JUDGMENTS.ORG.IL
מאגר פסקי הדין המוביל בישראל

תפ"ח (חיפה) 46914-01-14 – מדינת ישראל נ' אמל מחמיד

פלילי - חוק העונשין - עבירות המתה

var MareMakom = "תפח (חיפה) 46914-01-14 - מדינת ישראל נ' אמל מחמיד, תק-מח 2017(1), 20831 (31/01/2017) ";

תפ"ח (חיפה) 46914-01-14 - מדינת ישראל נ' אמל מחמיד, ואח'מחוזי חיפה
תפ"ח (חיפה) 46914-01-14
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה - פלילי
נ ג ד
1. אמל מחמיד,
ע"י ב"כ עו"ד מרדכי (יהונתן) עופרי
2. מוחמד מתאמיד,
ע"י ב"כ עו"ד ששון בר עוז ואלעד אלימלך
בית המשפט המחוזי בחיפה
[31.01.2017]
בפני הרכב כב' השופטים:
ר. פוקס [אב"ד]
ד. פיש
ח. שרעבי
ע"י ב"כ עו"ד ענת שטיינשניד ועו"ד אפרת ברזני

הכרעת דין

כב' השופט ד' פיש:

פתח דבר

1. כתב האישום מייחס לנאשמים את העבירות הבאות: לנאשם 1, אמל בן מחמד מתאמיד (להלן - אמל), יליד 4.11.94, עבירות של קשירת קשר לפשע - עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), רצח - עבירה לפי סעיפים 300(א)(2) + 29 לחוק העונשין, והחזקת ונשיאה של נשק שלא כדין - עבירה לפי סעיפים 144 (א) + 144 (ב)+ 29 לחוק העונשין. כתב האישום מייחס לנאשם 2, מוחמד בן סעד מתאמיד (להלן - "אבו סעד"), עבירה של סיוע להריגה - עבירה לפי סעיפים 298 +31 לחוק העונשין.

האישום

2. כרקע לאישום פורט כי בחודש יולי 2012 התקיימה מסיבת החינה וחתונתו של זקי ג'בארין (להלן - זקי) כשלאחד האירועים הוזמן להופיע הזמר שפיק כבאה מסאלחה (להלן - המנוח). בשל התחייבות קודמת נבצר מהמנוח להיענות להזמנה, דבר שהעלה את חמתם של חאלד ג'בארין (להלן - חאלד), אחיו של זקי ושל בני משפחתו.
3. על פי כתב האישום, בתאריך 22.10.13 או בסמוך לכך, קשרו חאלד והנאשם 1, קשר להמית את המנוח לאחר שנודע להם כי המנוח אמור להופיע באותו יום בשעות הערב באירוע המתקיים בגן האירועים "אל וואחה" שבאום אל פחם (להלן - "גן האירועים" או "אל-וואחה").
4. פורט כי במסגרת הקשר ולשם קידומו, בתאריך 22.10.13, בהיותם בבית הקפה "סוהייב" שבאום אל פחם (להלן - בית הקפה) פנה חאלד אל הנאשם 2 שעבד בחנות למכירת קטנועים, וביקש ממנו קטנוע כדי שישמש אותו ואת הנאשם 1 בביצוע הרצח. עוד פורט כי חאלד הציג בפני הנאשם 2 מצג לפיו הוא זקוק לאופנוע כדי לירות לכיוונו של רכב שעשוי להימצא בו אדם, מבלי לשתפו בכוונה לגרום למותו של המנוח.
5. הנאשם 2 נעתר לבקשתו של חאלד והגיע בשעות הערב לבית הקפה כשהוא רכוב על קטנוע (להלן - קטנוע) ופגש בנאשמים (צ"ל בנאשם 1 ובחאלד, ד.פ). הנאשמים וחאלד נסעו לביתו של חאלד, שם בנוכחותו של חאלד, הסירו הנאשמים את לוחית הזיהוי של הקטנוע ולאחר מכן עזב הנאשם 2 את המקום ברכבו של חאלד כשהוא משאיר בידי הנאשם 1 וחאלד את הקטנוע.
6. תואר עוד כי בהמשך לקשר ולצורך מימושו, הצטיידו הנאשם 1 וחאלד בנשק המסוגל לירות כדור שבכוחו להמית אדם ובתחמושת (להלן - "הנשק"; להלן: "הכדורים") ובשעה 23:49 או סמוך לכך הגיעו אל גן האירועים כשהם רכובים על הקטנוע והמתינו לסיום הופעתו של המנוח ולעזיבתו את המקום.
7. סמוך לאחר מכן, בתאריך 23.10.13 בשעה 00:03 לערך, לאחר שהסתיימה ההופעה, עזב המנוח את גן האירועים ברכב אופל קורסה השייך להילאל בדראן שנהג בו (להלן: "הרכב"; להלן: "הילאל"), כשהמנוח יושב ליד הילאל ובמושב האחורי יושב נוסע נוסף. באותו זמן, ולצורך מימוש הקשר, עזבו גם הנאשם 1 וחאלד את המקום כשהם רכובים על הקטנוע ונוסעים לפני הרכב. בהמשך הדרך, המתינו הנאשם 1 וחאלד על הקטנוע, בצד הדרך, עד שהרכב חלף על פניהם ונסעו אחריו. בהגיעם לכיכר המשטרה שבאום אל-פחם או סמוך לו, עקפו הנאשם 1 וחאלד את הרכב מימין ונצמדו עם הקטנוע אל חלקו הימני של הרכב, ליד מקום מושבו של המנוח. נטען כי חאלד והנאשם 1 ירו באמצעות הנשק לעבר המנוח שלושה או ארבעה כדורים שלפחות שנים מהם פגעו בו, וכל זאת עשו מתוך כוונה לגרום למותו של המנוח ולאחר שהחליטו לעשות כן. תואר כי אחד מהקליעים שירו חאלד והנאשם 1 פגעו בחזהו של המנוח והביא למותו וזאת כתוצאה מהלם תת נפחי, בעקבות איבוד דם נרחב, ממעבר הקליע דרך עליית הלב השמאלית ופגיעה בכלי הדם הגדולים של אונות הריאה התחתונות.

8. נטען כי במעשיהם שלעיל: (א) קשר הנאשם 1 קשר עם חאלד להמית את המנוח; (ב) גרמו הנאשם 1 וחאלד, בצוותא חדא, בכוונה תחילה, למותו של המנוח, לאחר שהחליטו להמיתו, והמיתוהו, בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה בנסיבות בהן היו יכולים להבין את תוצאות מעשיהם, לאחר שהכינו עצמם להמיתו, והכינו את הנשק שבו המיתוהו, שאותו החזיקו, נשאו והובילו בלא רשות על פי דין; (ג) הנאשם 2 סייע לנאשם 1 ולחאלד לגרום למותו של המנוח במעשה אסור.

התשובה לאישום

9. הנאשם 1, בתשובתו לכתב האישום כפי שנמסרה בדיון ביום 19.3.14, הודה במתואר בסעיף 1 לכתב האישום, דהיינו בעובדה כי נבצר מהמנוח להיענות להזמנה להופיע באירוע החתונה של זקי וכי הדבר העלה את חמתם של חאלד, אחיו של זקי, ובני משפחתו. הנאשם 1 כפר בסעיף 2- כי קשר קשר עם חאלד להמית את המנוח וטען כי לא ידע שיש בכוונת מאן דהוא, ובכלל זה חאלד, לפגוע במנוח או במאן דהוא. הנאשם 1 כפר בסעיף 3 לכתב האישום לפיו הנאשם 1 ישב עם ח'אלד ביום 22.10.13 בבית הקפה וכי במסגרת הקשר ולצורך קידומו פנה חאלד לנאשם 2 וביקש קטנוע ששמש אותו ואת הנאשם 1 בביצוע הרצח. הנאשם 1 הודה בעובדות המתוארות בסעיף 4 לכתב האישום, פרט לעובדה כי הוא זה שהוריד את לוחית הזיהוי של הקטנוע, בה כפר. זאת אומרת, הנאשם 1 הודה כי הנאשם 2 הגיע ביום 22.10.13 בשעות הערב לבית הקפה כשהוא רכוב על קטנוע, פגש בו ובחאלד ולאחר מכן נסעו הנאשמים יחד עם חאלד לביתו של חאלד ושם, בנוכחותו של חאלד, הוסרה לוחית הזיהוי של הקטנוע ולאחר מכן עזב הנאשם 2 את המקום ברכבו של חאלד כשהוא משאיר את הקטנוע בידי הנאשם 1 וחאלד. אשר למתואר בסעיף 5 לכתב האישום, בעניין הצטיידות הנאשם 1 וחאלד בנשק ובכדורים והגעתם בשעה 23:49 או בסמוך לכך אל גן האירועים רכובים על הקטנוע והמתנתם לסיום הופעת המנוח ולעזיבתו את המקום, טען הנאשם 1 כי בשלב מסויים הבחין כי לחאלד יש נשק וכי לא ידע את טיבו. בהתייחס למתואר בסעיף 6 לכתב האישום, הנאשם 1 כפר בכל קשר לפגוע במאן דהוא ובהתייחס לסעיף 7 לכתב האישום הודה כי לבקשת חאלד המתין בצד הדרך ולאחר מכן המשיך לבקשת חאלד בנסיעה אך טען שלא נצמד לרכב עם הקטנוע אלא נסעו במרחק של 3 מטרים מהרכב כשחאלד יושב על הקטנוע מאחוריו, וכי בשלב זה שמע יריות. בהתייחסו לסעיף 8 לכתב האישום, המתאר כיצד נגרם מותו של המנוח כתוצאה מהירי, כפר הנאשם 1 מחוסר ידיעה.
10. הנאשם 2 כפר בכל העובדות המתוארות בכתב האישום ואשר אינן נוגעות לו מחוסר ידיעה. בהתייחס לעובדות המיוחסות אליו טען הנאשם 2 כי אכן מסר קטנוע לחאלד ולנאשם 1 אך זאת מבלי שידע את המטרה של המסירה ומה עומד להתבצע עם הקטנוע. הנאשם 2 הודה כי פגש את חאלד והנאשם 1 בבית הקפה אך כפר בעובדה כי הגיע לביתו של חאלד וכפר במעורבות המיוחסת לו בהסרת לוחית הזיהוי של הקטנוע.

השינויים בהרכב

11. למען הסדר יצויין כי שמיעת הראיות החלה ביום 28.5.14 כאשר בראש ההרכב כבוד השופט מ' גלעד, עד ליום 9.12.14. לאחר פרישתו מונתה כבוד השופטת פוקס כראש ההרכב וצורף להרכב כבוד השופט חנגאל שרעבי, וזאת בהסכמת הצדדים.

הרקע לאירועים

12. ביולי 2012 התקיימו מסיבת החינה וחתונתו של זקי ג'בארין, אחיו של חאלד, ובנו של אחמד ג'בארין (להלן- "אבו זיקו") כשלאחד האירועים הוזמן להופיע הזמר שפיק כבאה מסאלחה (להלן -"המנוח") (החינה היתה ביום 3.7.12- ת/306, ת/306א'- עמ' 356-371 לפרוטוקול- העד זקי ג'בארין). בשל התחייבות קודמת נבצר מהמנוח מלהיענות להזמנה, דבר שהעלה חמתם של חאלד ובני משפחתו (ת/306, עמ' 79-78, ת/306א' עמ' 9-7 עמ' 367 לפרוטוקול- העד זקי ג'בארין).
13. המנוח נורה ביום 23.10.13 בשעה 00:06 מקטנוע עליו רכבו שני אנשים בעודו נוסע ברכב השייך להילאל בדראן כאשר המנוח ישב במושב שליד הנהג לאחר שחזר מאירוע בו הופיע בגן האירועים "אל וואחה".

התפתחות החקירה

14. תחילה, נאספו מצלמות שתיעדו מקומות שונים אשר היו קשורים על פי החשד לאירוע היורי, נאספו ראיות פורנזיות ונגבו הודעות מנוסעי הרכב בו ישב המנוח: הילאל בדראן שנהג ומוחמד דראגמה (חאלד אל חאג') שישב מאחור. למחרת, חבר אחר של המנוח, מוחמד זיד (להלן- אבו תאופיק) סיפר לחוקרים על האיומים כלפי המנוח מצד אבו זיקו על רקע זה שהמנוח לא נענה להזמנה להופיע באירוע של בנו, זקי ג'בארין. ביום 13.11.13 נעצר הנאשם 2 וביום 14.11.13 נעצרו חאלד, זקי, ואבו זיקו. ביום 24.11.13 נעצר איברהים עבד אל האדי, חברו של חאלד. בהמשך, חקירתו של איברהים עבד אל האדי הובילה למעצרו של הנאשם 1 ביום 15.12.13. במהלך ימי מעצרם הופעלו תרגילי חקירה שונים, לרבות מדובבים, כלפי הנאשמים 1 ו- 2 ובמהלך חקירותיהם הם עומתו עם בעיות וסתירות בגרסאותיהם. ביום 27.12.13 כל אחד מהנאשמים הודה במעורבות באירוע ומסר גרסה אחרונה ומפורטת (להלן: הגירסה האחרונה).

ראיות המאשימה

הפגיעה במנוח

15. חובש ונהג האמבולנס במד"א, מוחמד מתאמיד, מסר שב- 12 בלילה ביום הבחירות (22.10.13), הוא ופואד אגבאריה נקראו לטיפול בפצוע (המנוח) במשטרת עירון. גופו של הפצוע היה מוטל חצאי מחוץ לרכב וחצאי בתוכו והיה מחוסר הכרה, ללא דופק, וללא נשימה. לאחר שהפשיטו אותו הם ראו שהיתה חדירה של קליע בגופו מצד ימין מתחת לבית השחי של המנוח. לאור מצבו של הפצוע העבירו אותו לחדר טראומה בבי"ח הלל יפה שם כאשר העד סייע להפשיט את מכנסיו נפל קליע מהמכנס (עמ' 41 - 43 לפרוטוקול, ת/97- הודעה, ת/98 - דו"ח רופא פראמדיק, ת/98א - תקליטור שיחות מד"א, ת/99 - הודעת פטירה).

16. בדו"ח רופא פראמדיק (ת/98 ות/312) נרשם שאמבולנס הוזמן בתאריך 23.10.13 בשעה 00:19 בשל ירי על אדם, בן 53 והצוות הגיע לתחנת עירון בשעה 00:19. עם ההגעה למקום נראה המנוח שוכב ליד הרכב בכניסה לתחנת המשטרה וחובש מבצע בו פעולות החייאה. בבדיקה נמצא פצע כניסה בחזה מצד ימין. בוצעו פעולות החייאה נוספות תוך כדי נסיעה למיון בבי"ח הלל יפה. מותו של המנוח נקבע ב- 23.10.13 בשעה 02:00 (ת/99).
17. על פי חוות הדעת הפתולוגית (ת/173) שנערכה ע"י ד"ר הדס גיפס, בגופת המנוח נמצאו ממצאים כדלקמן: פצע כניסת קליע בחזה ימין, תעלת הקליע כיוונה שמאלה קדימה ומטה עוברת דרך הרקמות הרכות של בית החזה, דרך המרווח הבין-צלעי הרביעי מימין, דרך האונה התחתונה של הריאה הימנית, דרך העליה השמאלית של הלב ולתוך האונה התחתונה של הריאה השמאלית. קליע מתכתי שלם, מעט מעוך בקצהו, נמצא בתוך האונה התחתונה של הריאה השמאלית. עוד ציין פצע מעבר קליע משיקי במרפק הימני.
18. על סמך הממצאים קבעה המומחית כי מותו של המנוח נגרם מהלם תת נפחי בעקבות איבוד דם נרחב ממעבר קליע דרך עליית הלב השמאלית ופגיעה בכלי הדם הגדולים של אונות הריאה התחתונות. צויין עוד שהחיווורון הכללי של האיברים הפנימיים מלמד על חומרת ההלם התת נפחי. צויין עוד שטווח הירי היה מעבר למרחק שמותיר סימני ירי משניים (מעל כ- 1מ') או דרך מטרת ביניים. ממצאים חבלתיים נוספים שצויינו היו פצע מעבר קליע משיקי במרפק הימני שלא תרם למוות ופצעי שפשוף ודימומים תת עוריים בבטן, בירך הימנית ובזרוע הימנית שנגרמו מחבלות קהות בסמוך למותו של המנוח. צויין שפצעי השפשוף בבטן ובירך הימני יכלו להגרם משפשוף קליע ללא חדירת העור (ת/173).
19. בעדותה מסרה המומחית שיכול להיות שפצע כניסת הקליע בחזה מימין ופצע מעבר קליע משיקי במרפק הימני נגרמו מאותו קליע ללא חדירת עור אז הם נוצרו מקליעים שאינם שייכים לפצעי מעבר קליע במרפק או בחזה (עמ' 396 לפרוטוקול).
20. בסך הכל נתפסו שני קליעים: אחד שהוצא מגופו של המנוח במהלך הנתיחה (ת/145 - מזכר ת/325 - קבלת מוצגים לבדיקה; וקליע נוסף שנמסר לשוטרת בבית החולים כאשר היה מדובר באותו קליע שנמצא בתוך מכנסיו של המנוח, ת/162- עדות השוטרת דניאל בן חמו - עמ' 317 -318 לפרוטוקול, ת/136, ת/238, ת/284).

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

21. שני נוסעי הרכב האחרים, הילאל בדראן (להלן- הילאל) ואחלאל אל חאג' (מוחמד דראגמה) היו עדים ישירים לפגיעה במנוח. הילאל בדראן נהג ברכב בו נסע המנוח כאשר ביום האירוע הוא החליף גיטריסט קבוע בהופעה ובסיום ההופעה עמד לקחת את המנוח לביתו. הוא תאר שנסעו מאל וואחה לאחר ההופעה כאשר הוא נהג, המנוח ישב במושב לידו ומוחמד דראגמה ישב מאחור. חלונות הרכב היו סגורים בעת הנסיעה. כאשר יצאו מאל וואחה ולפני שהגיעו לדרך הסלולה העד הבחין בקטנוע בצבע שחור ועליו שני בחורים עם קסדות. הקטנוע עמד בצד במרחק 10 - 15 מ' מהרכב, כאשר הקטנוע פנה לכיוון הנסיעה בכביש. כאשר הרכב חלף על פני הקטנוע, הנוסע מאחור הסתכל לכיוון שלהם והקטנוע החל בנסיעה אחרי הרכב. לאחר שהרכב חלף על פני הקטנוע, הקטנוע "נצמד" אליו עם אורות גבוהים וסינור אותו מאחור. הקטנוע ניסה להצמד לרכב מצד ימין ולעקוף אותו. הילאל נסע מימין והאט בגלל שהקטנוע נצמד אליו וזאת על מנת לתת לקטנוע לעקוף אותו (משמאל) אבל רוכב הקטנוע כל הזמן התעקש לנסוע מהצד הימני למרות שהילאל נצמד לימין. כאשר הרכב הגיע לכיכר הגדולה הראשית של אום אל פחם, וכנכס לכיכר היה לקטנוע מקום פני מימין, אז הקטנוע עקף את הרכב מימין, האט. הילאל שמע 3 - 4 יריות ברצף לכיוון המנוח אותן ירה הנוסע של הקטנוע. החלון שליד הנוסע הקדמי כתוצאה מהירי, המנוח נפגע מהירי ונפל לכיוונו של הילאל כאשר מוחמד תפס אותו מאחורה. המנוח הפסיק לדבר, כך הבין הילאל שהוא נפגע . העד תאר עוד שבזמן הירי הקטנוע היה ליד הרכב ,מעט קדימה מהרכב כאשר הצד האחורי של הקטנוע היה במקביל לחלון הנוסע. הקטנוע לא היה רחוק מהרכב כאשר העד אמר שהיה במרחק של פחות מ- 3 מ' אבל הדגים מרחק שבין 3 - 4 מ' (עמ' 20 - 21 לפרוטוקול, ת/95ג' תרשים). הקטנוע המשיך לנסוע, האט את הנסיעה ופנה שמאלה או עשה פרסה אחרי הכיכר והרוכבים עליו התכלו אחורה לכיוון הרכב. למשל"ט מסר הילאל כי : "מי שירה עלינו אחרי הכיכר עשה פרסה, יש אפשרות לקחת שמאלה, נעצר לפנינו, וידא שירה באדם והמשיך לנסוע" (ת/95א, עמ' 2). הילאל נסע במהירות לתחנת משטרת עירון, שם הגיעו שוטרים ולאחר מספר דקות אמבולנס.

22. גם העד מוחמד דראגמה הצטרף להילאל לאירוע באל וואחה והגיע יחד איתו. לאחר ההופעה הוא נסע ברכב יחד עם המנוח והילאל וישב במושב האחורי. הוא תאר שבמהלך הנסיעה הוא הבחין במראה האמצעית שיש אור של קטנוע שסיונור אותו ואמר להילאל שיקח מעט ימינה על מנת שהקטנוע יוכל לעקוף, והילאל נצמד קצת לימין. כאשר הגיעו לכיכר המרכזית של אום אל פחם, הוא הבחין שהקטנוע נכנס מצד ימין של הרכב וכאשר הגיע מול הצד הימני של הרכב במרחק של 2 - 2.5 מ' העד ראה שיש שני אנשים על הקטנוע, (ו)"זה שישב מאחור היה עם נשק בחוץ, אקדח או משהו כזה", אותו הוא אחז בידו השמאלית בצורה אלכסונית לאחור וכיוון את האקדח לכיוון המנוח. לדבריו, הקטנוע היה במרחק של כ- 2 מ' מהחלון לידו ישב המנוח באופן אלכסוני לפנים כאשר מרחק האקדח מהחלון היה 2 מ' פחות אורך היד של היורה והאקדח(עמ' 22 ש' 31 - 24 לפרוטוקול , עמ' 24 ש' 14 - 27) . העד שמע 3 - 4 יריות רצופות, החלון הקדמי הימני התנפץ, העד ראה שהקטנוע עשה פרסה לכיוון אום אל פחם ועלה חזרה למעלה. העד ציין שבמהלך הירי גם הקטנוע וגם הרכב היו בנסיעה (שם, ש' 7-9).

23. סיכום ביניים - שני העדים מיושבי הרכב היו מהימנים מאד ביחס לתיאור הירי והמהלכים שבסמוך לפניו. עולה מעדותם כי הקטנוע עקב אחרי הרכב משך מספר דקות, במכוון לא עקף משמאל ואחר להגיע לצד ימין בסמוך למקום בו ישב המנוח. כמו כן, הירי בוצע ממרחק קצר מאד מהמנוח כשהאקדח כוון בכינוי ישיר כלפי מקום ישיבת המנוח.

ממצאים פורנזיים

24. על פי חוות הדעת של מעבדת נשק, נקבע כי הקליע שהוצא מגופו של המנוח מקליבר 357 מגנום או 38 ספיישל, שנורה ככל הנראה מאקדח תופי סמיט אנד וויטסון, אקדח תופי רוגר, אקדח תופי טאורוס או כלי נשק המטביע סימנים סוגיים דומים (ת/171). כמו כן, נקבע שאותו כלי נשק שימש לביצוע עבירה במקרה אחר כאשר נורה קליע לעבר נהג רכב יונדאי בתאריך 30.4.11 (ת/171, ת/171ב).

25. מדוח בדיקת כלי הרכב בו נסע המנוח (אופל קורסה מ.ר. 08-859-57) עלו הממצאים הבאים: שמשת הדלת הקדמית הימנית היתה מנופצת. בחיפוי הקדמי של מראת הצד הקדמית הימנית נמצא חור הנראה כחור מעבר קליע ומתחת לחיפוי מראת צד ימנית נמצא סימן פגיעה הנראה כסימן פגיעת קליע בפח. בבדיקת חלקו הפנימי של הרכב נמצאו שברי זכוכית, סימנים נוספים לירי וקרע הנראה כחור מעבר קליע בחלקו השמאלי העליון של חיפוי הדלת הקדמית הימנית סמוך לסף החלון וקרע בחלקה האמצעי של חיפוי הדלת הקדמית הימנית סמוך לסף החלון (ת/165 - דו"ח, ת/165א - תקליטור תמונות).

26. בעדותו של המומחה שמעון קרן, ראש שלוחת צפון של מעבדה ניידת, הוא הסביר שהוא מצא ברכב שני חורי ירי ושפשוף נוסף שמקורו בפגיעת קליע ועוד ממצא בחלון דלת הרכב שקיימת אפשרות סבירה שזה הוא חור ירי נוסף. העד מסר כי לפי הממצאים ברכב היו לפחות שלוש ואולי אף ארבע יריות. העד מסר עוד שהכיוון הכללי של כל היריות היה מצד ימין לצד שמאל. לגבי השפשוף שסומן "2" כיוון הירי היה מלפנים לאחור. לגבי החור שסומן "1" מסר העד כי כיוון הירי היה פחות מהצד והניח שמישהו מהאובייקטים היה בתנועה. לגבי זוית הירי של הקליע הנוסף שגרם לחור שנמצא בחיפוי הפלסטיק של הרכב - שזוית ירי זו חייבת להיות או בקו ישר של החלון או מלמעלה למטה (עמ' 282 - 286 לפרוטוקול). באשר למרחקי הירי - נמצא בעקבות דגימה שנלקחה מחיפוי צד חיצוני של מראת צד ימין של הרכב כי אפשר שהקליע שיצר את החור נורה מטווח הגדול ממטר לערך או מטווח מגע אבל לא מהתחתון שביניהם (ת/172 - חוות דעת מעבדת סימנים, ת/222 - טופס לוואי למוצגים,). בוצעה גם בדיקת זירת העבירה שהעלתה בין היתר, שברי זכוכית בכביש היציאה מאום אל פחם בהמשך לכיכר המשטרה שזה אותו מקום שהוביל אליו הנאשם 1 בשחזור (ת/31, ת/31ה).

27. בביתו של הנאשם 1 נתפסו מספר מוצגים ובין היתר , קפוצ'ון כחול כהה, עליו נמצאו ארבעה חלקיקים שניתן לזהות כשרידי ירי. בנוסף, על קפוצ'ון שחור שנתפס בבית הנאשם 1 נמצא חלקיק אחד שניתן לזהות כשריד ירי. על פי חוות הדעת הכרכרי היסודות הכימיים של החלקיקים מתאימים להרכב שרידי ירי של תחמושת מערבית מודרנית. הממצאות השיירים על פריטי הלבוש הצביעה על כך שמי שלבש את הבגדים ירה ממשק חם ומתחמושת כאמור, או שפריטי הלבוש היו בסמוך לאדם שירה, או שפריטי הלבוש באו במגע עם אדם או חפץ כדוגמת כלי נשק שהיו מזוהמים בשרידי ירי (ת/205, ת/299, ת/36, ת/301, עמ' 371-375 לעדותו של פקד אלעד יזרעאלי, ת/307 - חוות דעת). אמנם, ב"כ הנאשם טען שיתכן והסימנים הושארו על ידי השוטרים כיוון שתפסו את הביגוד ללא כפפות, ואולם, הודאתו של הנאשם 1 שנהג בקטנוע בעת הירי מסבירה מדוע נותרו סימני הירי.

28. סיכום ביניים- הממצאים הפורנזיים ביחס לחורי הירי תומכים ומחזקים את גרסת העדים שנסעו ברכב עם המנוח ומחזקים את הממצאים שנקבעו ביחס אליהם. בנוסף, שרידי הירי מאששים כי הנאשם 1 ירה או היה בסמוך לאדם שירה.

גירסת הנאשם 1

29. הנאשם 1 נעצר ביום 15.12.13 ומתאריך זה הוא נחקר פעמים רבות וגם הוכנס מדובב לתאו בניסיון לקדם את החקירה. תחילה הנאשם 1 הכחיש מעורבות ואולם לאחר ביצוע תרגילי חקירה, הודה בלסוף בחלקו בביצוע העבירות. מהלך חקירותיו יפורט להלן על מנת להדגים את אופן התפתחות הדברים ומדוע יש לייחס מהימנות להודאה שניתנה בסופן.

30. בחקירתו הראשונה הנאשם מסר שעד לפני חודש מיום החקירה הוא עבד בבית הקפה של סוהייב וטען שהוא מכיר את חאלד כארבעה חודשים מהיותו לקוח בבית הקפה. כך גם הוא מסר שהוא מכיר את הנאשם 2 כיוון שהוא גר באותה שכונה. לטענתו, ביום הבחירות הוא עבד בבית הקפה וגם הסתובב עם סוהייב. הוא טען שבסביבות השעה 19:30 הם חזרו לבית הקפה והוא, סוהייב ואולי גם חאלד יצאו לעין איברהים לשוק וחזרו בסביבות אחרי השעה 21:00 או 22:00. הנאשם 1 מסר גם שהנאשם 2 היה בבית הקפה וראה אותו בשעות היום אך לא זכר אם היה שם בשעות היום. הוא ראה גם את איברהים עבד אל האדי. הנאשם 1 הכחיש שידע פרטים כלשהם אודות הריגת המנוח (ת/4 -הודעה, ת/4א - מזכר אודות הקלטה חלקית בשל תקלה, ת/ב - דו"ח ביצוע עבודת מ"ט 1522/13, ת/4ג - תקליטור, ת/4ד - תמליל).

31. ביום 16.12.13 הנאשם 1 נחקר פעם נוספת והכחיש שירה או שיש לו קשר לרצח המנוח. כאשר נשאל אם נגרר אחר אדם מסויים הוא טען שלא וגם הכחיש שאחז דבר מה בידו ביום האירוע (ת/6 - הודעה, ת/6ב - דוח ביצוע עבודת מ"ט 1498/13, ת/6ג - תקליטור, ת/6ד- תמליל, ת/6ה- דוח ביצוע עבודת מ"ט 1557/13, ת/6ו - תקליטור, ת/6ז - תמליל). למחרת הוא הוכנס לתא עם מדובב ששב בין התאריך 17.12.13 עד ליום 21.12.13. בשלב זה הנאשם 1 אמר למדובב שלא עשה שום דבר וגם טען שלחוקרים אין עליו דבר (ת/8ב, עמ' 11 ש' 13 - 27, ש' 13-6, ועמ' 13 ש' 28 - 29, עמ' 16 ש' 34 - 35, עמ' 18 ש' 8 - 9 , עמ' 49 ש' 7- 8). בימים הבאים הוא סיפר למדובב מה אמרו לו החוקרים בחקירות (ת/8ב- עמ' 38 -40, ת/8ב 09:00-18:00 . ת/342ב).

32. ביום 18.12.13 הנאשם 1 נחקר בשלישית ומסר שלא עשה שום דבר ולא הביא כלום והוא הכחיש שהיה על האופנוע ואמר שאין לו קשר לאנשים שהיו על האופנוע. כאשר הוטח בפניו שהוא ירה במנוח הוא הכחיש (ת/9 - הודעה, ת/9א- דוח תשאול, ת/9ב - דוח ביצוע עבודת מ"ט 1520/13, ת/9ג- תקליטור, ת/9ד - תמלול). ביום 19.12.13 נאשם 1 מסר למדובב שהוא החזיק אם הנשק שנתנו לו איברהים ואחלד, כשביקשו ממנו להחביא את האקדח לשעה שעתיים. הוא עשה זאת והחביא את האקדח מאחורי בית הקפה. הוא מסר עבודת מ"ט 1520/13, ת/9ג- תקליטור, ת/9ד - תמלול). ביום 19.12.13 נאשם 1 מסר למדובב שהוא החזיק אם הנשק שנתנו לו איברהים ואחלד, כשביקשו ממנו להחביא את האקדח לשעה שעתיים. הוא עשה זאת והחביא את האקדח מאחורי בית הקפה. הוא מסר שאיברהים ואחלד באו אליו בסביבות השעה 12:00 - 12:30 בלילה ועוד מסר כי מדובר בנשק מסוג 'טאהונה' (אקדח תופי) (ת/309ג - הודעת המדובב עבאס מנאסרה מיום 20.12.13 שעה 11:02). כשהנאשם 1 נשאל ע"י המדובב אם הוא החזיק את האקדח, הוא אמר: "לא באופן הזה... באופן אחר" וצקצק בלשונו כשהוא נשאל אם הוא יודע אם באקדח עשו שימוש (ת/8ב, עמ' 7 ש' 14 - 24). עוד במהלך השיחה חזר ואמר שהוא לא ירה (ת/8ב STE001עמ' 15 ש' 38). הוא המשיך וטען בפני המדובב כי לא ידוע לו אם חאלד הוא זה שרצח (ת/8ב STE001עמ' 25 - 26). הנאשם המשיך ומסר לו שהוא הסתיר את האקדח כשעה עד שעה וחצי ולאחר מכן הוא נתן אותו לחאלד (ת/8ב STE001עמ' 30 - 31).

33. בתאריך 20.12.13 נחקר הנאשם 1 ברביעית. בשלב זה הוצגה והושמעה לו גירסתו של איברהים עבד אל האדי שמסר כי ראה את הנאשם 1 עם אקדח בבית עסק שנמצא בסמוך לבית הקפה. הנאשם 1 מסר שאין לו מה להגיד ולאחר מכן שמר על זכות השתיקה. הוא המשיך להכחיש שהחזיק אקדח או ירה בו וטען שלא היה ברצח ושהוא לא הרוצח. כאשר הוטחה בו גירסת אדם בשם 'איברהים היפני' שעבד בבית הקפה לפיה ראה את חאלד, איברהים עבד אל האדי ואת הנאשם 1 בסמוך לבית הקפה בשעות הרלוונטיות לאחר הרצח, הוא שלל את גירסת איברהים היפני והכחיש כל קשר לרצח (ת/12 - הודעה, ת/12א -דוח ביצוע עבודת מ"ט 1533/13, ת/12ב -תקליטור, ת/12ג - תמלול). בהמשך אותו יום, הנאשם 1 מסר למדובב שאיברהים קרא לו לצאת מבית הקפה למחסן וחאלד נתן לו אקדח וביקש ממנו להחביא אותו והוא עשה זאת. הוא גם אמר למדובב שראה את הקטנוע במחסן ולאחר מכן חזר לבית הקפה (ת/8ב STE000מס' חקירה 467221/13-80 עמ' 28 - 31). עוד מסר הנאשם 1 כי באותו יום בשעות היום הוא פגש את חאלד ברחוב וחאלד אמר לו שהוא מחכה ליום הזה מזמן, הנאשם 1 שאל אותו מה אתה רוצה לעשות וחאלד אמר לו שיש לו עניין בראש שלו והוא הולך לעשות אותו באותו יום. הם דיברו על הוספה ועל השניים שהיו על הוספה. המדובב הבין שאחד הבחורים על הוספה היה חאלד (ת/8ב STE001חקירה מספר 467221/13-72,עמ' 26, 29).

34. המדובב עוד ציין בהודעתו כי הנאשם אמר לו "אני ברצח מההתחלה ועד הסוף" (ת/309ה) אך אימרה זו לא נשמעה בתימלול. בתימלול נשמע המדובב אומר לנאשם 1 "אתה אמרת לי שאתה היית ברצח" והנאשם 1 משיב לו שלא הבין אותו.

35. ביום 20.12.13 הנאשם 1 נחקר פעם חמישית בשעות הלילה לאחר שביקש להפגש עם החוקר ג'ימי מנסור. אז מסר שכשיצא מבית הקפה של סוהייב הוא ראה את חאלד ואת איברהים וכן ראה "בפנים" קטנוע. הנאשם 1 לקח את הנשק וזרק אותו מאחורי המכסבה שם יש שדה ואז נכנס לבית הקפה ועישן נרגילה. בהמשך, חאלד אמר לו להחביא את הנשק והגיע אחר כך ולקח אותו מהנאשם 1. לשאלת החוקר מנסור אם הוא לא יודע מי נהג בקטנוע הנאשם 1 נשבע באלוהים שהוא לא יודע ולא ראה (ת/14 - ת/14ב- מ"ט 1580/13).

בהמשך לאותו יום נערך לו תשאול על ידי החוקר מנסור ואחרים והוא נשאל מי דחף את הקטנוע ועל כן השיב שלא היה כדי לדעת ונשבע שזה לא הוא (ת/13ב עמ' 2). הוא עוד מסר שנתן לאיברהים ועד אל הדי את האקדח ובהמשך שנתן לחאלד ולאיברהים את האקדח וטען שהוא החביא את האקדח 2 - 3 דקות (ת/13ב עמ' 2, עמ' 11 - 12, עמ' 13, עמ' 15).

36. ביום 21.12.13 הנאשם 1 מסר הודעה נוספת וחזר על גירסאותיו הקודמות לגבי מעשיו ביום הבחירות. הנאשם הוסיף את גירסתו לגבי האקדח והקטנוע. הוא טען שהוא הגיע לבית הקפה ואיברהים קרא לו, הם ניגשו יחד למחסן ואז הנאשם 1 ראה את חאלד ואת איברהים בתוך המחסן ולידם וספה שחורה בלי מספרים. הם ביקשו ממנו לבדוק מי נמצא בבית הקפה והוא הלך לשם, ראה את איברהים היפני, לקח 2 נשיפות מהנרגילה וחזר אליהם. הנאשם 1 ראה את איברהים מחזיק בידו אקדח עטוף בשקית ניילון בצבע ירוק או כחול ואיברהים ביקש ממנו שיחביא עבורו את האקדח וזאת בנוכחות חאלד שאמר לו כי עוד איברהים יקח את האקדח ממנו. הנאשם 1 לקח את האקדח , הלך מאחורי המחסן ושם אותו בין העשבים. בזמן שהיה מאחורי המחסן איברהים היפני יצא לכיוונו וקרא לו, והם נכנסו יחד לבית הקפה ועישנו נרגילה. בהמשך, איברהים עבד אל האדי קרא לנאשם 1 וביקש את האקדח והנאשם 1 לקח את האקדח ונתן אותו לאיברהים כאשר חאלד היה עדיין בתוך המחסן. לדברי הנאשם 1 הוא לא ראה את הנאשם 2 במחסן. רק בהמשך, כשחזר לבית הקפה, טען הנאשם 1 ששמע שהמנוח נורה והגיב בבהלה והחל לחשוב שהאקדח שנתנו לו איברהים וחאלד קשור לרצח. מלחץ ופחד הוא נכנס למקלחת והקיא. כאשר נאמר לו שאיברהים אומר שמי שנהג בוספה ורצח את המנוח זה הוא - הנאשם 1 -הוא טען שאיברהים שקרן. כאשר הנאשם 1 נשאל מדוע סיפר את כל הגירסה האמורה הוא השיב שסיפר זאת על מנת להראות שאין לו קשר לרצח (ת/17 + ת/17א - הודעה, ת/17ב - דוח ביצוע עבודת מ"ט 1536/13, ת/17ג - תקליטור, ת/17ד - תמלול). בהמשך הנאשם 1 הוחזר לתא עם המדובב וחזר בפני המדובב על הגירסה שיהא סיפר לחוקרים (ת/16ב).

37. בתאריך 24.12.13 הנאשם 1 הוכנס שוב לתא עם המדובב. אז הנאשם 1 הכחיש בפניו שהוא רכב על הקטנוע אך טען שאחד הרוכבים הוא בטוח חאלד. המדובב והנאשם 1 דיברו על כך כי חאלד אמר לנאשם 1 כי הוא ממתין ליום הזה הרבה זמן וכן דיברו על כך שחאלד נתן לנאשם 1 את הנשק כאמור לעיל (ת/18ב, קבצים 22 - 28, עמ' 35, ת/309ז).

38. ביום 25.12.13 נחקר הנאשם 1 בפעם השישית. הוטח בפניו שהוא היה על קטנוע והוא השיב שכל הזמן הוא היה ברכב של סוהייב והסתובב בכפר. הוא הכחיש שהוא וחאלד נמצאו יחד לבד אי פעם (ת/19ב, עמ' 16 -18, עמ' 31). הוא עוד סיפר ששיקר בחקירות בהקשר לכך שחאלד נתן לו אקדח ובהמשך אמר לו להחביא אותו ואחר כך חזר לקחת אותו (ת/19ב, עמ' 35. בהמשך היום הוא הוחזר לתא עם המדובב, שם הוא טען שהוא לא נהג בקטנוע אך אמר שהוא ראה מי שנהג וזה היה הנאשם 2 (ת/18ב, עמ' 44). לטענתו הוא ראה את חאלד ואת הנאשם 2 על הקטנוע כאשר הוא עמד מחוץ לבית הקפה והם נכנסו למחסן הסמוך, אז הנאשם 1 נכנס למחסן וראה את חאלד יורד מאחור ואת הנאשם 2 יורד מהקטנוע גם. הנאשם 1 טען שהוא חזר לבית הקפה ולאחר כמה דקות הגיע איברהים עבד אל האדי וקרא לו, ושניהם הלכו ביחד למחסן. לטענתו, היו ארבעה אנשים במחסן, הוא, הנאשם 2, איברהים וחאלד. חאלד נתן לנאשם 1 את האקדח וביקש ממנו להחביא אותו והוא החביא אותו מאחורי בית הקפה. אחרי פחות מ- 5 דקות איברהים קרא לו פעם נוספת ואמר לו להחזיר את האקדח והוא נתן אותו לאיברהים (ת/18ב, עמ' 44, 45, 46).

39. בתאריך 26.12.13 הנאשם 1 נחקר פעם שביעית ואז מסר שהוא לא יודע מי ירה וטען שהוא לא נהג על הקטנוע. הוא שוב הכחיש מעורבות במעשה הרצח או שנהג על הקטנוע או שהיה שותף ביריי. כאשר נשאל על נוכחות הנאשם 2 במקום הוא אמר שהנאשם 2 לא היה במקום (ת/21ב, עמ' 5 - 6, עמ' 16, עמ' 25, עמ' 32, עמ' 39 - 40).

40. בתאריך 27.12.13 הנאשם 1 נחקר מספר פעמים ובסופו של יום הודה שנהג על הקטנוע וכי חאלד ירה במנוח. בחקירה הראשונה בבוקר, הוא המשיך להשיב כי הוא לא ראה מי היה על הקטנוע כאשר החוקרים הראו לו סרטים בהם נראה הקטנוע נוסע במקומות שונים (ת/26 - דוח ביצוע עבודות מ"ט 1459/13, ת/26א -תקליטור, ת/26ב -תימלול, ת/27 - דוח ביצוע עבודת מ"ט 1584/13, ת/27א - תקליטור, ת/27ב - תימלול). בשעות אחרי הצהריים הוא נחקר שוב וכאשר הוא נשאל אם באותו לילה ראה את חאלד והנאשם 2 על הקטנוע כאשר הנאשם 2 נהג הוא השיב שאינו יודע; אז הוכנס המדובב שהטיח בו כי סיפר לו שלקח את האקדח מחאלד והחזיר אותו לאיברהים וכי חאלד סיפר לו שהוא ממתין ליום הזה הרבה זמן, שחאלד היה מתחילת הרצח ועד סוף הרצח וכי הנאשם 2 היה הנהג של הקטנוע. לאחר העימות המדובב, הנאשם 1 מסר גירסה נוספת לפיה חאלד אמר לו בשעות הצהריים שהוא פגש אותו בבית הקפה, שהוא מחכה ליום הזה מזמן ולפי מה שראה, הנאשם 2 היה הנהג ברצח (ת/23ג - הודעה, ת/23 -דוח ביצוע עבודת מ"ט 1546/13, ת/23א - תקליטור, ת/23ב- תימלול, ת/23ג, עמ' 48 - 66).

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

41. בהמשך אותו יום, בשעות היום, הופגשו הנאשם 1 והנאשם 2 במהלך המפגש סירב הנאשם 1 לומר בפני הנאשם 2 את הפרטים המפלילים שמסר נגדו בחקירה. בעקבות זאת השמיעו החוקרים לנאשם 2 את הדברים שמסר הנאשם 1 בחקירתו הקודמת. מיד לאחר השמעתם ביקש הנאשם 1 לצאת מחדר החקירות כי הוא רוצה להקיא והוא הוצא מהחדר. בהמשך הטיח אחד החוקרים בנאשם 2 שהוא ברצח והיה על הקטנוע והנאשם 2 הכחיש ואמר שהנאשם 1 שקרן. הנאשם 1 הוכנס חזרה לחדר עם גבו לנאשם 2 והמשיך להכחיש שמסר גירסה המפלילה את הנאשם 2. החוקרים השמיעו לשני הנאשמים את קלטת חקירתו של הנאשם 1. הנאשם 2 אמר שהדברים שקריים ובהמשך הנאשם 1 הוצא מהחדר. בחוץ הוא דיבר עם החוקר סעיד שליווה אותו לחדר המדרגות לעשן והחוקר אמר לו שהוא לא מבין למה הוא לא מסוגל לספר את האמת ושהוא מתנהל בצורה חשודה. לאחר מכן נכנס חוקר נוסף לחדר המדרגות, החוקר מנסור, ואמר לנאשם 1 שעכשיו הם בטוחים שהוא היה על הקטנוע ומיד יצא. החוקר סעיד אמר לנאשם 1 שהוא צריך לספר את האמת על מנת לנקות את מצפונו וכי אביו המנוח מסתכל עליו מלמעלה. לאחר מכן, הנאשם 1 אמר לו שהוא לא יכול יותר והוא רוצה לספר את האמת. הם יצאו מחדר המדרגות וקראו לחוקרים נוספים שיהיו עדים לדברים. בנוכחותם הודה הנאשם 1 כי הוא זה שנהג בקטנוע וכי חאלד הוא היורה. בשלב זה, נלקח הנאשם 1 ע"י החוקר מנסור לחדר חקירה לצורך מתן עדות (ת/25 - מזכר החוקר סעיד, ת/30 מזכר החוקר מנסור, עמ' 39-38 בפרוטוקול - עדות החוקר מנסור, עמ' 260-259, 270-269 לפרוטוקול עדות רפ"ק גיא וגנר).

42. הנאשם 1 נלקח כאמור לחדר החקירה לצורך מתן עדות, שם דווח שחאלד אמר לו כי הוא רוצה לירות מעל הרכב או על הרכב בו ישב המנוח והנאשם 1 הסכים ללכת עמו. הנאשם 1 טען שלא תכננו את מהלך הדברים. לדבריו, הגיע הלילה הם יצאו על הקטנוע לשוק היכן שהיתה מסיבה כאשר תפקידו של הנאשם 1 היה לנהוג. הוא עלה עם חאלד על קטנוע בשעה 22:30 או 23:00 וחיכו באל וואחה, והמנוח יצא במכונית קטנה מסוג אופל כאשר במכונית ישבו 3 אנשים כשהמנוח יושב ליד הנהג. הנאשם 1 וחאלד ראו את המנוח כשהוא עלה על הרכב ונסעי. הם נסעו אחריו ובכיכר אום אל פחם ליד הכניסה, חאלד אמר לו להצמד לרכב "אמר לי, תצמד.... נצמדתי אליו... אני נצמדתי אליו... אבל אמרתי לו תזהר לא (מילה לא ברורה) או משהו.... אני לא יודע, ידעתי שהוא רצה לירות מלמעלה, ידעתי שהוא רצה לירות למעלה .. ש. שהוא רצה לירות איפה? ת. למעלה ... או למעלה או על הרכב." (ת/28ג' עמ' 4). הנאשם 1 המשיך וסיפר שחאלד ירה 3 או 4 כדורים ואחרי זה הם הסתובבו וחזרו לכיוון המחסנים, נכנסו אל אחד, לשם הגיע איברהים. הנאשם 1 נשאל איפה היה האקדח כאשר איברהים הגיע והוא השיב כי הוא היה על הקטנוע. נאמר לו בתגובה כי איברהים ראה את האקדח ביד שלו והנאשם 1 השיב "כן... אה, כשקראתי לו, כן... הלכתי לקראה לו.... " (ת/28ג', עמ' 5). הנאשם 1 לא ידע מי לקח את הקטנוע מן המקום כאשר את האקדח לקח חאלד. אחרי שהם שמעו שהמנוח נרצח, חאלד אמר לו: "תשכח מה שראית, אמר תשכח מהכל" והנאשם 1 אמר לו, "הבן אדם מת..." (ת/28ג עמ' 7). כאשר נשאל הנאשם 1 מדוע אמר תחילה שהנאשם 2 היה על הקטנוע השיב כי אינו יודע. לדבריו הוא ידע שהולכים לירות על הרכב או מעליו בגלל שהמנוח לא הגיע לחתונה (של זקן). הנאשם 1 אמר שחאלד לבש חולצה שחורה עם כובע והוא לבש סוודר שחור עם כובע והאקדח היה מסוג תופי. כאשר נשאל מדוע שחאלד יקח אותו, השיב הנאשם 1, משום שיודע לנהוג (ת/28 - הודעה, , ת/28א'- דוח ביצוע עבודות מ"ט,ב- תקליטור, ג' - תימלול).

43. בהמשך, מסר הנאשם 1 הודעה בה הוא גולל את אירועי יום הירי. לדבריו, באותו יום הוא התעורר והלך לבית הקפה סוהייב בשעה 12:00 - 13:00. הוא (הנאשם 1) הסתובב בעיר ברכב של סוהייב וחזר לבית הקפה. לאחר מכן, בא אליו חאלד ואמר שיש לו וספה והוא רוצה לצאת לאיזור אל וואחה, מקום התחנות, והוא רוצה לעשות שם מעשה. הם הגיעו לשם והנאשם 1 שאל את חאלד מה הוא רוצה לעשות וחאלד שהיה שם שפיקר, רוצה לירות מעליו. הנאשם 1 אמר לו: "יאללה" והם עלו על הקטנוע. הוא וחאלד הגיעו לאל וואחה וחיכו שם 20 - 30 דקות. לאחר מכן, כשנגמרה המסיבה המנוח עלה על רכב קטן עם עוד שני אנשים כאשר הוא יצא מן המכונית ונסעו אחריהם. נאשם 1 טען כי כאשר הגיעו לכיכר הוא אמר לחאלד "תזהר שלא תפגע בו". חאלד ירה אולי 4 יריות והנאשם 1 שמע את רעש זכוכית מתנפץ והרגיש שהמנוח נפגע. לאחר מכן, מנוע הקטנוע כבה ליד המחסן שליד בית הקפה והוא וחאלד דחפו אותו פנימה. הנאשם 1 שאל את חאלד אם היריה פגעה במנוח וחאלד אמר לו שהוא לא יודע "אמרתי לו קרה משהו? אמרתי לו קבלת מכה או משהו (מילה לא ברורה) שלך? הוא אמר לי, לא, אין כלום" (ת/28 עמ' 2, ש' 14, ת/28ב עמ' 15). לאחר מכן הגיע למקום איברהים וחאלד נתן לנאשם 1 את האקדח, טופי קטן לבן בצבע כסף, על מנת שיסתיר אותו והוא הסתיר אותו מאחורי המחסן. לאחר מכן הנאשם 1 הלך לבית הקפה שם היה איברהים היפני שאמר לו שסוהייב שאל עליו והנאשם 1 התקשר לסוהייב מהטלפון של איברהים היפני. מאוחר יותר, הנאשם 1 שמע ששפיק כבהא נרצח והוא ישר נכנס לשירותים והקיא. הוא לא ידע מה לחשוב, ישב בצד, בהה וחשב מה לעשות. בסוף הלילה הוא שוחח עם חאלד ואמר לו שהאיש מת ומה עושים עכשיו כי הוא ידע שחאלד רוצה לירות באויר למעלה להפחיד אותו . לאחר הירי חאלד אמר לו שלא יעשה דבר ושתקו וישכח הכל (ת/28 עמ' 2 ש' 25 - 27, ת/28ג עמ' 20). בהמשך אמר הנאשם 1 שהוא למעשה החזיר את האקדח לחאלד אחרי 5 דקות (ולא לאיברהים). כמו כן מסר שהנאשם 2 לקח את הקטנוע מהמחסן התניע ונסע (ת/28, עמ' 2, ש' 36- 43)

44. הנאשם 1 הכחיש דברים שמסר בחקירות הקודמות שלו למדובב, לפיהם חאלד אמר לו ביום הרצח שיהיה משהו גדול שהוא מחכה לו, ואמר שסתם אמר את הדברים האלה למדובב. הוא עוד אמר שמי שפיקר את לוחיות הרישוי של הקטנוע היו הוא וחאלד ביבתו של חאלד, לאחר שנסעו מבית הקפה לביתו של חאלד. הנאשם 1 מסר שהוא חשב שאיברהים ראה את האקדח מוחזק על ידו. הנאשם 1 אמר שהנאשם 2 הביא את הקטנוע לבית הקפה ואז שניהם נסעו על הקטנוע לביתו של חאלד וחאלד בא לביתו עם רכב הב.מ.וו. הנאשם 1 טען כי נסעו 2 היה איתם בזמן פירוק לוחיות הזיהוי ושהוא והנאשם 2 פירקו את הלוחיות עם מברג. הוא מסר שהנאשם 2 החזיר את הרכב של חאלד לבית הקפה (ת/28 עמ' 5 ש' 133- 138, ת/28ג עמ' 43 - 45).

45. הנאשם 1 ביצע שחזור בתאריך 28.12.16 במסגרתו הוא הובל של סוהייב, לביתו של חאלד, לאולם האירועים אל וואחה ושחזר את המתמונה למנוח והמעקב אחר הרכב בו נסע המנוח. במהלך השחזור הוא חזר על הדברים שמסר בחקירתו ת/28 והוסיף: הקטנוע היה חדש, בדרך לביתו של חאלד הנאשם 2 נהג ונאשם 1 ישב מאחור, לאחר שהוא והנאשם 2 פירקו את המספרים הוא וחאלד נסעו על הקטנוע לאל וואחה כאשר חאלד נהג והוא ישב מאחור. הוא ידע כי המנוח שר באל וואחה מחאלד שאמר לו. הנאשם 1 ראה שלחאלד יש אקדח כשהם היו בבית של חאלד. חאלד אמר לו כשיצאו לצאת הנאשם 1 ינהג. חאלד הלך לראות שהמנוח סיים את ההופעה חזר ואמר לנאשם 1 להתניע את הקטנוע והם נסעו אחרי הרכב בו היה המנוח. בררכב היו נהג, המנוח שישב ליד הנהג ועוד אדם שישב מאחור.

46. הנאשם 1 טען כי הוא וחאלד נסעו אחרי הרכב במרחק של כ-20 מטרים כאשר בשלב מסויים הקטנוע עקף את הרכב ואז הם המתינו בצד הכביש בהתאם להוראתו של חאלד. רכב האופל עבר אותם ואז חאלד אמר לנאשם 1 "צא אחריו". הם נסעו אחרי הרכב במרחק של 5 מ' פחות או יותר, אז חאלד אמר לנאשם 1: "תשאר אחריו". הנאשם 1 מסר שהוא הדליק את האור החזק לאחר שחאלד אמר לו לעשות כן. אז נהג רכב האופל זז הצידה. בשלב זה חאלד אמר לנאשם 1 "תדבק אליו, אל תכנס פנימה, תשאר מהצד". נהג הרכב זז הצידה והאט עד מנת לאפשר להם לעקוף ואז חאלד אמר לנאשם 1 "תצמד אליו, תאט ותשאר מהצד שליד הנהג". הרכב נצמד לצד ימין ואז הרכב חזר למסלול שלו לצד שמאל. שם בצומת נסעו ליד הרכב, וחאלד אמר לנאשם 1 להצמד למושב שליד הנהג בצד ימין. הנאשם 1 טען שאמר לחאלד שיזהר שלא לפגוע במנוח.

47. באשר לשלב הירי טען הנאשם שחאלד ירה לכיוון הרכב ושיכול להיות שהוא שמע 4 יריות. הנאשם 1 שמע קול של זכוכית מתנפצת, הרגיש שכדור נכנס פנימה לרכב והבחין שהמנוח זז. בשלב הירי מהירות הנסיעה היתה 20 קמ"ש או פחות, כאשר חאלד ירה המרחק ביניהם לבין הרכב היה אולי 1 מ'.

48. לאחר הירי הם נסעו חזרה לבית הקפה של סוהייב, שם יש מחסנים ריקים. בסמוך לבית הקפה והמחסנים הקטנוע כבה כי הנאשם 1 לחץ בטעות על כפתור אדום. הוא וחאלד גררו את הקטנוע פנימה לתוך המחסן. בהמשך הגיע איברהים ונכנס למחסן. בזמן שאיברהים היה בדרך חאלד נתן לו (לנאשם 1) את האקדח והוא שם אותו בכיס. איברהים נכנס וראה את האקדח על הנאשם 1. חאלד אמר לנאשם 1 להחביא את האקדח והנאשם החביא אותו בסמוך למחסן. לאחר מכן הנאשם 1 הלך לבית הקפה וחאלד ואיברהים נותרו במחסן. כעבור מספר דקות הגיע איברהים לבית הקפה וביקש ממנו את האקדח. הנאשם 1 לקח את האקדח ונתן אותו לחאלד. איברהים וחאלד עזבו את המקום ברכב של איברהים. אחרי חצי שעה הגיע הנאשם 2 ולקח את הקטנוע.

49. הנאשם 1 אמר שכאשר דיבר עם הנאשם 2 לאחר מכן באותו לילה, והנאשם 1 אמר לו שיכול להיות שהאיש מת, הנאשם 2 שאל אותו האם היתה להם כוונה לעשות לו משהו. הנאשם 1 השיב בשלילה ואמר שידע שחאלד רצה להפחיד אותו או שהוא רצה לירות על הרכב (ת/311, דוח שחזור, ת/31א - דוח ביצוע עבודת מ"ט 1552/13, ת/31ב - תקליטור ודיאו, ת/31ג - תמלול תקליטור ודיאו, ת/31ד - תקליטור אודיו, ת/31ה- תמלול תקליטור אודיו).

50. בהמשך אותו יום בוצעו עימותים בין הנאשם 1 לבין איברהים עבד אל האדי וחאלד (בנפרד). הנאשם 1 עמד על גרסתו מולם, למרות שהם הכחישו את דבריו.

51. ב- 15.11.15 העיד הנאשם 1 בבית המשפט. בחקירתו הראשית הוא מסר שעבד בבית הקפה של סוהייב וטען שלא היו לו קשרים חברתיים עם חאלד אלא רק קשר של "שלום שלום". בנוסף, הוא מסר שלא הכיר את איברהים עבד אל האדי אלא כמי שבא ביחד עם חאלד. ביחס לנאשם 2 הוא טען שהקשר איתו לא היה "כל כך חברתי אבל היה בסדר". לפי הגרסה שמסר בעדות הראשית, ביום הבחירות בשעות הערב בשעה 9, 10 או 11 הוא היה בבית הקפה. חאלד הגיע אליו ואמר לו שהוא מבקש שיעשה לו "טובה". הנאשם 1 הסכים וחאלד אמר שהוא רוצה להפחיד מישהו, שהוא רוצה להזהיר את שפיק כבהה שלא יבוא לאום אל פחם. הנאשם 1 אמר לו: "בסדר להפחיד אותו, בסדר" וחאלד אמר לו שיבוא אליו כאשר הנאשם 2 יקרא לו לבוא לביתו של חאלד. הנאשם 2 הגיע אחרי חצי שעה ושיחה עלו על הקטנוע כאשר הנאשם 2 נהג ונשביים נסעו לביתו של חאלד למחסן מתחת לבית. חאלד אמר להם להוריד את לוחית הרישוי של הקטנוע כאשר הנאשם 1 עזר לנאשם 2. לאחר מכן הנאשם 2 לקח את רכב הב.מ.וו של חאלד והנאשם 1 נשאר עם חאלד כאשר הוא ראה שיש לחאלד אקדח בעודם במחסן והנאשם 1 הרגיש שחאלד רוצה להפחיד את המנוח "לירות כאילו מעל הרכב". בהמשך חאלד אמר לנאשם 1 "יאללה בוא נלך" וחאלד נהג מהבית עד לגן האירועים והשניים עצרו בחניון. חאלד אמר לנאשם 1 ששיאר ליד הקטנוע וחאלד התקדם למקום בו המנוח שר. אחרי 10 - 15 דקות סיים המנוח את ההופעה והתכונן לעלות לרכבו, אז חאלד אמר לנאשם 1 להתניע את הקטנוע. חאלד עלה על הקטנוע מאחור עד שהמנוח יצא עם הרכב. הרכב עבר את הקטנוע ואז חאלד אמר לנאשם 1 לנסוע אחרי הרכב. השניים נסעו בקטנוע במרחק של 6 - 7 מ' מהרכב. חאלד אמר לנאשם 1 לעקוף את רכבו של המנוח כי היו ברחוב אנשים ואז אחרי כמה מטרים חאלד אמר לנאשם 1 לעצור על מנת שרכבו של המנוח יחלוף על פניהם. לאחר שהרכב עקף אותם, חאלד שוב הורה למנוח לנסוע אחריו. בשלב זה חאלד הורה לנאשם 1 להשאר מאחורי הרכב עד שיגיעו לכיכר. לפני הכיכר באום אל פחם, חאלד אמר לנאשם 1 להדליק את האור הגבוה. רכבו של המנוח החל לנסוע לצידה עד מנת לתת לקטנוע לעבור וחאלד אמר לנאשם 1 ששיאר מאחורי הרכב בצד ימין. לאחר כמה מטרים חאלד אמר לנאשם 1 "תצמד לרכב של שפיק מצד ימין על יד ההנגר". הנאשם 1 החל להצמד ובהמשך עדותו אמר "כאילו אני בכלל לא העליתי על הדעת שהוא יפגע בו. לא חשבתי על זה בכלל. לא צייפתי. אני אמרתי לעצמי רק שהוא רוצה לירות מעל הרכב. ולא לפגוע בו. וגם לא בשפיק וגם לא באנשים אחרים". הנאשם 1 טען שלפני שחאלד החל לירות הוא (הנאשם 1) הרים את הקסדה ואמר לחאלד שלוש פעמים "תזהר לא לפגוע בשפיק".

52. הנאשם 1 נצמד לרכב, חאלד הוציא משהו, אולי אקדח, והתחיל לירות. הנאשם 1 טען שלא ידע לאן ירה. הנאשם 1 טען ששמע את זכוכית החלון נשברת, הבחין שהמנוח זז והרגיש שיש כדור שנכנס לתוך הרכב. הוא החל להאט את הקטנוע וחאלד אמר לו פתאום לעשות פרסה.

53. לדברי הנאשם 1 חאלד אמר לו כל הדרך לאן לנסוע עד שהגיעו למחסן בית הקפה והקטנוע כבה (כאן אמר הנאשם 1 "לא יודע, אולי לחץ על הכפתור או משהו בקטנוע". לטענת המאשימה יש בכך כדי לסתור את טענת הנאשם 1 שהוא נהג. הסניגור סיפק הסבר אחר לאימרה לפיו המאשימה לא הציגה עמדה עקבית בסוגייה זו ובנוסף כי העיון בפרוטוקול העלה כי הנאשם 1 טען באופן עקבי שנהג (עמ' 460. יוער כי אני מקבל את ההסבר של הסניגור כהגיוני ודוחה את עמדת המדינה בעניין. הנאשם 1 ירד מהקטנוע, פתח את דלת המחסן שלא היתה נעולה אך היתה קשורה בחוטים והם גררו את הקטנוע לתוך המחסן. הנאשם 1 שאל את חאלד אם קרה משהו לאדם, אם מישהו נפגע, וחאלד אמר לו שהוא לא יודע. כאשר איברהים עבד אל האדי הגיע עם הרכב שלו, חאלד אמר לנאשם 1 לקרוא לו. איברהים עבד אל האדי נכנס למחסן ולטענת הנאשם 1 כאשר איברהים היה בכניסה למחסן חאלד נתן לנאשם 1 את האקדח ואמר לו להחביא אותו. הנאשם 1 לקח את הנשק ושם אותו מאחורי המחסן ואז נכנס לבית הקפה שם ראה את איברהים היפני שאמר לו שסוהייב שאל עליו. מכיוון שהסוללה של הטלפון של הנאשם 1 היתה ריקה הוא אמר לאיברהים היפני להתקשר לסוהייב מהטלפון שלו ודיבר עמו. סוהייב שאל אותו איפה הוא היה ונאשם 1 ענה שהיה באיזור. הטלפון התנתק והנאשם 1 אמר לאיברהים להתקשר לנאשם 2 ואז הנאשם 1 דיבר עם סוהייב. הוא שאל את סוהייב מתי הוא מגיע והלה ענה לו שהוא מגיע לכיכר. כשהנאשם 1 ניתק את הטלפון הגיע איברהים עבד אל האדי ואמר לו שהוא צריך את הנשק. השניים יצאו ביחד למקום בו היה האקדח והנאשם 1 הרים את האקדח, נכנס למחסן ונתן אותו לחאלד. לאחר מכן, הנאשם 1 נכנס לבית הקפה ואחרי 5 דקות איברהים עבד אל האדי בא עם הרכב ליד המחסן וחאלד יצא מהמחסן, נכנס לרכב והשניים נסעו כאשר לפני שחאלד נסע הוא אמר לנאשם 1 להגיד לנאשם 2 לקחת את הקטנוע מבית הקפה. לאחר חצי שעה הגיעו הנאשם 2, סוהייב וחוחה ואז הנאשם 1 אמר לנאשם 2 שיקח את הקטנוע במחסן. בעדותו הוסיף הנאשם 1: "כל הזמן הייתי חושב שם קרה משהו, כאילו נפגע בן אדם, נפגע מהכדורים או מהזכוכית של החלון".

54. אחרי 24:30 בלילה בערך, הגיעו אנשים לבית הקפה, אז הנאשם 1 שמע שהמנוח מת. לדבריו הוא נכנס ללחץ כיוון שבכלל לא ציפה לזה. הוא טען שחאלד רק רצה להזהיר את המנוח, לירות מעל הרכב והוא (הנאשם 1) לא ידע מה לעשות. לאחר מכן הנאשם 2 שאל אותו מה קרה והנאשם 1 אמר לו "לא יודע, אומרים שבן אדם מת". הנאשם 2 שאל את הנאשם 1 אם חאלד התכוון לזה והנאשם 1 השיב לו "לא יודע, הוא אמר לי שהוא רוצה להפחיד אותו וזהו, אולי לא התכוון לזה". הנאשם 1 הוסיף כי כאשר שמע שהמנוח מת הוא נכנס להלם וללחץ כל הזמן נכנס לשירותים והחל להקיא.

55. למחרת הוא הגיע לבית הקפה ופגש בחאלד. הנאשם 1 טען שאמר לחאלד "הבן אדם מת, מה נעשה עכשיו, איך זה קרה?" אז חאלד אמר לו בטון של אזהרה, הפחדה "שמע אני לא יודע מה היה אבל אתה תשתוק ואל תדבר, אל תסביר לאף אחד מה שקרה" והנאשם 1 אמר לו "בסדר". לדברי הנאשם 1 הוא רצה לדבר אבל פחד. לדברי הנאשם 1 הוא לא ידע מדוע חאלד פנה אליו להצטרף לירי וטען כי אולי בגלל שהיה לבד בבית הקפה ולא יכל לסרב לחאלד כי הוא עבריין.

56. הנאשם 1 טען שהחליט לחשוף את הסיפור כי החוקרים אמרו לו שזה תיק קשה. "אמרתי לעצמי: מה, איפה אני בכל זה? מה יש לי קשר? אמרתי לעצמי: הלכתי לעשות סתם משהו. מה עכשיו אומרים לי זה רצח ואדם מת בכלל לא חשבתי להגיע למצב הזה. אז אני אמרתי הכל לחוקרים. סיפרתי הכל לחוקרים בכלל אני לא קשור לעולם הזה. לא קשור בכלל, כאילו הסיפור הזה לא קשור בכלל, אני עשיתי סתם דבר קטן בסוף ונהיה אדם מת ואני יודע מה?"

57. עוד מסר הנאשם 1 כי עורך הדין שייצג אותו בזמן המעצר, לא באמת ייצג אותו, לא דיבר איתו בכלל, ושכר טרחתו שולם על ידי אבו זיקו. המדינה טענה שלא הונח בסיס עובדתי לבסס לטענה זו וכי הנאשם נפגש עם עו"ד בשלב המעצר - בין עם אותו עו"ד ובין עם עו"ד אחר, וכי חזקה עליו שנתן יעוץ מקצועי בניגוד לטענה זו הנאשם (פרוטוקול עמ' 457 - 465)

58. בחקירתו הנגדית נשאל הנאשם 1 מדוע לא מסר בחקירה הראשית כי דיבר עם סוהייב על אירוע הירי מייד לאחר הירי לאחר שנשאל ע"י ב"כ המאשימה. כשהוא נשאל מדוע לא מסר בחקירתו במשטרה כי סיפר לסוהייב על אירוע הירי מייד לאחר הירי הוא מסר שאמר זאת בחקירות.

59. באשר לקשריו עם הנאשם 2 הודה שהיה בקשר עמו והיה לו את מספר הטלפון שלו. לכשנשאל מדוע לא מסר את האמת - כפי גרסתו מיום 27.12.13 - לאורך מספר רב של חקירות, הוא מסר שפחד מחאלד ומאביו של חאלד. לכשנשאל מדוע לא בא לספר למשטרה את האמת שידע, כשחאלד והנאשם 2 עצורים, ויכל לשפוך אור על הדברים הוא מסר שפחד מהכל: מבית הסוהר ומחאלד. כאשר נשאל מדוע מסר לחוקרים שהאקדח היה ביסיו כאשר איברהים עבד אל האדי נכנס למחסן הוא השיב שאולי אמר את זה אך זה לא נכון ובבית המשפט הוא אומר את האמת. לדברי הנאשם 1 כאשר איברהים נכנס למחסן, חאלד אמר לנאשם 1 להחביא את האקדח. בהמשך כאשר נשאל מדוע האקדח היה בכיס שלו, הוא השיב כי כאשר יצא מן המחסן הוא שם את האקדח בכיסו. כאשר עומת עם גירסתו של איברהים שלפיה ראה את האקדח בידו של הנאשם 1 הוא השיב שאיברהים יכול להגיד מה שהוא רוצה. בהמשך, הוטח בנאשם 1 שהוא אדם חזק שלא נשבר בחקירות בניגוד לתמונה שהוא ניסה להציג של אדם חלש, והוא השיב כי אינו אדם חזק ושהוא פחד מחאלד. הוא עוד הכחיש שאמר לאיברהים היפני ביום האירוע שיהיה בשקט וימנע מקולו ושלא יתערב (הודעותיו של איברהים היפני הוגשו בהסכמה ללא חקירה מצד הסניגורים. כך נטען שההגנה הסכימה לאמיתות תוכן האימרות). הנאשם 1 אישר שאמר למדובב שחאלד אמר לו שהוא מחכה ליום הזה הרבה זמן אך טען שאמר את הדברים סתם.

60. הנאשם 1 נשאל מדוע סיפר לג'ימי מנסור ולחוקרים אחרים כי איברהים נתן לו את האקדח והשיב: "אני לא יודע... כל הזמן אני בלחץ בהלם ולא יודע מה לעשות" (המדינה טענה שהנאשם 1 לא הפסיק את נסיונותיו להפחית מחלקו באירוע ולטעון שלא היתה כוונה לרצוח את המנוח ושהוא רק נהג).

61. למרות שהנאשם 1 טען לקשר רופף בלבד עם חאלד, הוא אישר שיש ביניהם חברות (ת/14ב, עמ' 7 - 8) והוא גם אישר שביקר בעבר בביתו. נטען עוד שממחקרי תקשורת שהופקו מהטלפון של חאלד (ת/237) עלה שלחאלד ולנאשם 1 היו קשרים טלפונים בתאריכים: 13.9.13, 14.9.13, 27.9.13, 13.10.13 ו- 15.10.13 כך שלטענת הנאשם 1 שלא היה בינו לבין חאלד קשר למעט המפגשים בבית הקפה אינה נכונה. המדינה טענה שהנאשם 1 וחאלד היו בקשרים טובים ומשום כך הם נפגשו ביום הבחירות מספר פעמים וביצעו יחד רצח. נטען עוד שהעד זקי ג'בארין מסר בעדותו כי הנאשם 1 מסר כי הוא נכח בחינה של זקי (עמ' 369 לפרוטוקול). כך שנטען שהצגת הנאשם 1 כמנותק מחאלד אינה נכונה. המאשימה ציינה שהסיבה שלא נמצא קשר טלפוני בין הנאשם 1 לבין חאלד ביום האירוע נבעה מכך שהטלפון של הנאשם 1 היה ללא סוללה ועם מסך לא תקין.

62. נאשם 1 נשאל מדוע חאלד בטח בו והשיב כי אולי היה זה על רקע עבירת נשק קודמת בה הורשע או אולי בגלל הקשר בינו לבין סוהייב והקשר בין סוהייב לחאלד. הנאשם 1 עוד נשאל מדוע אם חאלד רצה להזהיר את המנוח עשה זאת דווקא עם אקדח ומדוע לא השתמשו באמצעים פחות קיצוניים וענה כי אין הוא יודע וכי בסך הכל ידע שחאלד רצה להפחיד את המנוח ורצה שהוא - הנאשם 1 - ינהג.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

63. הנאשם 1 העיד פעם נוספת בקשר לתקיפתו בכלא ביום 23.10.14 שלטענתו הוא נחתך על ידי אדם שלהבנתו נשלח מטעמו של חאלד. על פי מסמך שהוגש מטעם ההגנה (נ/14) נכתב שהנאשם 1 נחתך על ידי אסיר אחר שהוא לא זיהה. כאשר נשאל בחקירתו הנגדית מדוע טען שלא זיהה את התוקף הוא השיב שחשש שיחתכו אותו פעם נוספת וסרב למסור שמו של האדם שחתך אותו גם מעל דוכן העדים. המדינה טענה שלא ניתן ללמוד מעדותו המאוחרת של הנאשם 1 או מנ/14 קשר לחאלד.

גרסת הנאשם 2

64. לנאשם 2 מספר אמרות חוץ. עובר לחקירותיו נערך חיפוש בביתו ונתפסו בו מספר מכשירי טלפון, קטנוע, וקסדה אפורה. תחילה, בחקירתו ביום 24.10.13 כאשר הוזהר בחשד להחזקת סמים מסוכנים והחזקת אמצעי לחימה הוא הכחיש את החשד נגדו. הוא מסר שהוא עובד במוסך אופונע אלעאל ואין לו רישיון לנהוג לקטנוע. במהשך התברר כי הוא מחזיק בקטנוע מסוג סאן-יאנג קלסיק דיזק בצבע שחור השייך למוסך. בשלב זה הוזהר הנאשם 2 בחשד לנהיגה ללא רישיון נהיגה.

65. הוא מסר שבין חברו הטובים נמנים חאלד, סוהייב ות'אמר מתאמיד. נאשם 2 מסר גירסה לפיה ביום הבחירות עבד ולאחר מכן יצא לבית הקפה והתנה את הוספה ליד בית הקפה של סוהייב ונסע עם אחר מהמקום (באמצעי אחר) ובסוף חזר לבית הקפה ולקח את הוספה לביתו. אז שוב נסע עם בחור אחד לבית הקפה שם נשאר עד השעה 22:00. הוא טען שלקח את מפתחות רכב הב.מ.וו השייך לחאלד מהשולחן כאשר לא ראה את חאלד באותה עת. הוא נסע כדי לשתות תרופה ובדרך אסף 2 אנשים נוספים, לקח תרופה בדרום וחזר לבית הקפה. הוא החזיר את המפתחות כאשר גם אז לא ראה את חאלד. הוא הכחיש שנתן למישהו אחר להשתמש בקטנוע שלו.

66. ביום 13.11.13 בשעה 09:45 נעצר הנאשם 2 ונתפס טלפון נייד השייך לו כאשר בהמשך הוחזר לו הטלפון ובוצעה האזנת סתר. בשעה 12 הוא נחקר פעם שניה והוזהר לראשונה בחשד לביצוע עבירות של קשר לפשע, שיבוש מהלכי חקירה, מעורבות ברצח המנוח והחזקת אמצעי לחימה. הוא הכחיש כל קשר לחשדות האמורות. בהמשך, מיום 13.11.13 ועד ליום 20.11.13 הוא שהה בתא עם מדובב במהלך שיחותיו אך לא קשר עצמו לאירוע הרצח.

67. ביום 14.11.13 לאחר שנחקר בפעם השלישית וחזר על גרסתו שלא מחק את הא- DVRולא נתן את הקטנוע לאף אחד בליל הבחירות, וגם הכחיש שביקש מסבתו רוחיה לקחת את המכשיר האמור ממשפחת פרטושי. לאחר שנערך עימות בינו לבין סבתו, עת פגש מחוץ לחדר החקירה בחוקר פאדי תלחמי. הוא מסר כי הוא לקח את מכשיר ה- DVRכדי למחוק את תוכנו שלא יראו אותו נוהג בקטנוע ללא רישיון נהיגה מתאים (ת/53ד' מזכר פאדי תלחמי מיום 14.11.13).

בהמשך,בחקירהלמחרתהיוסחזרהנאשם2מגרסהזו(ת/54געמ'7,70,85-87).

68. ביום 19.11.13 בחקירתו השישית של הנאשם 2 הוא הודה שלקח את ה DVRשל משפחת פרטושי ומחק את תוכנו אך טען שעשה זאת כיוון שלא רצה לעשות למעבידו אנס בעיות וטען שאין קשר בין מחיקת תוכן מצלמות האבטחה לבין הרצח. הוא הודה שהוא ביקש מרוחיה סבתו שתיגש למשפחת פרטושי ותקרא לאחד מהם. כאשר הגיעה פטמה הוא ביקש ממנה את הDVRכדי למחוק אותו והיא נתנה לו אותו. הוא מסר את ה-DVRלאדם אחר על מנת שימחוק את ההקלטה. הוא המשיך להתמיד בגרסה שלא איפשר ביצוע של עבירות עם הקטנוע בארוע. במספר חקירות אחר כך הוא המשיך לבכחיש מעורבות נוספת.

69. לאחר שנחקר פעמים רבות נוספות בהן המשיך להכחיש כל ראיה מרשיעה ומעורבות באירוע בהמתת המנוח, בוצעה ביום 27.12.13 הפגשה בין הנאשם 1 לנאשם 2 כפי שפורט לעיל, בשים לב לגרסת הנאשם 1. במהלך ההפגשה סירב הנאשם 1 לומר בפני הנאשם 2 את הפרטים המפלילים שמסר כנגדו בחקירה ובעקבות זאת השמיעו החוקרים לנאשם 2 את הדברים שמסר הנאשם 1 בחקירתו הקודמת. בשלב הזה ביקש הנאשם 2 למסור את גרסתו ובלבד שהחוקרים יבטיחו לו שיגנו עליו (ת/24 - דוח ביצוע עבודת מ"ט 1548/13, ת/24א - תקליטור, ת/24ב - תמליל ומזכרים - ת/29, ת/30).

בהמשך הנאשם2אמרלרפ"קג'ימינסורשהואמוכן לספראתמהשקרהבדיוק,אך ביקששתינתן לו הגנה.

70. הנאשם 2 נשאל מי הרוצח והשיב שהוא יודע שהיו שניים על הקטנוע אולם הוא לא רוצה להגיד שמות. עוד מסר הנאשם 2 "וזה הכלב הזה חושב לעצמו שהוא יחפה על עצמו, תבין אותי אתה, שהוא יחפה על עצמו הוא יפיל אותי אני, למה אני (משפט לא ברור) הוא התחיל לדבר ו.... כי יודע שהוא שקרן אתה מבין אותי" (ת/81ב עמ' 7). אז ניסה הנאשם 2 לטען שהקטנוע נגנב אך ברסה זו לא התקבלה על ידי החוקרים. הנאשם 2 חזר וטען שיספר את כל הסיפור כפי שקרה אך רצה שהמשטרה תגן על ילדיו. הוא ביקש שיובא קצין בכיר (ת/81ב' עמ' 9). בהמשך אמר ש"זה שהבאתם לי (הכוונה לנאשם 1 ד.פ.) הוא היה ברצח ולא אני" (ת/82 - מזכר וואאסים רבאח, ת/29 - מזכר ג'מי מנסור, ת/83 - מזכר ראני, עדות רפ"ק גיא וגנר,עמ' 259 - 260, 269 - 270 לפרוטוקול, עדות ג'ימי מנסור עמ' 295- 296 לפרוטוקול).

71. הנאשם 2 מסר בחקירה זו כי בכל התקופה שהוא עצור, הוא לא אמר את האמת מכיוון שפחד משמשפחת אבו זיקו ינקמו בו ובמשפחתו. לדבריו, הנאשם 1 העליל עליו עלילה. ביום הרצח הוא [נאשם 2] חזר מעבודתו בשעה 19:00 על קטנוע ששייך למקום עבודתו במוסך אעלעל של אנס -קטנוע בצבע אפור כהה. הוא החנה את הקטנוע בחצר הבית, נכנס להתרחץ ולהתחרגן, ולאחר מכן ירד ונסע עם הקטנוע לכיוון בית הקפה של סוהייב. בדרך בתחנת דלק קלו'ור פגש בשני חברו, בהאא ועלי, שעבדו בבחירות המקומיות. השניים הציעו לו שיבוא איתם להצבעה, וקבעו כי הנאשם 2 יחנה את הקטנוע שלו בבית הקפה של סוהייב והם יקחו אותו משם. הוא נסע איתם, הצביע וחזר לבית הקפה. המקום היה מלא באנשים והוא ישב שם, אז חאלד ניגש אליו ושאל אותו אם הוא יכול להשאיל את הקטנוע ממנו לכמה שעות. הנאשם 2 שאל את חאלד למה הוא צריך את הקטנוע וחאלד ענה לו כי הוא רוצה לירות על רכב של מישהו מחוץ לכפר. הנאשם 2 פחד והתבייש לא לתת לחאלד את הקטנוע ואחרי שהסכים, מסר חאלד לנאשם 2 שהוא יורד הביתה, שיביא לו את הקטנוע לשם וכן שיביא איתו את הנאשם 1. הנאשם 1 והנאשם 2 נסעו יחד לביתו של חאלד, הכניסו את הקטנוע למקלט של חאלד, כאשר חאלד מחכה להם וא הורדו לוחיות הזיהוי של הקטנוע. לאחר מכן, עזב הנאשם 2 את חאלד ואת הנאשם 1 ונסע עם רכבו של חאלד לבית הקפה.

לקראת השעה 23:00 נסע הנאשם 2 ביחד עם חוותה חרבי וסוהייב לשוק העירוני לבחירות ולאחר מכן חזרו יחד ברכב של חותה. הנאשם 2 פגש את הנאשם 1 ושאל אותו איפה הקטנוע שלו והנאשם 1 אמר לו שהקטנוע במחסן ליד העסק של השטיפה. הנאשמים הלכו יחד והנאשם 2 ראה את הקטנוע שלו במקום. הוא שאל את הנאשם 1 מה הם עשו עם הקטנוע והנאשם 1 אמר לו שירו באדם. הנאשם 2 פחד מאוד, לקח את הקטנוע והוציא אותו לפתח בית הקפה ואז למקום הגיעו חאלד שנראה לחוץ מאוד ואיברהים עבד אל האדי והם נכנסו וישבו בבית הקפה. הנאשם 2 ביקש לעזוב את המקום כי רצה ללכת לביתו, חאלד אמר לו שהוא רוצה שהנאשם 2 יחזור לבית הקפה ועל כן שלח את איברהים עבד אל האדי אחריו שיביא אותו לבית הקפה בחזרה. הנאשם 2 נסע עם הקטנוע שלו לביתו ואיברהים אסף אותו לאחר מכן. הנאשם 2 חזר לבית הקפה ושאל את חאלד מה הוא עשה עם הקטנוע שלו ולדבריו חאלד נשק אותו. בזמן שהם ישבו במקום הגיע אחמד ג'בארין (אבו זיקו), ודיבר עם חאלד בצד. לדברי הנאשם 2 הוא שמע על הרצח של המנוח רק כאשר חזר הבית כאשר קרא באינטרנט ואז חיבר את הדברים. לגבי הקטנוע - הנאשם 2 מסר תחילה שזרק אותו בכביש צדדי בעיר ולאחר מכן הוא מסר כי לקח את הקטנוע למחרת בבוקר למוסך בו הוא עובד ולאחר כמה ימים אנס מכר אותו לאדם מבוגר שאינו ידוע אך זהותו. לדברי הנאשם 2 למחרת בבוקר בשעה 9 לערך, הגיע אליו חאלד למוסך ואמר לו שלא יספר לאיש על מה שהתרחש ומה שקרה, והוא הבטיח שכך יהיה הדבר. אחרי יומיים סיפר לאמו על מה שהתרחש איתו. במהלך החקירה אמר הנאשם 2 כי בכוונתו להתאבד וזה יחסוך בעיות מהמשפחה.

72. המדינה טענה שבשל טעות חוקר שהפעיל את מכשיר ההקלטה משעה 22:30 עד לשעה 00:09 - 84/ת, 242/ת, 85/ת - מזכר וואאסים רבאח, עדות גיא וגנר - עמ' 270 לפרוטוקול.

73. חלק מהתשאול האמור לעיל הוקלט ואלו הדברים שעולים מההקלטה: הנאשם 2 הלך עם סוהייב לבחירות מבית הקפה והמצב היה רגיל. אז איברהים היפני התקשר אליו והוא אמר שהוא רוצה ללכת הביתה. אז הם החליטו לחזור לבית הקפה ושם היו אמל (חאלד הגיע אחרי רגע). הנאשם 2 חשב שהשעה היתה בסביבות 12:30 וציין שזאת היתה "אולי אחרי הרצח... למה אחרי הרצח, כי אנחנו חזרנו הם כבר היו שם... " (ת/85ג, עמ' 1). הנאשם 2 שאל את הנאשם 1 איפה הקטנוע והנאשם 1 אמר לו שהוא נמצא "בפנים" (עמ' 2). הוא ציין שהוא הלך עם אמל (למחסן) והוציאו את הקטנוע החוצה והוא התניע רגיל. אז הוא ואמל חזרו לבית הקפה ושם נודע לו שהיה אירוע בצומת אום אל פחם וזה שהוא קלט שיתכן והשתמשו בקטנוע שלו לצורך זה. הוא שאל את אמל מה קרה וטען שאמל אמר לו ש"ירינו והוא מת וזהו זה" (עמ' 4) ובהמשך אמר שפצעו מישהו (עמ' 5). הנאשם 2 הדגיש שאמל לא אמר לו איך ירו ומי ירה (עמ' 5). הגיע חאלד וזה הגיע אבוו והם שוחחו בחוץ. הנאשם 2 טען שלא שאל את חאלד באותו רגע מה הם עשו. עוד מסר הנאשם 2 כי הוא זרק את הקטנוע (ת/85א - דוח ביצוע עבודת מ"ו 1588/13, ת/85ב - תקליטור, ת/85ג, עמ' 6 - תמלול).

74. בהמשך הגיע מפקד הימ"ר והחוקרים ביקשו מהנאשם 2, שיספר את הספור מההתחלה. הנאשם 2 אמר שהוא מפחד כי אם ידבר יהרגו אותו (ת/85ג עמ' 10). לאחר שמפקד הימ"ר אמר לו שהמשטרה מחוייבת לשמור עליו ושידאגו לו לסל אבטחה, חזר הנאשם 2 על דברים שהוזכרו לעיל ובשל תקלה לא הוקלטו וכן הוסיף את הדברים הבאים: כאשר חאלד ביקש ממנו את הקטנוע הוא בתחילה סרב אבל לאחר מכן היה במצב לא נעים. חאלד אמר לנאשם 2 שהוא רוצה להרביץ למישהו (נמרטור 20.19) ולבסוף נאשם 2 אמר לו: בסדר, תיקח את זה. הנאשם 2 אמר בחקירה כי הוא עומד על כך שידע בדיוק מה חאלד רוצה לעשות עם הקטנוע וחאלד אמר לנאשם 2 שהוא רוצה לעשות משהו מחוץ לאום אל פחם. "אני רוצה לעשות מה למישהו מחוץ לכפר", "שרוצה לירות" (בערבית) "רוצה כאילו ליריה" (בערבית) "אני רוצה לירות על רכבו של מישהו אבל לא אמר לי שהוא נמצא בה אז אז שלא נמצא בה". כן אמר: "אני רוצה לירות עליו" "אפילו הוא אמר לי שהוא רוצה החלק הקדמי" "אני רוצה לירות על רכב" (ת/85ג' עמ' 16 -17). לדברי הנאשם 2 הוא ידע שמדובר במישהו מחוץ לכפר. חאלד אמר לנאשם 2 להביא את הקטנוע עד לביתו (של חאלד) ושיביא איתו את הנאשם 1. הנאשמים נסעו לביתו של חאלד למקלט ושם הנאשם 1 וחאלד פרקו את לוחית הזיהוי של הקטנוע. הנאשם 2 חזר לבית הקפה בשעה 12 או בשעה 12:30 באמצעות הנאשמים נסעו בקטנוע לביתו של חאלד. השניים הגיעו למקלט הבית של חאלד, שם הורידו את הקטנוע למקלט והנאשם 2 זכר שהורידו את לוחיות הרישוי מהקטנוע אך לא זכר מי הוריד אותם. במהלך גביית ההודעה ביקש הנאשם 2 מהחוקר שידווח כי המידע בא מהנאשם 1 ולא ממנו (ת/85ת, עמ' 55). הנאשם 2 לקח את הרכב של חאלד ונסע לבית הקפה. בהמשך הוא נסע לביתו לקחת תרופה ולקח אם בהא ועלי ממשרד הבחירות עם הרכב של חאלד לביתו. הנאשם 2 הגיע לביתו, לקח את התרופה, החזיר אם בהא ועלי למשרד הבחירות הרכב של חאלד. בבית הקפה היו הרבה אנשים, כאב לו הראש, חבריו הביאו אותו לבית שלו והוא שתה תרופה וירד. לאחר מכן הנאשם 2 חזר לבית הקפה והוא נסע עם חותה וסוהייב לשוק. כאשר הם חזרו מהשוק לבית הקפה הנאשם 1 היה במקום אבל חאלד לא היה. הוא שאל את הנאשם 1 איפה הקטנוע והנאשם 1 אמר "במחסן". הנאשם 2 הלך למחסן וראה את הקטנוע ולא היה אף אחד במחסן. הוא והנאשם 1 הוציאו את הקטנוע רגיל בחוץ ואז באו חאלד ואיברהים. ברגע שהנאשם 1 חזר הביתה הוא פתח את המחשב וראה על המסך שהמנוח נרצח. הוא נכנס לשוק כי הבין שזה "הם". לדברי הנאשם 2 ביום אחרי הרצח הנאשם 1 רמז לו והוא היה כעוס. לא אמר לו ישירות שהם רצחו אבל אמר לו "הרבצנו על הרכב" (ת/85ג עמ' 32). לדברי הנאשם 2 הוא אמר הכל לאמו "לא אמרתי לה בדיוק מה, רק אמרתי לה שאני ככה וככה עשו לי, אני נתתי לו כטובה ולא למטרה הזו זה מה שקרה לי. היא התתרפנה" (ת/85ג עמ' 32). למחרת, הנאשם 1 אמר לו "הרבצנו על הרכב" ו"הם" אמרו לו לא לדבר. בשלב הזה ביקש הנאשם ממפקד הימ"ר שידאג לו והלה אמר שאף אחד לא יפגע בו (ת/85ג, עמ' 33). כן אמר הנאשם 2 כי "ישב איזה 10 שנים" (ת/85ג' עמ' 34).

75. בתשאול מוקלט נוסף שנגבה לאחר מכן הנאשם 2 חזר על דברים שמסר בתשאול הקודם והוסיף את הדברים הבאים: בערך בשעה 22:00 בא חאלד ואמר לו לבוא הצידה כי הוא רוצה לדבר איתו. הם עמדו בפנים בבית הקפה וחאלד אמר: "אני רוצה את הקטנוע שלך". בהתחלה הנאשם 2 אמר לו שהוא לא מסכים וחאלד ביקש שוב ושוב וחזר על זה יותר מפעם אחת או פעמיים. הנאשם 2 שאל את חאלד למה הוא רוצה את הקטנוע וחאלד אמר לו "אני רוצה לירות על הרכב". (בתמלול כתוב "אני רוצה להרביץ למישהו... הכוונה שהוא רצה לשבור לו את הרכב או משהו כזה"). חאלד אמר לו שהבחור רוצה לירות/להרביץ על הרכב שלו אבל לא רק בהודעה) (ת/85ד עמ' 2 ש' 16 - 19, ת/85ג עמ' 50 - 52). חאלד ביקש מהנאשם 2 שיקח את הנאשם 1 על הקטנוע והנאשמים נסעו בקטנוע לביתו של חאלד. השניים הגיעו לבית הקפה ולקחו את הקטנוע לבית הקפה. בהמשך הוא נסע לביתו לקחת תרופה ולקח אם בהא ועלי ממשרד הבחירות עם הרכב של חאלד לביתו. הנאשם 2 הגיע לביתו, לקח את התרופה, החזיר אם בהא ועלי למשרד הבחירות 1 ולא ממנו (ת/85ת, עמ' 55). הנאשם 2 לקח את הרכב של חאלד ונסע לבית הקפה. בהמשך הוא נסע לביתו לקחת תרופה ולקח אם בהא ועלי ממשרד הבחירות עם הרכב של חאלד לביתו. הנאשם 2 הגיע לביתו, לקח את התרופה, החזיר אם בהא ועלי למשרד הבחירות וחזר לבית הקפה בין 23:00 - ל- 23:30. בהמשך, נאשם 2 נסע לחפלה בעין איברהים באמצעות הרכב של חותה וביחד עם סוהייב, והיו שם עד לשעה 00:30 וחזרו לבית הקפה. שם הוא ראה את הנאשם 1 ושאל אותו איפה הקטנוע. הנאשם 1 אמר לו שהקטנוע במחסן. שניהם הלכו למחסן וראו את הקטנוע של הנאשם 2. בהמשך הנאשם 1 הוציא את הקטנוע מהמחסן ושם אותו בצד ליד בית הקפה ובדיוק הגיעו חאלד ואיברהים כאשר חאלד היה "עם כאלה פנים שלא יודע מה" (ת/ 85ד עמ' 2 ש' 37 - 39, ת/85ג עמ' 63 - 64, 67).

בהמשך, הנאשם 2 רצה ללכת לישון וחאלד אמר לו להחזיר את הקטנוע לביתו של נאשם 2 ולחזור לבית הקפה עם איברהים. הנאשם 2 החזיר את הקטנוע וחזר עם איברהים לבית הקפה עם רכב מזדה. כאשר הגיע לבית הקפה הוא עדיין לא ידע על הרצח. לדברי נאשם 2 חאלד בחוץ אמר לו "יריתי על הרכב" כאשר הנאשם 2 הסביר בפשוט שהכוונה לירי (ת/85ג' עמ' 74). חאלד אמר לו לא לספר לאף אחד. בהמשך חזר בו הנאשם 2 מאמירה קודמת שלו כי חאלד אמר כי הוא רוצה לירות על רכב ואמר כי חאלד אמר לו שהוא רוצה להרביץ למישהו קודם כל ואחרי זה חאלד אמר שהוא רוצה לפגוע ברכב וכן מסר הנאשם 2 "אני לא הבנתי שום דבר אני לא התעניינתי" וכי חאלד אמר לו שהבחור מחוץ לכפר (ת/85ג עמ' 75). בנוסף, חאלד אמר לנאשם 2 אחרי הירי "יריתי על רכב אני לא יודע אולי מישהו נפצע אני לא יודע [מ]ה אמר לי בדיוק אני לא יודע". מייד לאחר מכן מסר הנאשם 2 שהוא לא זוכר מה אמר לו חאלד (ת'85ג עמ' 76). יום למחרת, חאלד בא למקום עבודתו של הנאשם 2 ואמר לו לא לספר לאף אחד. הנאשם 2 הוסיף ומסר כי אחרי שראה בפייסבוק שהמנוח נרצח הוא הבין שר שחאלד ירה במנוח אך הוא לא מסר את הדברים למשטרה מההתחלה כי פחד שיפגעו בו ובילדים שלו מפני שהוא יודע שאלה אנשים שאין להם רחמים (ת/85ג' המשך עמ' 2 - 3). לדברי הנאשם 2, מדובר בקטנוע בצבע אפור עכבר או אפור כהה, הקטנוע נמכר אולי כחודש לאחר הרצח. לקטנוע מגן רוח שקוף כסא שחור ואין בו משהו מיוחד. הנאשם 2 טען שאינו זוכר מי החזיר את מספרי לוחיות הזיהוי, או הוא או הנאשם 1 הרכיבו אותן, במחסן. הוא הוסיף שחאלד ביקש ממנו את הקטנוע בסביבות 22:30. הנאשם 2 נשאל למה התכוון כאשר אמר את המלה "ידרב" הוא אמר שקיים פירוש של "ליירות" וקיים פירוש שהוא "להרביץ". בהמשך אומר הנאשם 2 ,"אני מתרגם את זה למישהו שהוא רוצה לירות בו או לירות על הרכב שלו". בהמשך אמר "כל אחד חושב אחרת, אני לא יודע מה הוא חושב, אני חושב משהו והוא חושב משהו אחר..." (ת/85ג המשך עמ' 25). הנאשם 2 סרב לבצע הובלה והצבעה בכל תוקף. הוא הוסיף ואמר שהנאשם 1 הוציא את הקטנוע המהמסן וגרר אותו. באותו לילה אמר חאלד לנאשם 2 שמישהו נפצע מהירי הוא חושב שגם הנאשם 1 אמר לו (ת/85ד עמ' 8 ש' 263 - 264, ת/85ג המשך עמ' 62- 64). בנוסף, מסר הנאשם 2 כי אחרי שחאלד סיפר לו שמישהו נפצע, חאלד נישק אותו (ת/85ד עמ' 9 ש' 267 - 269, ת/85ג המשך עמ' 64 - 65). הנאשם 2 הוסיף ומסר שמדובר בקטנוע סאן יאנג 200 סמ"ק דגם ג'וי רייד. הוא הוסיף שקודם סתם אמר שזרק את הקטנוע כיוון שלא רצה לעשות בעיות למעבידו אנס והוסיף שהוא יודע לזהות מאנס ונתן תיאור שלו. הוא גם טען שלא היתה לו כוונה לפגוע במישהו או שמשהו דוגמת מה שקרה, וכי הוא פחד על הילדים ועל ההורים שלו מהאנשים האלה (ת/85 ד, עמ' 9-10, ש' 313 - 315, ת/85ג המשך עמ' 83). בסיום לכשנשאל אם כעת הגרסה אמת השיב הוא "כן, אין יותר מקום לשקר באמת הזאת אבל תעזור, חלאס תסלחו לי" (ת/85ג המשך עמ' 82).

76. החוקרים הגיעו ביום 28.12.13 למוסך קטנועי אלעאל ובשיחה שהתנהלה ברמקול, נשמע הנאשם 2 אומר לאנס שהמשטרה מחפשת את הקטנוע שאנס מכר לבחור מהנגריה ואז אותר קטנוע מ.ר. 52-360-78 אצל כמאל שורבגי (ת/96ז - דוח פעולה של באסל נטור מיום 28.12.13).

77. בעימות עם חאלד שנערך באותו יום הנאשם 2 אמר לחאלד שהנאשם 1 אמר לו בפנים מה הוא עשה וגם ערך שחזור וגם הוא (הנאשם 2) אמר מה שהוא עשה.

78. בחקירתו האחרונה מיום 8.1.14 הנאשם 2 נשאל על תמונות שנלקחו ממצלמות האבטחה וזיהה את הקטנוע שלקח ממנו חאלד מ.ר. 52-360-78 (ת/96-1/ת, ת/96ט, ת/134א -צילום של הקטנוע). כמו כן השיב שזה הקטנוע שרכב עליו בתאריך 22.10.13. הנאשם 2 זיהה שבשעה 18:43:58 הוא יוצא עם הקטנוע מהבית שלו לכיוון בית קפה סוהייב. בשעה 22:57:46 זיהה הנאשם 2 את רכב הב.מ.וו. של חאלד איתו הגיע הנאשם 2 יחד עם בהא ועלי בסמוך לביתו ויצא מהרכב לקחת תרופות (ת/89ג, עמ' 2, ש' 18 - 27). בשעה 01:13 זיהה הנאשם 2 את הקטנוע בסמוך לביתו ועליו הוא רוכב לאחר שהוא והנאשם 1 הוציאו אותו מהמחסן (ת/89ג עמ' 32 ש' 31 ואילך). בשעה 01:16 זיהה הנאשם 2 את רכב המזדה של איברהים עבד אל אהדי אשר בא והסיע אותו מביתו של הנאשם 2 לבית הקפה. בשעה 01:35 זיהה הנאשם 2 את הרכב של איברהים אשר החזיר את הנאשם 2 לביתו (ת/89ג, עמ' 3, ש' 45- 49). לדבריו נודע לו על הרצח רק כשהיה בביתו כשראה את הדברים בפייסבוק. הוא עוד מסר שחאלד לא אמר לו שהוא רוצה את הקטנוע כדי לירות ממנו אלא הוא אמר את המלה "אודרוב" - להרביץ למישהו (ת/89ג עמ' 3, ש' 57 - 61, ת/89ג עמ' 67, 78, 85, 92, 97 - 99). עוד מסר הנאשם 2 כי חאלד לא אמר לו אחרי הירי " יריתי על רכב" אלא אמר "כנראה מישהו נפצע ואל תספר לאף אחד" (ת/89ג עמ' 80 - 81, 92 - 93). הוא גם בחקירה זו טען כי הוא לא הוריד את לוחיות הרישוי אלא החזיר אותן למקומן, ואמר שאינו זוכר מי הוריד (ת/89ג עמ' 3 ש' 62 - 63, ת/89ג עמ' 78 - 79, עמ' 82).

עדות הנאשם 2 בבית המשפט

79. בעדותו הראשית בבית המשפט מסר הנאשם 2 כי עבד במוסך הקטנועים וכי נסע כל הזמן בקטנועים של המוסך. ביום האירוע הוא סיים לעבוד מוקדם וחבריו, עלי ובהא, התקשרו אליו, כדי שיצביע. הוא יצא בשעה 7 או 8 בערב לכיוון ביתו עם הקטנוע מהעבודה. לאחר מכן הגיע עם הקטנוע לבית הקפה, שם פגש בחברו ונסע איתם להצביע כשהקטנוע נשאר בבית הקפה. לאחר שהצביע חזר לבית הקפה ואז הגיע חאלד וקרא לו הצידה. חאלד אמר לו שהוא רוצה את הקטנוע. הנאשם 2 סרב וחאלד ביקש שוב. הוא שאל את חאלד למה הוא צריך את הקטנוע וחאלד אמר לו שהוא רוצה לצאת עם הקטנוע מחוץ לאום אל פחם, והנאשם 2 הסכים. חאלד ביקש מהנאשם 2 כי יסיע את הקטנוע לביתו של חאלד, יקח את הרכב שלו (של חאלד) וכן ביקש ממנו שיביא את הנאשם 1 איתו. הנאשם 2 הסיע את נאשם 1 לביתו של חאלד עם הקטנוע והשאיר את הקטנוע בחצר הבית, אחר כך נסע מן המקום עם הרכב של חאלד לבית הקפה.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

80. בחקירתו הנגדית נשאל הנאשם 2 מדוע בתשובה לכתב האישום מסר שלא הגיע כלל לביתו של חאלד ביום הבחירות אך הוא לא ידע לספק הסבר. כן עומת הנאשם 2 עם טענת הנאשם 1 ששניהם הורידו את לוחות הרישוי ועם גירסתו בחקירה שהוא, חאלד והנאשם 1 היו במקלט והשניים האחרונים הורידו את לוחות הזיהוי - אך עמד על גירסתו שאלד נכח בזמן הורדת לוחות הרישוי ולא הוריד את לוחות הרישוי (גירסה שאינה נכונה לטענת המאשימה). בהמשך, מסר הנאשם 2 כי אינו זוכר מי הוריד את לוחות הרישוי שקודם טען לכאורה שנכח במקום. כאשר נשאל נאשם 2 מדוע מסר בחקירה כי חאלד אמר לו מה הסיבה שבגללה הוא מבקש את הקטנוע אמר הנאשם 2 כי חאלד סתם זרק לו מלה: "הוא זרק לי כאילו רוצה להרביץ למישהו.... אמר לי רוצה לצאת מאום אל פחם, רוצה להרביץ למישהו...". כשנשאל לפשר הסתירה לעומת מה שמסר בעדותו הראשית הוא השיב שאולי שכח. כשהוצג לו קטע מחקירתו בו הוא מסר שחאלד אמר לו שהוא רוצה לירות עם הקטנוע, הנאשם 2 אישר ששמע אותו אומר בערבית את המלה "טוח" בערבית שהמשמעות בעברית היא "ירי" ואמר: "כן, אולי חאלד זרק את המלה הזאת כאילו שרוצה לירות, אולי" (עמ' 552 לפרוטוקול). בהמשך הוא העיד "בהתחלה הוא אמר לי להרביץ אולי אני שאלתי אותו אני לא זוכר אבל בחקירה .... הוא זרק לי מלה (בעזרת התרגום) כשאמר לי שהוא רוצה להרביץ למישהו, כשאני התעקשתי לדעת מה הוא רוצה לעשות עם הקטנוע, אני שכחתי, אני לא זוכר אם הוא אמר לי שהוא רוצה לירות על אוטו, יכול להיות שהוא אמר לי, יכול להיות שהוא זרק את המלה ככה סתם, בגלל שהתעקשתי". הנאשם 2 אישר כי בחקירתו הוא רואה את עצמו אומר שחאלד אמר לירות על רכב אבל לא זכר שאמר את הדברים (עמ' 553 - 554 לפרוטוקול). לסיכום החקירה, הסכים הנאשם 2 כי חאלד אמר לו "לירות על רכב" (עמ' 554 לפרוטוקול).

81. בנוסף, מסר הנאשם 2 בחקירתו הנגדית לב"כ הנאשם 1 כי יום או יומיים לאחר הירי, הנאשם 1 מסר לו כי הוא נהג וכי חאלד ירה - גרסה שלא נמסרה עד אותו מועד (עמ' 563 לפרוטוקול). כן אישר הנאשם 2 כי מסר בחקירה שחאלד אמר לו שהוא רוצה לירות על החלק הקדמי של הרכב (ת/85ג עמ' 17). בהמשך, הוא אמר שהוא לא יודע בפועל מי ירה על הרכב. המדינה טענה שמדובר בעדות כבושה שאין לייחס לה משקל בנקודה זו (עמ' 578 לפרוטוקול). לגרסתו, בהמשך אותו יום, הוא נסע לביתו עם חבריו שהיו איתו בקלפיות, וחזר לבית הקפה ונסע עם סוהייב ועם חוחה לחפלה של הבחירות. הם חזרו לבית הקפה בשעה 1 בערך. כשהגיעו הוא ראה את הנאשם 1 בבית הקפה ושאל אותו איפה הקטנוע ואז הנאשם 1 גרר את הקטנוע אליו. על הקטנוע לא היתה לוחית זיהוי והוא פחד ושאל את הנאשם 1 מה הם עשו. הנאשם 2 הרכיב את לוחית הזיהוי ונכנס לבית הקפה שם אנשים אמרו לו שאחד נרצח וגם שאלה שרצחו, היו על קטנוע. הנאשם 2 רצה ללכת הביתה וחאלד אמר לו שישאר במקום. הנאשם 2 אמר לחאלד שאין לו רישיון ויש הרבה משטרה ואז חאלד אמר לו שיסע הביתה עם האופנוע ואיברהים יחזיר אותו לבית הקפה וכך היה. בהמשך, ישב הנאשם 2 עם עוד אנשים בבית הקפה ואז איברהים עבד אל האדי החזיר אותו הביתה. הנאשם 2 עוד מסר שהקטנוע שהוא נתן לחאלד נשאר במוסך כחודש, ולאחר מכן נמכר.

82. הנאשם 2 נחקר גם אודות הDVRמחיקתו וטען שהוא מחק כיוון שלא רצה שיראו אותו נוהג בלי רישיון והכחיש שמחק כיוון שלא רצה שיקשרו אותו לרצח

ההתארגנות לקראת הירי על פי מצלמות

83. מצלמות שהותקנו באיזור אולמות "אל וואחה" תיעדו שב- 22.10.13 בשעה 23:49.46 נכנס קטנוע לחניון לכיוון גן האירועים ועליו רכובים שני אנשים וב- 23.10.13 שעה 00:03:31 תועד הקטנוע נוסע מכיוון גן האירועים לכיוון היציאה כאשר בשעה 00:03:36 נראה רכב לבן נוסע בעקבות הקטנוע מכיוון גן האירועים לכיוון היציאה. לאחר מכן, מצלמות תיכון "עתיד" תיעדו בשעה 00:06 רכב לבן ואופונע נוסע אחריו לפני כיכר המשטרה באום אל פחם כאשר הצילום נקטע עם כניסת הרכב והאופונע לכיכר (ת/250- דו"ח בדיקת DVR(תיכון עתיד), ת/212ח' אל וואחה, תקליטור 2, ת/212ו'- אל וואחה תקליטור 1,2,3,4 מצלמות 5,9, ת/212ז' אל וואחה - תקליטור 1).

עדויות עדי התביעה

84. העד, איברהים עבד אל האדי, הוכרז כעד עויין במהלך עדותו בבית המשפט. הודעותיו וגם תמלילי שיחותיו עם המדובב וכן הודעות המדובב שישב עמו, הוגשו כחלק מהמסכת הראייתית. עד זה נעצר ביום 24.11.13 בחשד לביצוע רצח ובימים שלאחר מכן הוא נחקר מספר רב של פעמים. במהלך ימי מעצרו הוא נחקר בגין עבירות נהיגה בזמן פסילה ושותפות ברצח המנוח, כמו גם בחשד לסחר בסמים מסוכנים. בתאריך 12.12.12 לאחר מספר חקירות בהן לא מסר מידע משמעותי לחוקריו (אך מסר דברים רבים למדובב), הוא מסר לחוקרים שבוום הרצח הוא היה עם אשתו בכפר אכסל, שחאלד התקשר אליו וביקש שיבוא לביתו (של חאלד). הוא הסיע את אשתו להוריה בסמוך לשעה 23:30 ואח"כ התקשר לחאלד שלא ענה. העד איברהים נסע לבית הקפה של סוהייב ונכנס אליו ולאחר מכן הגיע הנאשם 1 ואמר לו שחאלד רוצה אותו. איברהים הלך עם הנאשם 1 למחסן שם ראה את חאלד והנאשם 2 במחסן ולידם קטנוע שחור וכן ראה אקדח תופי מוחזק על ידי הנאשם 1. חאלד ביקש מאיברהים שיקח את הנאשם 2 לביתו ויחזור בחזרה לבית הקפה ואיברהים עשה כפי שהתבקש. לאחר מכן, איברהים הסיע את חאלד לביתו [של חאלד], והלה ביקש ממנו שימתין לו, אז נכנס לבית, התקלח ולאחר מכן איברהים הסיע את חאלד לבית הקפה. חאלד ירד בבית הקפה ואמר לאיברהים שיחזור לביתו (של חאלד) וימתין שם. איברהים עשה כן וכעבור זמן קצר חאלד הגיע ברכבו וירד למקלט כשאקדח התופי היה כעת בידי חאלד. במקלט היו גם יוסף עבד ג'בארין, בני הדוד של חאלד. חאלד ניקה את האקדח, עטף אותו בניילון ונתן אותו ליוסף על מנת שיחביא אותו (ת/339 (28) - דוח ביצוע עבודת מ"ט ת/1469/13; ת/339 (28א) - תקליטור; ת/339 (28ב) - תמלול; ת/339 (25א) - דוח תשאול).

85. ביום 13.12.13 איברהים נחקר שוב וחזר על גירסתו שפורטה לעיל (ת/339 (35) - הודעה; ת/339 (36) - דוח ביצוע עבודת מ"ט ת/1470/13; ת/339 (36א) - תקליטור; ת/339 (36ב) - תמלול; נ/12 - מזכר רס"ב סמיח מנסור). בהמשך אותו יום הוא נחקר שוב ובמהלך החקירה נאמר לו שהוא מסתיר פרטים. נערך עימות בינו לבין המדובב המכונה יוסף שיבלי שאמר שאיברהים סיפר לו שהוא קנה דלק ב- 100 ₪ על מנת ששרוף את הבגדים של חאלד, שפרק את האופנוע ששימש לרצח, שרף אותו וקבר אותו בעזרת אדם אחר. בנוסף מסר המדובב כי איברהים מסר שחאלד סיפר לו יום לאחר הרצח על הרצח. עוד מסר המדובב שאיברהים אמר כי האקדח היה אקדח בלי תרמילים מסוג טאהונה וכי אבו זיקו נשאר בבית הקפה ותפקידו היה לתצפת. בנוסף, המדובב מסר שאיברהים סיפר כי הנאשם 2 היה הנהג ושאקדח הטאהונה נמצא אצל בן דוד של חאלד בשם יוסף. איברהים הכחיש כי סיפר למדובב את הדברים האמורים למעט העובדה שאישר שאת הבגדים של חאלד הוא שרף אצלו בבית לבקשתו של חאלד באותו לילה (דו"ח 339 (37) - דו"ח ביצוע עבודת מ"ט ת/1553/13, ת/339 (37א) - תקליטור, ת/339 (37ב) - תמלול).

86. בחקירה נוספת מיום 14.12.13 הוא אישר כי אמר בעבר כי האופנוע נקבר אך בהמשך חזר בו. הושמעו לו קטעים משיחותיו עם המדובב והוא הכחיש את קולו והתעקש שסיפר קודם, ביום 13.12.13, את כל האמת (ת/339(40)- דוח ביצוע עבודת מ"ט ת/1577/13, ת/339 (40א) - תקליטור, ת/339(40ב) - תמלול, הודעה - ת/339(38), ת/339(39א) - דו"ח תשאול, ת/339 (38ב) - דוח ביצוע עבודת מ"ט ת/1472/13, ת/339(38ג)- תקליטור, ת/339(38ד) - תמלול, ת/339/(31)- דוח ביצוע עבודת מ"ט ת/1471/13, ת/339(31א)- תקליטור, ת/339(39)- הודעה, ת/339(39א) - דו"ח ביצוע עבודת מ"ט ת/1555/13 , ת/339(39ב) - תקליטור, ת/339(39ג) - תמלול, ת/339/(41) - דוח ביצוע עבודת מ"ט ת/1578/13, ת/339(41א) -תקליטור, ת/339(41ב) - תמלול).

87. במספר חקירות נוספות לאחר מכן איברהים לא שיתף פעולה, וגם בבית המשפט הוא הוכרז כעד עויין.

88. המדינה ביקשה לאמץ את אימרות החוץ של איברהים ככל שיש להן חיזוקים בראיות חיצוניות ולקבוע שאיברהים התקשר לחאלד בשעה 23:49 אך חאלד לא ענה (מחקר תקשורת ת/176, נ/13) שאיברהים ראה את הנאשם 1 וחאלד במחסן ולידם קטנוע שחור וכן ראה אקדח תופי מוחזק ע"י הנאשם 1 (מתאים לגירסת הנאשם 1). עוד ביקש לאמץ כי איברהים לקח את חאלד לביתו ברכב מסוג מאזדה (גירסת הנאשם 2) ואיברהים החזיר את הנאשם 1 מביתו ברכב מסוג מאזדה (מתאים לגירסת הנאשם 2).

עדותו של איברהים מתאמיד ("היפני")

89. איברהים מתאמיד זומן להעיד בבית המשפט כעד תביעה כאשר ההגנה הסכימה להגשת אימרותיו ועל כן הוא נחקר רק בחקירה נגדית. איברהים היפני עזר בבית הקפה של סוהייב ביום הבחירות כאשר כולם יצאו למסיבת בחירות. לדבריו הגיע לבית הקפה בתחילת הערב בשעה 20:00 - 20:15 ויצא מבית הקפה על מנת להצביע וכשחזר ראה את הנאשם 1, את עבד, נוח ג'בארין, אחמד חרבי, חאלד, איברהים עבד אל האדי ועוד בחורים שהוא לא מכיר. בהמשך הגיע הנאשם 2 וכל הנוכחים כולל הנאשמים חאלד וסוהייב ישבו בבית הקפה כשעתיים. לאחר מכן כולם יצאו מבית הקפה והוא נשאר שם לבד. לדבריו, הנאשם 2, חוחה וסוהייב נסעו מהמקום ולאחר מכן הגיע אח של סוהייב, טהא עכל שיצא לאחר מכן. הוא המשיך וסיפר שלאחר שחלף היום, בשעה 00:08 עד 00:29 הוא שוחח מספר פעמים מהטלפון שלו עם מספרי טלפון השייכים לנאשם 2 ולסוהייב. את השיחות עם הנאשם 2 עשה כי רצה לדעת מתי הם מגיעים שכן רצה ללכת הביתה וכן רצה דברים נוספים. הוא מסר שבהמשך הגיעו לבית הקפה - חאלד, הנאשם 1 ואיברהים עבד אל האדי כשהם נראו לחוצים. בשלב זה, איברהים היפני היה לבד. הנאשם 1 נכנס לבית הקפה לבוש סוודר שחור עם כובע, קפוצ'ון בצבע שחור וחאלד לבש אף הוא סוודר צמוד שחור או משהו דומה אולי עם כובע (בגירסה אחת מסר שלבש קפוצ'ון כחול כהה. העד ציין בחקירותיו שהשלישה הגיעו בשעה 22:00 - או 23:00 או שעה דומה, אולם בהמשך, אמר שלא יודע והשעה היתה שעה מאוחרת (ת/186(ג) עמ' 75 - 76). אחרי שהנאשם 1 התקשר מהטלפון של העד (בשעה 00:20) לסוהייב, הלכו הנאשם 1 חאלד ואיברהים עבד אל האדי שמאלה לסמטה, שם יש שלושה עסקים ריקים וכן מכון שטיפה. איברהים היפני יצא החוצה וקרא להם אולם הם לא ענו. הוא צעק לנאשם 1 והלה אמר לו להיות בשקט ושינמיך את קולו כאשר שאל מה הוא עושה ענה הנאשם 1 שלא יתערב ויכנס פנימה. אחרי רבע שעה הוא יצא שוב ובשעה 00:22 התקשר אליו סוהייב ושאל אם הנאשם 1, חאלד ואיברהים עדיין שם וביקש לדבר איתם. בהמשך לקח הנאשם 1 את הטלפון אל איברהים היפני ושוחח עם סוהייב בחוץ. בהמשך הגיעו לבית הקפה סוהייב, הנאשם 1 , עבד אחיו של הנאשם 1, חאלד, איברהים אל האדי, נאשם 2, חוחה, אביו של חאלד, אבו זיקו, אבו חרבי, נוח, תאמר ועוד, ואז התפרסמה הידיעה שהמנוח נרצח ולטענת העד התנהגותו של חאלד היתה מוזרה כשפניו נהיו אדומות והוא היה לחוץ וקם והתלחשש עם אביו. הוא עוד מסר שבוום הבחירות בשעה 18:00 הוא ראה ליד בית הקפה קטנוע בצבע שחור של סעיד חרבי שהיה מקולקל. כיוון שסעיד חרבי טען לכאורה שלא היה באום אל פחם באותו יום אלא באשקלון נערך עימות בינו לבין איברהים היפני שעמד על גירסתו.

90. התביעה טענה שגירסתו של איברהים היפני תומכת במארג הראיות הכולל שלפיו הנאשם 1 חאלד ואיברהים הגיעו לבית הקפה של סוהייב מייד לאחר המתת המנוח, שופכת גם אור על התנהגות הנאשם 1 באירוע ושומטת את טענתו של הנאשם 1 שהיה פסיבי ונגרר באירוע לאור הפעולות שנקט מייד אחריו.

עדים נוספים שהעידו

91. סוהייב ג'בארין - הוא בעל בית הקפה "קפה סוהייב". בחקירותיו הוא מסר שהיה בבית הקפה בשעות הערב ביום האירוע (יום הבחירות) והיו במקום בין היתר, הנאשמים וחאלד. בחלק מן הערב הוא יצא מבית הקפה אך חזר לאחר חצות יחד עם הנאשם 2 וכי חאלד והנאשם 1 (יחד עם אחרים) היו בבית הקפה באותו זמן. בבית המשפט הוא מסר דברים שלא אמר בחקירותיו במשטרה - כי לאחר שחזר לבית הקפה אחרי חצות הוא דבר עם הנאשם 1 שנראה לו עייף. באותן נסיבות הנאשם 1 אמר לו כי שיצא עם חאלד כדי לירות על המכונית של המנוח ושהוא [הנאשם 1] לא רצה ללכת אבל פחד. העד הוסיף כי נאשם 1 אמר לו שחאלד היה היורה ושאולי שפיק נפצע מהירי. סוהייב עוד מסר כי נאשם 1 אמר לו כי חאלד אמר לו כי הולכים להפחיד את המנוח באמצעות יריות באויר (עמ' 70-78 לפרוטוקול). בפנינו הוגשה גם עדותו של העד בהליך המקביל. במהלך חקירתו סוהייב הוכרז כעד עויין והוגשו הודעותיו במשטרה. העד לא סיפק הסבר מניח את הדעת מדוע לא מסר את המידע הנטען בהודעותיו במשטרה או בחודשים שלאחר מכן ועד למתן עדותו. עדותו של עד זה בבית המשפט, כך טוענת המאשימה, היתה מגמתית בלתי מהימנה כאשר לא הונח הסבר סביר לכך שהדברים שאמר בבית המשפט לא נאמרו על ידו במשטרה.

92. העד תאמר מחאמיד - מסר בהודעתו שניתנה במשטרה והתקבלה כראיה כי הסיע את הנאשם 2 מחנות כלשהי כאשר על רגליו הוא ראה מכשיר DVR(ת/183 עמ' 1 ש' 6-7, עמ' 2, ש' 10-8). בבית המשפט הוא אישר תוכן ת/183. בחקירתו הנגדית לב"כ נאשם 2 הוא טען כי הוא לא ידע שמדובר ב- DVRוכי החוקרים אמרו להגיד כך, והוא עשה כן על מנת להמנע מהמשך המעצר. העד גם טען שהחוקרים התייחסו אליו בצורה משפילה ופוגעת אולם הודה בחקירה החוזרת כי לא אמר לעורך דינו על כך. הוא גם ידע לפרט את שמות החוקרים. קלטות חקירותיו אינן תומכות בעמדתו ולא מצאתי סיבה שלא לקבל את אימרתו ביחס ל- DVRכמהימנה.

93. העד אנס מחאמיד - עד זה היה מעסיקו של הנאשם 2 ואימרותיו הוגשו בהסכמה לבית המשפט. הוא מסר שהוא בעל עסק בשם "אופנועי אלעאל" באום אל פחם העוסק בתיקון אופנועים, קטנועים ומכירתם. העד סיפר שהנאשם 2 נהג לנסוע עם הקטנועים מהעסק ושהוא החזיק ארבעה ימים קטנוע מסוג סאן-יאנג דיוק שחור בעל נפח מנוע 125 ס"מ. העד סיפר שביום הבחירות הנאשם 2 יצא להצביע עם קטנוע בצבע שחור או אפור ולא חזר. בשלב מאוחר יותר, לאחר שהנאשם 2 הודה שמסר את הקטנוע שהיה ברשותו לידי הנאשם 1 וחאלד, העד שוחח בטלפון עם הנאשם 2 בנוכחות החוקרים ואז אמר לו הנאשם 2 שהמשטרה מחפשת קטנוע שהוא מכר לבחור מהנגריה. על בסיס זה הכוונין אנס את השוטרים לאדם בשם אבו אסרף ואל קטנוע מ.ר. 78-360-52 שאותר ונתפס. לדברי אנס קטנוע זה היה בשימושו של הנאשם 2 ביום הבחירות או קטנוע קטן שהמשטרה תפסה מביתו של הנאשם 2. בהמשך מסר אנס שהקטנוע שנתפס היה במוסך בתאריך 25.10.13 בזמן שהמשטרה תפסה חמשת קטנועים נוספים (הודעות העד ת/96 מיום 25.10.13 והודעת העד מיום 28.12.13 , ת/96ב).

94. עוד העידו עדים רבים נוספים בנושאים שונים לרבות בנוגע לאירועים בבית הקפה בליל הבחירות, בנושא הקטנוע ובני משפחתו של המנוח ובקשר ללקיחת הDVRמבית משפחת מחאמיד, אולם לאור תשובת הנאשמים לכתב האישום, הודעותיהם ועדותם בבית המשפט, אין צורך לסקור את העדויות הנוספות.

טענות המדינה בסיכומיה לגבי הנאשם 1

95. מתוך עדות הנאשם 1 ביקשה המדינה לקבוע את הממצאים העובדתיים הבאים: שעל אף שהנאשם 1 מסר שהוא נהג בקטנוע - ובסייג שאין לנושא זה חשיבות - טענה המדינה שקיימות מספר ראיות שיכולות לפגום בגרסת הנאשם 1 והן: השקרים המהותיים הרבים שסיפר לחוקרים ובין היתר שהיה מוכן לומר שנאשם 2 נהג על הקטנוע; העובדה לפיה הוא אישר בבית המשפט כי סיפר לסוהייב אודות חלקו באירוע מיד לאחריו על אף שסוהייב סיפר בהליך המקביל שלא היו דברים מעולם. יצויין כי בסוף התשאול ת/14ב מיום 20.12.13, כאשר החוקר מנסור שאל את הנאשם 1 הוא השיב כי אינו יודע מי נהג בקטנוע, ובהמשך אותו יום טען שלא ידע מי דחף את הקטנוע וכי לא מדובר בו; במהלך תשאול ביום 25.12.13 כשנאמר לו שהוא היה על הקטנוע, הוא לא הודה בשום מעורבות. כמו כן הנאשם 1 מסר לחוקר מנסור שראה את האקדח בתוך שק, ובתשובתו לכתב האישום הכחיש שהוריד את לוחית הזיהוי מהקטנוע ולאחר מכן טען שכן עשה זאת. כמו כן בחקירותיו המוקדמות הכחיש שנצמד לרכב בזמן הירי כאשר בבית המשפט ובחקירות אחרות טען אחרת. נטען שהנאשם 1 מסר לחוקרים בכל פעם גירסה המתיישבת עם הראיות שהוצגו בפניו ולא יותר מכך. נטען עוד שהנאשם 2 מסר, שאחרי האירוע, הנאשם 1 אמר לו "יריתי בו והוא מת" והנאשם 2 מסר בנוסף שלנאשם 1 אין רישיון נהיגה ולא יודע לנהוג ולכן הוא זה שהסיע אותו לביתו של חאלד. נאשם 1 גם אישר שאין לו רישיון נהיגה ושהוא לא יודע לנהוג טוב אולם טען שהיה נוהג לפעמים על קטנוע. בנוסף, בדרך לביתו של חאלד הנאשם 2 נהג והנאשם 1 ישב מאחור. מיד לאחר הרצח איברהים עבד אל האדי ראה את האקדח בידו של הנאשם 1 והנאשם 1 טען שלפני שאיברהים עבד אל האדי נכנס למחסן חאלד נתן לו את האקדח. ביחס לגרירת הקטנוע למחסן לאחר שכבה, טען הנאשם 1 שאולי חאלד לחץ על הכפתור בקטנוע ומכך יש להבין שמי שלחץ על כפתור הכיבוי היה חאלד. נטען שהנאשם 1 אימץ בסופו של דבר אפשרות שהוצעה לו על ידי אחד החוקרים ביום 25.12.13 שיתכן והירי נועד להפחיד בלבד, כך יוכל להוריד מעצמו תיק רצח בתנאי שהוא לא ירה.

96. נטען שהנאשם 1 אינו אדם שנגרר וכי הוא חברו הטוב של סוהייב שהיה חבר טוב של חאלד, על כן נטען שהנאשם 1 עצמו הגדיר את סוהייב. נטען שהנאשם 1 נכח במפגש שהתקיים אצל הנאשם 2 לאחר מעצרו ביום 24.10.13 בנוכחות חאלד, סוהייב ואבו זיקו. נטען שהנאשם 1 ביקר בביתו של חאלד מספר פעמים ונטען שבין הנאשם 1 לחאלד היו קיימים קשרים טלפוניים עובר לרצח (אם כי לא ביום הרצח); נטען שהנאשם 1 היה במסיבת החינה של זקי. נטען שסוהייב אישר לבסוף שהנאשם 1 היה שייך לחבורה שלהם. נטען שלאורך מספר חקירות רב דבק הנאשם בהכחשתו ולא הפליל את המעורבים בתיק על אף שהיה עצור ושהוטחו בו ראיות שונות. נטען שאיברהים היפני חיפש את הנאשם 1 ביום האירוע וזה אמר לו להיות בשקט ולא להתערב, ומכאן יש ללמוד על האסרטיביות שבו.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

JUDGMENTS.ORG.IL
מאגר פסקי הדין המוביל בישראל

97. נטען שהנאשם 1 לא נקלע לירי על המנוח במקרה וכי הוא קשר עם חאלד קשר להמית את המנוח. נטען שהנאשם 1 אמר למדובב מספר פעמים כי ביום האירוע הוא פגש את חאלד ברחוב וחאלד אמר לו שהוא מחכה ליום הזה מזמן וכי הנאשם 1 שאל את חאלד מה הוא רוצה לעשות והלה ענה לו שיש לו עניין בראש שלו שהוא הולך לעשותו באותו יום. נטען שהנאשם 1 אמר למדובב ש"אני ברצח מההתחלה ועד הסוף". נטען שהנאשם 1 פירק את לוחית הרישוי מהקטנוע יחד עם חאלד והנאשם 2. נטען שהנאשם 1 לקח חלק ברצח מתחילתו ועד סופו - משלב ההכנה עד לשלב הסתרת האקדח, כמו גם על ידי אי מתן עזרה למנוח ואי דיווח למשטרה.

98. באשר לכוונת הקטילה של הנאשם 1, נטען שהנאשם 1 התכוון להמית את המנוח בהתאם לראיות הבאות: הנאשם 2 מסר כי אחרי הירי הנאשם 1 אמר לו שהוא וחאלד ירו במנוח והוא מת - דהיינו שהנאשם 1 ידע כי המנוח מת מייד לאחר הירי. בתשאול מסר הנאשם 1 כי חאלד אמר לו שהוא רוצה לירות מעל הרכב או על הרכב - בניגוד לעדותו בבית המשפט שם אמר שהכוונה היתה להפחיד או להזהיר את המנוח. כי הנאשם 1, גם בהתהם לגרסתו, נצמד לרכב מצד ימין מרחק של כ- 1 מ' בין הקטנוע לבין הרכב וכי הנאשם 1 וחאלד הדליקו אור גבוה בקטנוע על מנת לגרום להנג לסטות שמאלה והקטנוע יוכל לעקוף את הרכב מצד ימין, לצורך ירי על המנוח דווקא. הנאשם 1 וחאלד יכלו לירות בסמוך למנוח בכל אחד משלבי המעקב אחריו אולם התעקשו לירות דווקא לכיוון המנוח ממרחק של 1 מ', כשהוא יושב בתוך הרכב. כי נורו מהקטנוע 4 יריות לכיוון המנוח, והנאשם 1 וחאלד ראו שהמנוח נפגע. המדינה טענה שאין לקבל גרסת הנאשם 1 כי אמר לחאלד שיזהר לא לפגוע במנוח ונטען שגרסה זו שקרית ונועדה אך לחלצו מהרשעה בעבירת הרצח. נטען שהנאשם 1, בהתהם לגרסה שמסר, נצמד לרכב והאט את המהירות בזמן הירי למהירות של 20 קמ"ש או פחות.

99. המדינה טענה שהנאשם 1 וחאלד התכוונו לגרום למותו של המנוח ועל כן מתקיימים שלושת היסודות המצטברים הדרושים להרשעה ברצח.

100. נטען כי לפי גירסת הנאשם 1 הוא וחאלד הצטיידו בקטנוע ובאקדח, המתינו למנוח אולמי אל וואחה ונסעו אחרי הרכב בו הוא נסע כברת דרך עד לירי, בכך התקיים יסוד ההכנה.

101. המדינה טענה כי טענת הקיצטור אינה רלוונטית במקרה דנן שעה שלא היה כל קשר בין המנוח לבין הנאשם 1 וחאלד, עובר לרצח, אלא שעה שהמנוח לא הופיע למסיבת החינה של אחיו של חאלד שהתקיימה ביום 2.7.12, כשנה וחודשיים עובר לרצח. נטען כי בכך אין מדובר בהתגרות כלשהי כלפי חאלד ובטח לא כלפי הנאשם 1 כך שלא התקיימה התגרות בתכוף למעשה ההמתה ולא יכולה לעמוד לנאשם 1 טענת הקיצטור.

102. נטען שעיקר המחלוקת בין הצדדים לאור עדותו של הנאשם 1 בבית המשפט, היא בשאלת ההחלטה להמית. נטען שבהתאם לגרסת הנאשם 1 הוא למעשה הודה לגרסת המנוח בי מבלי שהיתה לו כוונה תחילה אולם המדינה טענה כי הנאשם 1 החליט להמית את המנוח. נטען שההחלטה להמית מתאפיינת בצפייה מראש של התוצאה הקטלנית וברצון להגיע לאותה תוצאה, ואינה חייבת להתבצע הרבה לפני ביצוע מעשה ההמתה. נטען שבמקרה דנן הנאשם 1 עשה שימוש ביחד עם אחר בנשק וירה 4 כדורים לעבר המנוח ממרחק קצר ועל כן חלה חזקת הכוונה והנאשם 1 לא הצליח להפריך אותה. נטען שניתן ללמוד על ההחלטה להמית מצד הנאשם 1 הן מאמיתותו לחוקרים וכן מעדותו בבימ"ש, הן מנסיבות הירי והן מהעובדה כי לא ניתן לתת אמון בנאשם 1. נטען שהוא מסר מספר רב של גירסאות במהלך החקירה ובבית המשפט וכי הוא מתנהל על פי טקטיקה של 'מיזעור נזקים' ולא דבק באמת. נטען שאין מקום להתעלם משקריו המרובים של הנאשם 1 ולבודד את טענתו כי חשב שחאלד מתכוון רק להפחיד את המנוח אל לפגוע רק ברכב. נטען שבנסיבות, יש ללמוד על כוונת הקטילה מכך שהוא וחאלד הצטיידו באקדח, ארבו למנוח, עקבו אחריו (כאשר אילו רצו להפחידו יכלו לירות בשלבים שלפני עלייתו לרכב או בהתחלת הנסיעה). כמו כן הדליקו חאלד ונאשם 1 את האורות הגבוהים כדי לסנוור במפגיע את הנהג. נטען עוד שהשניים התעקשו להיצמד לצד הימני של הרכב על אף שהרכב סטה ימינה ואיפשר להם לעקוף מצד שמאל. כמו כן נטען שהגיעו עד למקביל ונצמדו לדלת הנוסע תוך כדי נסיעה במהירות נמוכה וירו 3 או 4 כדורים תוך כדי כיוון האקדח כלפי המטרה, עליה התכוונו לירות. נטען עוד שהנשים התעקשו להיצמד לצד הימני של הרכב על אף שהרכב סטה ימינה ואיפשר להם לעקוף מצד שמאל. כמו כן נטען שהגיעו עד למקביל ונצמדו לדלת הנוסע תוך כדי נסיעה במהירות נמוכה וירו 3 או 4 כדורים מאקדח תופי ממרחק של כ-1 מ' לעבר המנוח שהיה במצב ישיבה. כמו כן הוסף שהן חאלד והן הנאשם 1 לא הזעיקו את כוחות ההצלה על אף שראו כי המנוח נפגע. אשר על כן, טענה המדינה שהתקיימו שלושת יסודות עבירת הרצח.

103. באשר לעבירת קשירת הקשר לביצוע פשע נטען שמדובר בעבירה עצמאית מושלמת, עת הושלמה בהסכם בין הקושרים לעבור עבירה פלילית. נטען שהנאשם 1 וחאלד קשרו קשר להמית את המנוח לאור אימרותיו של הנאשם 1 שיש לאמצן באופן חלקי, בצירוף עם אימרות הנאשם 2, בצירוף נסיבות האירוע ושקרי הנאשם 1. נטען עוד שהנאשם 1 כי חאלד אמר לו שהוא מתכוון רק להפחיד את המנוח זאת לאור התנהלותם של הנאשם 1 וחאלד באירוע הירי עצמו והן לאור דברי הנאשם 2 שמסר שחאלד אמר לו שהוא מתכוון לירות על רכב או להרביץ לאדם מחוץ לאום אל פחם. נטען שאין הגיון שיגיד כך לנאשם 2 ויגיד לנאשם 1 דברים אחרים. נטען שיש לסמוך על דבריו של הנאשם 1 באופן מוגבל ביותר לאור שקריו המרובים כאשר הוא שיקר לאורך כל הדרך ומסר אודות מעורבותו רק כאשר הבין שהחוקרים קרובים לפענח את שארע בפועל. נטען שגם בשלב זה ניסה הנאשם 1 להפחית מחומרת מעשיו כפי שנהג עד אותו רגע בחקירות ועל כן מסר גירסה שהינה מקלה ביותר ביחס לעצמו.

104. באשר לביצוע בצוותא נטען כי הנאשם 1 וחאלד הינם מבצעים בצוותא ואין משמעות ראייתית לשאלה מי נהג ומי ירה לאור הטענה ששני הרוכבים אשמים בביצוע עבירת הרצח וקשרו קשר לגרום למותו של המנוח. נטען שהיורה לא יכול היה לבצע פעולת הירי ללא הנהג ולא היה יכול להמלט ממקום הרצח ללא הנהג. נטען שאין ראיות אובייקטיביות התומכות בטענת הנאשם 1 שהוא היה הנהג שכן הוא וחאלד היו היחידים בזירת האירוע וחאלד מכחיש מעורבותו באירוע. המדינה ביקשה לאמץ את אימרותיו ועדותו של הנאשם 1 באשר לכך שהוא וחאלד הצטיידו באקדח והמתינו למנוח, עקבו אחריו, סנוורו את רכבו, נצמדו במרחק של 1 מ' וביצעו ירי, ולא לקבל את אימרות הנאשם 1 הנוגעות לדברי חאלד בפניו לפני הירי ואימרות הנאשם 1 בנוגע לדברים שלכאורה אמר לו חאלד במהלך הנסיעה אחרי הרכב, משום שגירסה זו אינה הגיונית. המדינה טענה עוד שהעובדה שהנאשם 1 טען שהיה הנוסע על הקטנוע עד לאולמי אל וואחה תומכת בעמדתה שאין מקום לקבוע שהוא היה הנהג בהמשך, ונטען שקיימים פרטי חקירה מוכמנים רבים המהווים דבר מה נוסף להודייתו של הנאשם 1.

נטען בנוסף ששקריו המהותיים של הנאשם 1 מהווים חיזוק וסיוע לראיות הביעה וכי עדויות עדי הצפייה, הילאל בדראן וחאלד אל חאג', שופכות אור על נסיבות הירי. נטען שאימרות החוץ של איברהים עבד אל האדי שטען שראה את הנאשם 1 עם האקדח ביד מייד לאחר הרצח, מחזקות את הראיות נגד הנאשם 1, כמו גם אימרות איברהים היפני שמעידות על הדומיננטיות של הנאשם 1. כן מפנה המאשימה לאימרת הנאשם 2 שהוא הסיע את הנאשם 1 על הקטנוע כיוון שהנאשם 1 לא יודע לנהוג על קטנוע. כן ביקשה המדינה להסתמך גם על חוות הדעת הפתולוגית ודו"ח בדיקת כלי הרכב. נטען כי ראיות אחרות שהובאו כגון מסקנות החוקרים מהוות עדויות סברה בלבד ואין להתבסס עליהן בהליך העיקרי. נטען שאין להתייחס לתוכן בקשות המדינה להארכת המעצר עד תום ההליכים בבית המשפט העליון (נ/15, נ/18) ונטען שאלה ראיות בלתי קבילות או לכל הפחות אין לייחס לטיעונים העובדתיים בהן כל משקל, כיוון שבין היתר הם נבעו מטעות.

105. ביחס לעבירות הנשק נטען כי הנאשם 1 וחאלד החזיקו ונשאו נשק ללא רשות על פי דין בצוותא חדא. המדינה הפנתה לגירסת הנאשם 1 ולחוות הדעת, וביקשה להרשיע את הנאשם 1 בעבירות האלה.

טענות המדינה בסיכומיה לגבי הנאשם 2

106. ביחס לנאשם 2 נטען שאין לקבל טענות הזוטא בהיותן חסרות בסיס. המדינה טענה שיש לקבל את אימרותיו המאוחרות של הנאשם 2 המפלילות אותו, את הנאשם 1 ואת חאלד. יחד עם זאת, נטען כי גם לאימרות האלה יש להתייחס בזהירות יתרה ככל שהדברים נוגעים לאימרות הנאשם 1 ושל חאלד לפני הרצח ולאחריו.

107. ביחס לנאשם 2 המדינה ביקשה לקבוע בנוגע למסירת הקטנוע ומחיקת ה-DVR את המצמצים הבאים:

- שהנאשם2נתן**אתהקטנוע**לחאלדולנאשם1כאשרחאלדאמרלו**שהוא**לקח**לירות**ערכבשלמישהומחוץלכפר,עלהחלקהקדמי,הולך**להרביץ**לאדם**מחוץלאום**אלפחם,כאשרהוא**לא**אמרלוא**אדם**נמצא**ברכבאולא;
- שהנאשם2יחד**עם**חאלדוהנאשם1הורידו**אתלוחיות**הזיהוי**מהקטנוע**;
- שהנאשם1אמרלנאשם2מידלאחר**הירוע**שהסיר**ובדאדם**וכן**אמרלושהנפגעמת;
- שחאלדאמרלנאשם2אחר**הירוע**שהוא**ירה**ערכב;
- שהנאשם2מחקאת**DVR**משוטשלארצ**שיקרו**אתהקטנוע**לאירוע**הירי;
- המדינה**טענה**שהנאשם2הודה**בבית**המשפט**באשרלסיבתמסירתהקטנוע**ובאשרלוותיתהזיהוי**ביקשה**המדינה**להסתמך**לעל**אימרתהחוץ**שלהנאשם2ועל**גירסתנאשם1.
- באשרל**מחיקתה**-DVR**ביקשה**המדינה**להסתמך**לעל**עדויות**ומאימרותחוץ**שלגדיר**מחמד,פחים**מהמחמדיתמ**מרמחמיד,ולקבוע**כי**הנאשם2מחקאתה-DVR**לאור**חשש**יכחלקבאירוע**הריי**תגלה.

108. המדינה טענה שטענות הזוטא של הנאשם 2 מתייתרות שעה שלמעשה אישר מעל דוכן העדים את אמיתות תוכן אימרותיו לחוקרים ואת הודאתו בחלקו למעט הורדת לוחית הזיהוי.

109. המדינה ביקשה להרשיע את הנאשם 2 בסיוע להריגה בהתהם לסעיפים 298 ו-31 לחוק העונשין. המדינה טענה שיש להרשיעו בעבירה זו ולא בעבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע בהתהם לסעיף 498(א) לחוק. המדינה הפנתה לע"פ 507/79 מדינת ישראל נ' אליהו אסרף (1979) שם נקבע שאדם שמסר מידע על דירה לפורצים לצורך ביצוע פריצה יחשב כמסייע ולא כמי שמסר מידע או מכשיר העלול לשמש לביצוע פשע זאת על בסיס קיום כוונה פלילית שתבוצע אותה עבירה שבוצעה בפועל. כמו כן המדינה הסתמכה על דברי ההסבר להצעת החוק שהוספה של העבירה של אספקת כלים חומרים או אמצעים לביצוע פשע לעניין הכוונה, שעבירה תבוצע או לפחות ידע ידיעה ודאית שהעבירה תבוצע או אפשר שתבוצע. נטען שהעבירה של אספקת כלים חומרים או אמצעים לביצוע פשע נועדה לתת מענה למקרים בהם לא ניתן להוכיח יסוד הכוונה או ודאות הידיעה בדבר ביצוע העבירה שלסיועה נעשה המעשה אך ניתן להוכיח ידיעה בדבר אפשרות שהעבירה תבוצע בסיוע מעשה מסויים.

110. נטען שהפסיקה קבעה כי מבחינת היסוד העובדתי מסייע הוא מי שמעשאו או מחדלו תרם לביצוע העבירה העיקרית. נטען שעבירת הסיוע היא עבירה עצמאית המבוצעת במטרה לתרום ולסייע לביצוע העבירה העיקרית וכי אין דרישה שמסייע יסייע בפועל או יהיה תנאי בלעדיו אין, לביצוע העבירה העיקרית אלא רק שיהיה מסוגל לסייע להגשמתה. נטען עוד שכאשר מדובר בסיוע לעבירה תוצאתית הדורשת יסוד נפשי מיוחד, אין לדרוש שבמסייע יתקיים אותו יסוד נפשי מיוחד המנדרש מהמבצע העיקרי. נטען שדרישת המודעות עשויה לבוא לידי ביטוי גם בעצימת עיניים ונטען כי מקום שבו לנאשם לא היתה מטרה לסייע, ניתן להפעיל את הלכת הצפיות לפיה מספיקה מודעות מצד המסייע להתנהגות שעלולה בדרגה קרובה לודאי לתרום תרומה מסייעת למבצע העיקרי ואין דרישה למודעות לפרטי פרטים של התכנית העיקרית.

111. נטען שבמקרה דנן מבחינת היסוד העובדתי הנאשם 2 סיפק את הקטנוע לביצוע הרצח ואף הוריד את מספר הרישוי מהקטנוע לפני הרצח. באשר ליסוד הנפשי נטען שהנאשם 2 היה מודע לטיב ההתנהגות המסייעת לאור העובדה שחאלד אמר לו שהוא רוצה להרביץ למישהו וכן לירות על רכב כאשר הוא בעצמו אמר שלא ידע אם יש או אין בו מישהו. נטען שהנאשם 2 ידע שהוא מספק את הקטנוע לצורך ביצוע ירי והוא ידע או לפחות היה עליו לדעת שאספקת הקטנוע והורדת מספר הרישוי עלול בדרגה קרובה לודאי לתרום תרומה מסייעת למעשיהם של הנאשם 1 וחאלד. נטען שהנאשם 2 היה צריך לצפות שהירי לעבר רכב עלול לגרום למותו של אדם ולו בדרגה של עצימת עיניים.

שקרי הנאשמים

112. המדינה הוסיפה וטענה ששקריהם של הנאשמים במהלך החקירה ובבית המשפט מהווים חיזוק ולא סיוע לראיות התביעה ביחוד כאשר השקרים נגעו בנקודות מהותיות. נטען שהעדויות השקריות נמסרו בהקשר ענייני על פי תכתיב השכל הישר ועל רקע הנסיבות העובדתיות הקונקרטיות, ואינם יכולים להיות מונעים אלא על ידי תחושת האשם של הנאשמים ורצונם להרחיק עצמם מהארוע. נטען שבמקרה דנן הנאשמים התנהלו לאורך כל ההליכים ובכל החקירות וניסו בכל כוחם להרחיק עצמם מביצוע העבירות על ידי מסירת שקרים ויש בכך כדי לחזק את טענות המאשימה כלפיהם.

טענות הנאשם 1 בסיכומיו

113. נטען שעדויות העדים העיקריים - שני הנאשמים, איברהים עבד אל האדי, אחמד ג'בארין ושני קציני המשטרה שהובילו את החקירה, ג'מיל מנסור וגיא וגנר וכן המאשימה עצמה - יודעים לקבוע שחאלד הוא שירה במנוח בעוד שהנאשם 1 נהג בקטנוע. נטען שאף לא עדות בודדת אחת או ראיה ישירה אחת מובילה למסקנה שהנאשם 1 הוא זה שירה או ידע כי עתיד להתרחש ירי שיביא לפציעתו או מותו של המנוח.

114. הסניגור טען שיש לזכות את הנאשם 1 מעבירת הרצח ואף מעבירת ההריגה ולהרשיעו, בדומה לנאשם 2 בסיוע להריגה. נטען שכדור בודד הביא למותו של המנוח ונטען שבני משפחת ג'בארין עמדו מאחורי האירוע על רקע זה שהזמר המנוח לא הופיע באירוע של בן משפחתם. נטען עוד שגם המבצע העיקרי לא התכוון לרצוח את המנוח (בעניין זה עוד בפתח הטיעון נטען, שגם המדינה הצהירה שזו עמדתה במסגרת עתירה לגילוי ראיה).

115. ביחס לכתב האישום נטען שלא נמצא בו התייחסות ל"נקודה האקוטית" בנוגע לזיהוי של מי שירה או מי הנהג. נטען שהמדינה נקטה בלשון רבים ביחס לביצוע העבירות המיוחסות לנאשם 1, בניגוד לחובה לפיה כתב אישום אמור להציג באור ברור את התנהגות הנאשם והנסיבות האופפות אותה כמצוות סעיף 85(4) לחסד"פ. נטען שבהליך שמרה המדינה על ערפול בסוגיה מי הנהג ומי היורה בעוד שבהליך מקביל המתנהל כנגד חאלד סומכת המאשימה על דברי הנאשם 1 על מנת להוכיח את אשמתו של חאלד. נטען שעל פי גירסת הנאשם 1 ואחרים הוא נהג וחאלד ירה ולכך יש להוסיף שנאשם 1 לא ידע שעתידה להתרחש תוצאה קטלנית אלא נהפוך הוא. נטען שגם על פי תפיסת המאשימה עצמה זה המצב.

116. ביחס לתשובת הנאשם 1 לכתב האישום נטען שהוא לא קשר כל קשר, לא תכנן ולא ידע שיש כוונה מצד מאן דהוא ובכלל זה חאלד לפגוע במנוח ולא צפה את התוצאה הקטלנית ולא חפץ בה. נטען שהנאשם 1 טען כי בשלב מסויים הבחין בחאלד מחזיק בנשק אך לא ידע טיבו ועוד טען הנאשם 1 כי לא הוא הוריד את לוחיות הזיהוי של הקטנוע. הוא הודה ששהה עם חאלד באיזור החניון של גן האירועים, נהג בקטנוע ונסע בעקבות הרכב בו נמצא המנוח ובשלב מסוים תוך כדי שנהג, שמע יריות.

117. נטען שבעת האירוע הנאשם 1 היה רק בן 18.5 שנים, סיים את לימודיו בתיכון והחל לעבוד בבית הקפה סוהייב. הוא צעיר מהמעורבים האחרים שהינם בני 23 ומעלה, כאשר כבר בחקירתו הראשונה עלה שקשריו עם חאלד רופפים (כאשר אין לו את הטלפון של חאלד ואין לו קשר עם חאלד מעבר לפגישות בבית הקפה). נטען עוד שהקשר של הנאשם 1 עם הנאשם 2 היה שטחי ואין לו קשר גם עם איברהים עבד אל האדי. נטען שמתוך חקירתו הראשונה (ת/4) עלה שקשריו עם חאלד מוגבלים ביותר (עמ' 3 ש' 50, ש' 93 ועמ' 4 ש' 93, עמ' 3 ש' 53). בנוסף, התברר שקשריו עם הנאשם 2 הינם שטחיים על אף שהיה לו את מספר הטלפון שלו שמור בסלולרי, ונטען כי אין לנאשם 1 כל קשר עם איברהים עבד אל האדי. כמו כן, נטען שלא היתה שיחה יוצאת או נכנסת מהטלפון של הנאשם 1 לחאלד או לאיברהים עבד אל האדי ביום האירוע. נטען שלעומת זאת, בין חאלד לנאשם 2 ובין חאלד לאיברהים עבד אל האדי שררו יחסי חברות קרובים. נטען שעבד אל האדי מסר למדובב שמי שביצע את הירי היה חאלד בעוד שמי שנהג בקטנוע היה הנאשם 2.

118. נטען שמתוך עדויות כלל המעורבים, ובמיוחד נאשם 2, איברהים עבד אל האדי והנאשם 1, עולה יראה רבה מחאלד ומשפחתו הידועים כמשפחת פשע. צויין שהם אלה שמימנו בהתחלה את הייצוג בעניינם של המעורבים. נטען שאין להתפלא מהתנהגות הנאשם 1 בתקופת המעצר עד להודאתו, שהרי מדובר באדם על סף הקטינות שנותק באופן מוחלט מסביבתו. נטען שנסיבותיו האישיות, היותו על סף הקטינות, החשד החמור, הניתוק המוחלט מסביבתו ומעורבותו עם האחרים, שהם אנשים מסוכנים - מסבירים את התנהלות הנאשם 1 עד להודאתו המלאה. נטען עוד ביום 19.12.13 לא הכחיש הנאשם 1 בפני המדובב כי אחז באקדח ומסר גם שעשה זאת לאחר שחאלד נתן לו את הנשק וביקש שיחביא אותו. נטען שעובדה זו מלמדת על מהימנות גירסתו. נטען עוד ש-5 ימים לאחר שנעצר, בשונה מן המעורבים האחרים, הנאשם 1 ביקש לפגוש את ראש צוות החקירה, מנסור, ולשתף פעולה. הסניגור טען שאין לקבל עדות המדובב ככל שהיא אינה מגובה בהקלטות ובתמליל.

119. נטען שבסופו של עניין, הנאשם 1 חשף את מעורבותו האמיתית בפני החוקרים, כיוון שמיאן להוסיף ולומר דבר שאינו נכון שנאשם 2 היה זה שנהג בקטנוע כך גם לא היה מסוגל לשאת את המעמד בעימות עם הנאשם 2 (מ"ת 24ב). נטען שהחוקר מנסור הבין שהנאשם 1 מוסר גירסה אמיתית מאותו מועד וכך העיד בבית המשפט (עמ' 296 ש' 10 לפרוטוקול). נטען שאכן ההשוואה בין העדויות הנפרדות שניתנו על ידי הנאשמים 1 ו-2 במועד זה (מיום 27.12.13) מלמדת על התאמה כמעט מלאה בעדויותיהם (ת/28 מיום 27.12.13, ת/28ג, ת/28ד 1 - תמלול חקירת נאשם 1, ת/31ג + ת/31ה -תמלול שחזור הנאשם 1, ת/85ג - תשאול נאשם 2, ת/85ב - חקירה והודאת הנאשם 2). הודגש כי באותו זמן (ביום 27.12.13) השניים נחקרו בנפרד ונטען כי היה ברור שאין תיאום גרסאות ביניהם. נטען שהנאשם 1 חשש לומר את האמת מפאת פחד מפני חאלד שלא היה כדבריו חבר שלו (ת/23ג מיום 27.12.13). עוד העיד הנאשם 1 שלא ידע על תכניתו של חאלד בעת שפנה אליו (עמ' 35 ש' 21 - 33 לת/23ג). נטען שביום 27.12.13 ב-ת/28ב מסר הנאשם 1 את הגרסה האמיתית והמלאה בה הוא דבק לאחר מכן לאורך כל הדרך. נטען שהנאשם 1 הודה בפרטים הבאים: שהוא נהג בקטנוע, שלא היה בסוד התכנון והצטרף באופן אקראי וספונטני לחאלד אחרי שחאלד הגיע לבית הקפה וביקש ממנו לנהוג על הקטנוע. באותה חקירה מכרעת הודה הנאשם 1 שהוא ידע שחאלד מתכוון לירות אך טען שאמר לו להיזהר, וחשב שהוא רוצה לירות כדי להפחיד. בהמשך החקירה הוא המשיך וטען שלא ידע שתתרחש התוצאה הקטלנית. לאחר שמסר את הגרסה האמורה, הוא כבר היה מוכן להתעמת עם חאלד, עם הנאשם 2, ואיברהים ולצאת לשחזור כאשר קודם לכן הוא מיאן להתעמת עם מאן דהוא. נטען עוד שנכונות כאמור מלמדת על מידת הבטחון שהיתה לו בגירסתו. הסניגור שב והזכיר שהנאשם 1 טען שהוא לא ידע שהולכים לרצוח ולא העלה על דעתו את הדבר. כך גם הסנגור הזכיר כי הנאשם 1 שאל את חאלד אם מישהו נפגע מהירי לאחר האירוע וכאשר שמע שהמנוח נפטר הוא נכנס לשירותים, הקיא ונכנס למצב של הלם. כך גם ישב לבדו בבית הקפה לחוץ ובהה תוך שאומר לעצמו: מה יעשה, מה יעשה.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

JUDGMENTS.ORG.IL
מאגר פסקי הדין המוביל בישראל

120. נטען שלפי השכל הישר מאחר והנאשם 1 מסר את חלקו באירוע תוך וידוי מלא, ועל כן אילו חאלד היה אומר לו באמת שהיום יש משהו גדול, היה מודה בכך כיוון שמדובר בפרט שנבלע בדברי האמת האחרים. הסניגור גם הסתמך על כך שהנאשם 1 שיתף את הנאשם 2 במה שקרה באותו לילה כיוון שלא ידע מה לעשות וכי באותו זמן אמר לנאשם 2 שהוא זה שהנג ושאחלאל ירה ונטען שדברים אלה קבלו ביטוי בעדותו של נאשם 2 (עמ' 563 ש' 4 לפרוטוקול). נטען שעל רקע זה שחאלד והנאשם 2 חברים טובים, בשונה מהנאשם 1, אין זה סביר שהוא ישתף את הנאשם 2 בדבר שאינו נכון ביחס לחאלד - חברו, כיוון שהדברים עלולים להגיע לחאלד.

121. נטען שההתנהגות של הנאשם 1 מעת שהודה בשל חשש מפני חאלד ועל כן גם ביקש להתנצל בפני הנאשם 2 כיוון שאמר קודם שהוא זה שהנג בקטנוע, כל זה מצביע שהוא דובר אמת (עמ' 39 - 40 ש' 29 - 24 לת/28ג). נטען, שבשונה מחאלד ששרף את הבגדים שלבש בליל האירוע, הנאשם 1 לא רק שלא העלה על דעתו לעשות כן אלא הובילו את החוקרים אל הבגדים לצורך בדיקתם. כך גם טען נאשם 1 כי חאלד לבש כפפות, בשונה ממנו שלא היה בסוד הדברים ולא הצטייד בכפפות (עמ' 42 ש' 15); מכאן ברי שלא הכין את עצמו לאירוע. באשר לזהות הגורם שהוריד את לוחיות הזיהוי עובר לאירוע, נטען שהיה זה הנאשם 2 שהיה לו אינטרס שלא תתגלה זהות הקטנוע מאחר שידע את כוונת חאלד כך גם נטען שהוא עצמו הוריד את לוחיות הזהוי (ת/85ד', 28.12.13, עמ' 6 ש' 176). נטען שהנאשם 1 כלל לא ידע כי אבו זיקו היה במסיבה בה שהה המנוח (עמ' 46 ש' 6). נטען שכיון שידוע לכל כי אבו זיקו היה באירוע בפיו הופיע המנוח (עמ' 616 ש' 2 לפרוטוקול). נטען שלו הנאשם 1 היה בסוד הדברים היה יודע על כך אך הוא לא ידע (עמ' 46 ש' 6). כך גם עלה שכאשר חאלד ונאשם 1 הגיעו לאל וואחה, נאשם 1 נשאר עם הקטנוע בעוד שחאלד נעלם למספר דקות, כדי לבדוק אם המנוח סיים את הופעתו. כך גם הצביע הסניגור על כך שנאשם 1 בכלל לא יודע מדוע הנאשם 2 לא נהג בקטנוע, אלא רק ידע שחאלד אמר לו לנהוג (עמ' 49 ש' 21). נטען גם כי בחקירה בה הודה, שהוא ידע שחאלד רוצה לירות על המכונית אם מעליה כדי להפחיד את המנוח ובגלל זה הוא הלך איתו (עמ' 51 ש' 18), ולא ידע אם אבו זיקו ידע על חלקו באירוע (עמ' 51 ש' 15).

122. נטען שבהסכמתו לבצע שחזור (ת/31ה) נטל הנאשם 1 סיכון נוסף. בשחזור טען הנאשם 1 שהוא לא שוחח בטלפון עם חאלד ביום האירוע ואמר שחאלד והנאשם 2 סיכמו ביניהם דברים, וחאלד אמר לנאשם 1 לבוא עמו (עמ' 11 ש' 16). נטען שלנאשם 2 היה אינטרס שהנאשם 1 יוכנס בקטנוע במקומו כיוון שידע אודות תכניתו של חאלד (כולל על קשריו של הנאשם 2 עם איברהים עבד אל האדי, שהיו הדוקים הרבה יותר עם חאלד מאשר נאשם 1 ונטען שהדברים קיבלו ביטוי בעדות תלחמי שחקר את חאלד (עמ' 389 ש' 6 לפרוטוקול)). נטען עוד שהנאשם 1 מסר ללא כל סייג שבדרך לאל וואחה נהג חאלד למרות שפרט זה אינו נוח לכאורה לגרסתו, ונטען שיש בכך כדי להעיד על מסירת פרטים אמיתיים (עמ' 17 ש' 6). הנאשם 1 חזר וטען שהוא ידע שהמנוח נמצא באל וואחה ועומד לסיים את ההופעה אך חזר וטען שחשב שחאלד מבקש רק להפחיד אותו (עמ' 20 ש' 3), כך טען שחשב שכוונת חאלד היתה לירות מעליו או לירות ברכב (עמ' 20 ש' 17). נטען שבכך יש כדי להראות שנאשם 1 לא ידע על כוונה אחרת מעבר לכך. כמו כן טען הנאשם 1 שראה את הנשק של חאלד כשהיו באל וואחה (עמ' 21 ש' 28) וכי לא ידע, אלא באופן כללי, היכן חאלד החזיק את האקדח (עמ' 23 ש' 18). נטען שמהשחזור עולה שחאלד כיוון עד הפרט האחרון, את הנהיגה שבוצעה על ידי נאשם 1, כך שהתנהגותו של הנאשם 1 נשלטה באופן מוחלט על ידי חאלד כמו בובה על חוט. נטען שגם בבית המשפט הנאשם 1 חזר והדגיש כי לא ציפה כלל לתוצאה קטלנית (עמ' 471 ש' 10 לפרוטוקול). כך גם בשחזור הוא לא ידע לתת פרטים אודות הכיוון המדוייק של הירי וכלל לא ראה את חאלד מוציא את האקדח אלא רק הרגיש זאת. כך נטען שהנאשם 1 לא תכנן שום דבר ממהלך הנסיעה אז הירי. נטען שגם עדויות נוסעי הרכב, שטענו למרחק של מספר מטרים בין הקטנוע לבין הרכב, וגם חוות הדעת בדבר דגימת מרחק הירי, מצביעים על כך שהירי בוצע מטווח הגדול ממטר.

123. באשר לכיבוי הקטנוע, נטען שמדובר בטעות בתרגום וכי בשחזור טען הנאשם 1 שהוא לחץ שלא בכוונה על הכפתור האדום (עמ' 44 ש' 27 לת/31ה). מתוך תשובותיו של חאלד לכשנשאל על ידי הנאשם 1 אם הכדורים פגעו, נמצא, לטענת הסניגור, שגם לחאלד לא היתה כוונת קטילה. נטען עוד שבשחזור הנאשם 1 הודה שחאלד אמר לו להחביא את האקדח אבל זיקו ברגע בו איברהים הגיע וראה את האקדח אצלו. נטען שעדותיו של איברהים עבד אל האדי מצביעות על כך שידע שתפקידו של הנאשם 1 הוא להחביא את האקדח.

124. בהתייחסות לנאשם 2 - נטען שנאשם 2 היה מוכן לספר גירסתו המלאה אך חשש שמשפחתו של חאלד תפגע בו אם יעשה זאת, ולכן חשש וביקש הגנה. נטען שכל המעורבים האחרים לרבות הנאשם 2 יוצגו תחילה על ידי עורך דין שסכרו מומן על ידי חאלד ואביו (ת/50). נטען לקיום קשרים חברתיים הדוקים בין הנאשם 2 לבין חאלד כאשר ביום האירוע התקשר הנאשם 2 לחאלד בשעה 20:30 (ת/85ג עמ' 45 ש' 20). נטען שגירסת הנאשם 2 היא כי חאלד בא אליו לבית קפה סוהייב וביקש את הקטנוע ואמר שכוונתו להרביץ למישהו, ולאחר מכן אמר שחאלד אמר בשפה הערבית שהוא רוצה לירות על החלק הקדמי של רכב של מישהו (עמ' 17 ש' 8- 18, ת/85ג). בהמשך הנאשם 2 אמר לנאשם 1 שחאלד רואה אותו והשניים הגיעו לביתו של חאלד ופרקו לוחית הזיהוי של הקטנוע . נטען שבהודעה ת/85ג מיום 28.12.13 הנאשם 2 אמר שהוא הוריד את לוחית הזיהוי של הקטנוע (עמ' 6, ש' 54). במהלך חקירתו בפני החוקרים אמר הנאשם 2 שדיבר עם חאלד בבית הקפה לאחר האירוע ושם אמר לו חאלד שפגע-ירה על רכב ואמר לו לא לספר על זה (עמ' 73 ש' 29 - עמ' 78, ת/85ג). נאשם 2 עוד הוסיף כי לא סיפר על הדברים מלכתחילה כיוון שפחד. נטען שגירסתו של הנאשם 2 זהה לחלוטין לגירסת הנאשם 1 ומקבלת חיזוקים מגירסת איברהים עבד אל האדי. נטען שאין זה סביר שכולם יספרו אותה גירסה שתצביע על חאלד כיורה מבלי שתהיה אמת.

125. זהות היורה - תמיכה בגירסת הנאשם 1 - נטען שאין הגיון בעמדת המדינה שאין זה משנה מי ירה בפועל במנוח כיוון שאין מניע משותף, תכנון משותף, מחשבה משותפת ו/או רצון משותף בין חאלד לנאשם 1. נטען שהמאשימה מתעלמת ממצבור הראיות לפיהן ברור שהיורה היה חאלד והוא בלבד. נטען שהראיות מצביעות על כך שהנאשם 1 נקלע לאירוע רק משום ששהה בבית הקפה ולא היה שותף לתכנון מוקדם כלשהו. לטענת ב"כ נאשם 1 נוצלה תמימותו וחששו, כך הוא ביצע רק מה שהתבקש על ידי חאלד ללא מחשבה או צפיה לתוצאה הטרגית. נטען שביחס לאחמד ג'בארין שמידע לגביו התקבל כחלק מהראיות, עולה כי חאלד נראה באוגוסט 2013 מחזיק באקדח תופי בצבע כסף, קוטר 45 מ"מ, כי ישנה טענה לפיה מוחמד חאלד ג'בארין מעיד שבקדח הנ"ל ברצאן, וכי אבו זיקו טען שהירי של המנוח בוצע על ידי אחד מבניו אך לא בכוונה להמיתו (עמ' 528 ועמ' 600 לפרוטוקול הדיון). נטען שאיברהים עבד אל האדי, שהוא חברו הקרוב של חאלד, אמר למדובב שמי שירה במנוח היה חאלד (ת/6/341 עמ' 2 ש' 21, ת/5/341 עמ' 5 ש' 7). כמו כן לבקשת חאלד הוא שרף את בגדיו. נטען שלפי ת/11 - מזכר מיום 12.12.13, עלה קשיימת קרבה רבה בין עבד אל האדי לבין חאלד כאשר שניהם מכרו סמים יחד והוא בן בית אצל משפחת אבו זיקו. ב"כ הנאשם 1 טען שדברי עבד אל האדי למדובב על פי אימרת המדובב הם קבילים בניגוד לעמדת המדינה.

126. ביחס לנאשם 2 נטען שהוא אמר בבירור שחאלד הודה בפניו שהוא ירה על הרכב וכנראה פגע במישהו (ת/85ז עמ' 77 ש' 38). נטען שבבית המשפט הוא העיד, שלאחר האירוע, הנאשם 1 אמר לו שחאלד ירה והוא נהג ושחאלד פגש בו לאחר האירוע ושיתף אותו כי הוא זה שירה על הרכב (עמ' 562 ש' 3 לפרוטוקול, עמ' 572 - 573 לפרוטוקול).

127. ב"כ הנאשם 1 גם הפנה לעדות החוקר מנסור שהביע דעתו לפיה פיענוח התיק היה לאור הודאות הנאשם 1 והנאשם 2 וכן גיא וגנר, ראש הצח"מ, שהביע דעה דומה. נטען שהנאשם 1 היה זה שהביא לחשיפת הדברים תוך נטילת סיכון ממשי לחייו ושלמות גופו. נטען שיש לקבל את ההודאה מיום 27.12.13, השחזור מיום למחרת והעימות בין הנאשם 1 לחאלד כמהימנים מבחינת גרסת הנאשם 1. נטען שחאלד שזומן להעיד, התחמק ממתן תשובות למרות החסיון מפני הפללה עצמית שניתנה לו (עמ' 578 ש' 19 ואילך). נטען עוד שבמשך שנה וחצי פנתה המאשימה לבית המשפט העליון בבקשות בעניינו של הנאשם 1 לצורך הארכת מעצרו במסגרת סעיף 62 לחסד"פ (ת/15 - 18) והן מהוות עמדת המאשימה לפיה הנאשם 1 נהג בקטנוע. נטען שהמאשימה נתפסת בתורת ההשתק השיפוטי ומושתקת מלטענן טענות סותרות לטענותיה בבקשות לבית המשפט העליון להארכת המעצר.

128. המניע - נטען שכתב האישום מציין את המניע לאירוע ואף הודגש בו שהמניע חרץ את גורלו של המנוח. נטען שבעלי העניין בעניין המניע הם בני משפחת ג'בארין בלבד וכי לנאשם 1 אין כל מניע לפגוע במנוח. הסניגור הודה שהמניע אינו רכיב מהעבירה הפלילי ואין חובה להוכיחו אולם נטען שיש בכך כדי להשפיע על הראיות.

129. הסניגור עוד טען שעדותם של איברהים עבד אל האדי וסיעד חרבי זבוטה מחאג'נה מעידות על תכנון מוקדם מצד חאלד כשביקשו לאתר קטנוע אחר. נטען שהחוקרים הודו שלא בדקו תכנון מוקדם בין איברהים עבד אל האדי לבין חאלד למרות שמחקרי תקשורת הראו שיחות רבות בין השניים בין יום 22.10.13 ליום 23.10.13, אז התקיימו 19 שיחות (נ/13- מחקרי תקשורת) - 5 עובר לאירוע. הוזכר שביום האירוע נטל עבד אל האדי ממחאג'נה את הקטנוע שלו (שבסוף לא נעשה בו שימוש בשל סיבות טכניות).

130. ההגנה ביקשה להסיק את המסקנות הבאות: שקיים קשר קרוב בין חאלד לאיברהים, שאיברהים נטל את הקטנוע מסיעד מחאג'נה, שהתנהלו שיחות רבות בין חאלד לאיברהים בסמוך לאירוע, שאיברהים היה מעורב בשיבוש ראיות לאחר האירוע - נטילת האקדח, שריפת הבגדים של חאלד והובלת הנאשם 2 מביתו לבית הקפה והסעת חאלד ברכבו, ובנוסף לכך יש את דברי של איברהים למדובב בעניין התכנון כשבוע קודם לאירוע ופרטים מוכמנים רבים שמסר, כמו גם הצעתו בפני חוקרים לשמש עד מדינה. נטען שעולה שמי שאמור היה לנהוג בקטנוע היה איברהים ולא הנאשם 1. נטען לכל הפחות כי העדר חקירה בכיוון זה גרם לנזק ראייתי לנאשם 1.

131. נטען שהתנהגות המעורבים לאחר האירוע מעידה גם היא על מידת אשמתם, בהתאמה. נטען שנאשם 1 היה שבור ורצוץ וגם הקיא, בעוד חאלד היה פעיל ונמרץ וארגן מעשי כיסוי והסתרה לאחר האירוע, כגון: החבאת האקדח, פיזור המעורבים, לקיחת ה-DVRמהשכנים, ההזרת הנאשמים 1 ו-2 שלא לספר על האירוע, מימון הלייוי המשפטי לכל המעורבים שנעשה על ידי משפחתו של חאלד והעדר שיתוף פעולה מצדו בחקירה, בנוסף למסר שהועבר לנאשם 1 בתקיפתו ביום 23.10.14, במהלך מעצרו, באמצעות סכין שפצעה אותו בראשו (נ/14). נטען שיש לקבל את עדות הנאשם 1 בעניין פציעתו לפיה הפציעה קשורה לעדותו.

132. הסניגור שטח טענות נגד עמדת המאשימה ביחס לנאשם 2 ולנאשם 1 וטען שגם המדינה הסתמכה על גרסת הנאשם 1 שניתנה ביום 27.12.13 בהגשת כתבי האישום. כמו כן ביקש הסניגור להדגיש את עדות שהייב בהליך כאן לעומת עדותו בהליך המקביל. נטען שגם בעדויותיהם של הנאשם 2 ואיברהים עבד אל האדי ניכר פחד מפני חאלד ומשפחתו. הוספו טענות לפיהן יש לקבל את הודאתו של הנאשם 1, כמהימנה.

133. ביחס לחוות הדעת הפתולוגיות והראיות הפורנזיות נטען שהמסקנה המתבקשת מהן הינה שלא היה ירי על מנת לקטול חיים. נטען שרק כדור אחד פגע במנוח וכי פצע הירי מצביע על כך שהוא כוון למרכז הגוף או למטה ממנו ולא לחלקו העליון. נטען עוד שנורו רק 3 יריות בזוזית מלמטה למעלה וכי הירי בוצע תוך כדי תנועה בשעת לילה מאוחרת ממרחק 3 - 4 מ' ומהירות של 40 קמ"ש, כלומר ירי שלא על מנת לקטול חיים.

134. במישור המשפטי נטען שאין בסיס להרשעת הנאשם 1 גם לא בעבירת ההריגה לאור המסגרת הנורמטיבית בסוגיית 'מבצע בצוותא' לעומת 'מסייע'. נטען שיש להבחין בין שותפים ישירים לבין שותפים עקיפים כאשר השותפים העקיפים שייכים לקבוצת המסייעים ומשדלים. נטען שמדובר בהבחנה פונקציונלית הנעשית על פי התפקיד השונה שיש לשותפים השונים במשימה העבריינית. נטען שהמבצעים בצוותא פועלים כגוף אחד לביצוע המשימה העבריינית ומהווים יחד יד אחת השולטת על ביצועה. נטען שהיסוד הנפשי של המבצע בצוותא הינו היסוד הנפשי הנדרש לביצוע העבירה העיקרית בנוסף למודעות לפעולה בצוותא עם שאר השותפים. נטען שהיסוד העובדתי מתאפיין במבחן השליטה שעל פיו המבצע בצוותא הוא גורם פנימי לביצוע השולט יחד עם אחרים על הפעילות העבריינית כולה כאשר חייבת להיות תכנית משותפת. (הוער שלגבי המבחן הנוסף של המבחן המשולב שעל פיו מבצע עיקרי הוא זה שתרומתו לאירוע רב משתתפים מתבטאת בהתנהגות אקטיבית או פסיבית וביחס נפשי שמקנים לו מעמד של מבצע בצוותא). נטען לחשיבות הקשר - ככל שהיסוד הנפשי והעניין בביצוע העבירה רב יותר - ניתן להסתפק בדרגה נמוכה יותר של יסוד עובדתי ולהיפך. נטען שבכלל אדם יקח חלק במעגל הפנימי של ביצוע העבירה מקום בו היה תכנון מוקדם לשם הגשמת המטרה המשותפת שהובילה בסופו של דבר לביצוע העבירה בפועל. הוער שיתכנו מקרים של שותפות ספונטנית רגעית. במקרה דן נטען שתוך כדי עבודתו של נאשם 1 בבית הקפה התבקש על ידי חאלד לנהוג בקטנוע על מנת להפחיד את המנוח ותו לא. נטען שלא היתה הדברות מוקדמת בין חאלד לנאשם 1 ולכן נאשם 1 לא השתתף בתכנון מודע של ירי במנוח או בהגיית תכנית עבריינית לתקוף אותו. ביחס לגיבוש ספונטני של שותפות ללא תכנון מוקדם נטען כי האירוע ארע מבלי שהנאשם 1 היה מודע לו וכי הנאשם 1 "גלש" לתוך האירוע מבלי להתכוון לזה כאשר היוזמה השליטה בידי חאלד בלבד. נטען שהפעולות כולן היו פרי יוזמתו של חאלד וכי הנאשם 1 לא היה במעגל הפנימי של ביצוע הקטילה בצוותא. נטען שלא היתה תכנית משותפת לביצוע העבירה או תרומת משמעותית מן המעורבים. נטען שהנאשם 1 למעשיו של חאלד. נטען שקשה להלום כיצד לנאשם 1 היתה שליטה פונקציונאלית על מעשיו כאשר לא הוכח כי השניים יצאו לדרכם לצורך ירי על מנת לפגוע או להרוג.

135. ביחס לעבירת הרצח ועבירת ההריגה נטען כי המאשימה לא הרימה את הנטל הראייתי לגבי עבירת ההריגה ובודאי שלא לגבי עבירת הרצח. ביחס לנאשם 1 נטען שהוא נעדר תכנון מוקדם ובין היתר לא היה שותף להשגת הקטנוע או השגת הנשק או אף לאופן התרחשות האירוע עצמו ובודאי שלא לתוצאה. נטען שהנאשם 1 ידע רק מפיו של חאלד שבכוונתו להפחיד את המנוח ולא לפצוע או להרוג אותו. נטען שהתנהגותו של הנאשם 1 תוך כדי ואחרי האירוע מתאפיינת בהתנהגות אוטומטית כאחד שהופעל על ידי חאלד, ששיתף אותו רק בכוונה להרתיע את המנוח. נטען עוד שהנאשם 1 אמר לחאלד להזהר לבל יפגע במאן דהוא טרם ביצוע הירי. נטען שגם תגובותיו הפיסיות והנפשיות לאחר האירוע מצביעות על העדר כוונה מצד הנאשם 1 הן להריגה והן לרצח. כך גם נטען שחוות הדעת מצביעות על כך שגם לחאלד לא היתה כוונה להרוג את המנוח. יתר על כן נטען שהנאשם 1 הודה באחריות על מעשיו עד כמה שזו קיימת וסיכן עצמו בחשיפת האירוע והמעורבים בו. נטען עוד שהנאשם 1 לא ביצע פעולות הסתרה וכיסוי לאחר האירוע היכולות להצביע על אשם מיוחד מצידו.

136. נטען שיש לקבוע כי הנאשם 1 במעשיו, מסייע ולא לייחס לו ביצוע בצוותא, אלא סיוע לעבירת הריגה בלבד.

טיעוני ב"כ הנאשם 2 בסיכומיו

137. סניגוריו של הנאשם 2 טענו שיש לזכותו מהעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

במישור העובדתי - נטען כי אין מחלוקת לגבי העובדות הבאות: הנאשם 2 אין קשר לסכסוך המתואר בכתב האישום; הוא חברו של חאלד ובינו לבין הנאשם 1 יש היכרות מוקדמת. ביום 23.10.13 נורו יריות לכיוון המנוח על ידי שניים שהיו רכובים על קטנוע שגרמו למותו של המנוח כתוצאה מפציעת אחד הקלייעים; הנאשם 2 לא היה שותף בקשירת קשר לביצוע הירי ולא הואשם בעבירת קשירת קשר; הנאשם 2 עבד במוסך של קטנועים בתקופה הרלוונטית; חאלד פנה לנאשם 2 וביקש ממנו לשאול קטנוע והנאשם 2 השאיל לו קטנוע; עוד קודם לאמור חאלד פנה באמצעות איברהים עבד אל האדי לתושב אום אל פחם בשם סעיד זפטה מחאג'נה שבבעלותו קטנוע על מנת לשאול את הקטנוע שבבעלותו.

138. גדר המחלוקת - הסניגורים של הנאשם 2 טענו שחרף התוצאה של פטירת המנוח מדובר בעבירת הריגה ולא רצח. נטען שעובר למסירת הקטנוע על ידי הנאשם 2 לא היתה לו כוונה לבצע עבירה כלשהי או לסייע בביצועה, לא היתה לו מודעות לביצוע העבירה ולא היה עליו לדעת כי תתבצע העבירה בה הואשם בכתב האישום. נטען עוד שאצל הנאשם 2 היתה אי-בהירות באשר לכוונות חאלד. נטען שהקטנוע באמצעותו בוצע הירי נמכר על ידי מעסיקו של הנאשם 2 לאחר הארוע ונמצא הודות לסיוע של הנאשם 2 למשטרה. נטען שהודאתו של הנאשם 2 נגבתה שלא מרצונו החופשי וכי הופעל עליו לחץ בלתי סביר שבא לידי ביטוי בצעקות, קללות, אלימות פיסית קלה, ושבירת רוחו עת שנשבר. נטען שבין החוקרים התקיים קשר של שתיקה, כך שאיש לא דיווח על החקירה הפסולה בה לא הודו בבית המשפט. נטען שהנאשם 2 הודה לראשונה במיוחס לו במהלך חקירתו ביום 27.12.13 בעקבות החקירה האגרסיבית והאמצעים הבלתי סבירים שהופעלו עליו. נטען שהלחץ שהופעל עליו, לצד ניסיון כושל של הנאשם 1 להטיל את האחריות בגין מעשיו על הנאשם 2, הובילו את הנאשם 2 למצוקה נפשית שכתוצאה ממנה מסר את גירסתו. נטען שהירי במנוח יכול היה להתרחש גם ללא מעורבותו של הנאשם 2 שכל שעשה הלה לסמור קטנוע לחברו, חאלד.

139. נטען שהראיות שהוצגו על ידי המאשימה נשענות טלאי על טלאי על עדותם של המעורבים. הודגש כי לא קיימות ראיות פורנזיות הקושרות מי מהנאשמים למנוח או לרכב בו נסע והתיק פוצח בהתאם לעדויות איברהים עבד אל האדי, איברהים היפני, הנאשם 1 והנאשם 2, בעוד חאלד מכחיש כל קשר לאירועים. נטען שמדובר בעדויות עדים בעלי אינטרס מובהק לנתק את מעורבותם מכתב האישום ומסיבה זו מבקשת המדינה להסתמך על דוקטרינת "פלגינן דיבורא" ואולם, נטען שאין בידי המאשימה די ראיות חיצוניות. עולות ספקות מעדויות עדי התביעה, כך נטען, הפועלות לטובת הנאשמים. נטען שיסוח כתב האישום וניהול התיק נבעו יותר מהתוצאה הטרגית של האירוע, מאשר בחינת המצב המשפטי והראיות. נטען שאילו לא היה נפטר המנוח, המעשה המיוחס לנאשמים היה מתאים עובדתית ליסודות העבירה של חבלה בכוונה מחמירה. נטען שלא הוכחה כוונת קטילה מצד הנאשמים כאשר מדובר בירי בודד שפגע בירכו של המנוח וחדר לחזהו. נטען שלו היתה כוונה לגרום למוות, סביר שהירי היה מבוצע באופן אחר ובחינת כמות הפגיעות ומצב הירי (שבוצע בנסיעה). נטען שעובדות המקרה מלמדות על ירי מתוך כוונה להפחיד כאשר יש לקבל את עדויות העדים השונים באופן שיטיב עם הנאשמים ולא אחרת.

140. באשר למעורבות נטען שבקשת 2 אכן הוא אישר בחקירתו בבית המשפט שטעה. הוא הבין את טעותו וכי להבא ימסור כלי רכב רק כשהוא מוודא את מטרת ההשאלה. נטען שבהנחה שמדובר בעבירת הריגה לא התקיים תכנון לגרום למותו של המנוח על ידי חאלד אלא להפחידו או לפגוע בו בלבד - שאז לא ניתן לומר שהיה על הנאשם 2 לצפות תוצאה קטלנית. נטען שלא ניתן לדעת מה היתה מטרת הנאשמים האחרים, לרבות חאלד עובר לביצוע העבירה בשלב בו התקבש נאשם 2 להשאיל את הקטנוע. נטען שהנאשם 1 טען להגנתו שלא הוא ירה והוא לא ידע על כוונה לפגוע במנוח ואולם נטען שגירסתו של הנאשם 1 התפתחה במהלך החקירה ונטען שהיא השתנתה לעתים תכופות ולמעשה ניתנו על ידו גירסאות שונות ונטען שבא כוחו נקט בקו הגנה שאינו מתיישב עם חלק מהגירסאות שנתן. נטען שהדבר רלוונטי לאור נסיונו של סנגורו של הנאשם 1 להטיל דופי בטעמים שהובילו חאלד לנאשם 2 למסור את גירסתו הראשונית. נטען שהנאשם 2 לא הואשם בקשירת קשר ועל כן לא ידע על הכוונה לפגוע במנוח. נטען עוד שהעד איברהים עבד אל האדי שידע פרטים רבים אודות האירוע והודה שסייע לאחר מעשה - כלל לא הועמד לדין למרות שמעשיו לפי הנטען חמורים ממעשיו של הנאשם 2. נטען שיש לדחות גישת המאשימה ביחס לדברי של סיעד מחאג'נה, למרות שמסר בבית המשפט גירסה הסותרת את עדותו במשטרה ואשר מיטיבה עם הנאשם 2. נטען שמעורבותו של נאשם 2 מלמדת על המקריות שבה נקשר למקרה דן שמלכתחילה לא תוכנן לפנות אליו ולבקש ממנו קטנוע ועל כן נטען שהפניה אליו היתה ספונטנית. נטען שהנאשם 2 נהג לשאול קטנועים מהמוסך בו עבד ולנטוע איתם לעבודה ולביתו. ביחס להסרת לוחית הרישוי נטען שלא הוכח מעל לכל ספק סביר כי הנאשם 2 היה מעורב בהסרת לוחיות הרישוי לאור מספר גירסאות שקיימות. נטען שכעולה מעדותו של העד אנס אלעל, הקטנוע עליו נסע הנאשם 2 נמכר כחודש לאחר האירוע ומכאן עולה שהוא אף לא ניסה להסתירו או להשמידו כפי שנוהגים אחרים המנסים לטשטש עקבות לאחר ביצוע עבירה. נטען שמעשיו של הנאשם 2 אינם עולים כדי סיוע ובודאי לא סיוע לעבירת הריגה.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

141. טענת הזזוזה - הסניגורים חזרו והעלו את טענת הזזוזה במסגרת סיכומיהם. צויין שתחילה סברו החוקרים כי הנאשם 2 הוא היורה או אחד מרוכבי הקטנוע והחקירות בוצעו תוך הפעלת לחץ כנגד הנאשם 2. הסניגורים טענו שהחוקרים התנהלו בצורה פסולה במהלך החקירות וספק אם הנאשם 2 מסר את שמסר מתוך רצון חופשי. נטען שהוא נחקר כשהוא כבול בחלק מחקירותיו, ספג איומים, קללות ומכות קלות. נטען שבעת שנלקח לבדיקה רפואית היה תיאום בין הרופאים לבין השוטרים שליוו אותו. נטען שהוא הטיח את ראשו בשולחן בחדר החקירות לאחר שבירת רוחו. נטען שהנאשם 2 אינו חייב לפרט מי קילל אותו או מי היכה אותו ואין ביכולתם לעשות זאת כאשר הדברים קרו מחוץ לחדר החקירות. נטען שרבים מן החוקרים אישרו כי הנאשם 2 התלונן בפניהם על הנעשה לו במהלך החקירות ואיש מהם לא עשה דבר עם תלונותיו. נטען שבתחילת המשפט העיר ראש ההרכב דאז שיש ממש בטענות הזזוזה. נטען שהנאשם 2 עשה כל שביכולתו כדי לבסס טענותיו בעניין טענות הזזוזה והסניגורים העלו את הטענות מספר פעמים בשלב מעצר הימים. נטען שתלונה למח"ש הוגשה ולא נבדקה לאור העדר שיתוף פעולה והסניגורים הפנו לעדויות של עדי התביעה הרלוונטיות לטענות הזזוזה.

דיון

כללי

142. בהליך כאן לא היתה מחלוקת - ובנוסף הוגשו על כך ראיות משכנעות - כי משפחתו של חאלד שמרה טינה כלפי המנוח לאור כך שלא הופיע באחד מהאירועים הקשורים לחתונה של זקי ג'באריין, אחיו של חאלד, ביולי 2012. יצויין בעניין זה כי נאשם 1 הודה בכך בתשובתו לכתב האישום (והנאשם 2 הכחיש מחוסר ידיעה). המדינה הניחה בסיס ראייתי לטענה זו במסגרת עדותו של מוחמד זיד (אבו תאופיק), חברו של המנוח שבהודעותיו במשטרה מסר כי המנוח לא הופיע לחתונת בנו של אבו זיקו כיוון שהיה לו אירוע אחר בירושלים. אבו זיקו לא קיבל את ההסבר שהמנוח לא הצליח להופיע ואיים שלא ייכנס לאום אל פחם כאימרת העד במשטרה (ת/193ב' עמ' 3, 35, 9-10,40-41) (יוער כי מדובר בהודעת חוץ של עד שהוכרז כעד עויין). עוד יצויין כי בנו של אבו זיקו, זקי, אישר בעדותו כי המנוח היה אמור להופיע בחינה שלו ביום 2.7.12 אך לא עשה כן, למרות ששמו הופיע כבר על ההזמנה. הוא ציין כי משפחתו כעסה על המנוח בגין כך וכי העניין שם אותם, לדעתם, ללעג בפני אנשים אחרים (ת/306א', עמ' 10 ש' 78-79, עמ' 367 לפרוטוקול). למען הסדר יובהר כי אבו זיקו העיד מטעם ההגנה ועשה כדי להכחיש את הדברים האמורים הגם שבסופו של יום אישר אימרותיו במשטרה (עמ' 368 לפרוטוקול ש' 6-7).

143. ממוגד האירוע בו מצא המנוח את מותו, נקטה המשטרה בתהליך חקירתי מאומץ ואינטנסיבי בשני כיוונים כלליים: ראשית, איסוף וביורר ראיות חיצוניות - ראיות פורנזיות, סרטי אבטחה שנאספו ממקומות שונים לאורך מסלול הנסיעה, נסיונות איתור חלק מהאמצעים והחפצים אשר היו מעורבים באירוע כגון ביגוד וקטנוע; במישור השני נחקרו מספר גדול של עדים וחשודים שסיפקו מידע ופרטים רלוונטיים בנוגע לאירוע. במהלך החקירה, לגבי החשודים העיקריים - לרבות הנאשמים 1 ו-2 - הופעלו גם אמצעי חקירה נוספים אשר כללו מדובבים ותרגילי חקירה. הממצאים השונים שנאספו שימשו את החוקרים כדי לעמת את הנאשמים עם החשדות שהועלו נגדם, דבר שהביא בסופו של עניין להתמוטטות הגרסאות הכזבות הראשוניות אשר הציגו הנאשמים 1 ו-2 ומסירת גרסאות מפורטות אשר משתלבות עם הראיות האחרות.

144. בעניין זה יצויין כי לא ירדתי לסוף דעתה של המדינה מדוע אין להסתמך על הודאותיהם המפורטות של הנאשמים כמשקפות גרסת אמת, רק משום שבהתחלת החקירה מסרו גרסאות שקריות. עמדה זו לא מובנת משני טעמים. ראשית, יש בכך כדי להתעלם מן העובדה כי הגרסאות המאוחרות התקבלו לאחר שבועות ארוכים של חקירה מאומצת וביצוע תכנית חקירתית מתוחכמת כלפי הנאשמים אשר קילף שלב אחר שלב את השקרים מן האמת. המעקב אחר התקדמות החקירות מראה בצורה ברורה כיצד החוקרים הצליחו לערער את הגרסאות השקריות ולהגיע ולחקר האמת מול שני הנאשמים אשר בסוף שינו גישתם והחלו לשתף פעולה (לסקירה באשר לאופיו וערכו של תהליך החקירה ראו: Richard A. Leo, Police Interrogation and American Justice (Harv. Univ. Press, 2009). שנית, המעיין בראיות שבידי המדינה אינו יכול שלא להתרשם כי ההודאות המאוחרות של הנאשמים היוו בסופו של עניין את הנדבך המרכזי עליו ביססה המדינה את כתב האישום. לכן, הצגת העמדה כי אין להאמין לגרסאות המאוחרות - אינה מובנת כלל ועיקר. יתר על כן, יש בקבלת עמדה כאמור כדי לשלול תכלית של חקירה והטחת עובדות וגרסאות בפני נאשם כדי לקבל גרסה מלאה ואמיתית במהלך חקירתו, עמדה שלא מצאתי בה הגיון. יוצא מצב בו המדינה מבקשת שלא לקבל מחד את ההודאות כהודאות אמת ומאידך התבסטה עליהן בצורה מהותית לצורך הגשת כתבי האישום, והרי ללא ההודאות המאוחרות ספק אם היה בסיס ראייתי מספיק לבסס כתבי אישום.

145. לגבי הנאשם 1, תחילה כאמור הוא הכחיש מעורבות באירוע המתת המנוח. בחקירותיו אשר פורטו לעיל ניתן בנקל להבחין כיצד עם התקדמות החקירה הוא מפסיק לנסות להכחיש פרטים המרחיקים אותו ממעורבות ומוסר יותר ויותר פרטי אמת - עד לגרסתו מיום 27.12.13, בה הוא דבק מהמועד האמור ואילך. תחילה בחקירתו הראשונה נאשם 1 הכחיש כל ידיעה או מעורבות באשר למותו של המנוח (החקירות מ- 15.12.13, 16.12.13, ו- 18.12.13). ב- 19.12.13 הוא הודה בפני המדובב כי החזיק בנשק לאחר האירוע "באופן אחר", הזיעו כי לא ירה אלא הסתיר את האקדח שנתנו לו חאלד ואיברהים לאחר האירוע, וכי ראה את הקטנוע. בהמשך הוא מסר אודות כך שהסתיר את האקדח גם לחוקרים ביום 20.12.13. הוא גם קשר את עצמו לקטנוע בפני המדובב על אף שהמשיך להכחיש ידיעה אודותיו בפני החוקרים. ב-27.12.13 לאחר שהוצגו לו סרטים בו נראה הקטנוע והוא עומת עם המדובב, הנאשם 1 גילה פרטים נוספים: כי שמע את חאלד אומר שהוא מחכה ליום "הזה" מזמן וכי לפי מה שהוא ראה הנאשם 2 נהג בעת הירי. בשלב הבא, כאשר הנאשם 1 עומת עם הנאשם 2 - עליו העליל כי היה הנהג בעת הירי - לא היה הנאשם 1 מסוגל להטיח דברים אלה בפניו. כאשר החוקרים בכל זאת השמיעו לנאשם 2 בנוכחות הנאשם 1 את ההקלטה בה הנאשם 1 אומר שהנאשם 2 נהג, נשבר הנאשם 1 וביקש למסור את גרסת האמת, בה סיפר על האירוע - ובכלל זה כי הוא נהג בקטנוע וחאלד ביצע את הירי.

146. מאותו שלב (מיום 27.12.13) הנאשם 1 דבק בגרסה זו על כל פרטיה, שהיתה קוהרנטית וכוללת פרטים רבים אודות הדברים שקרו באותו יום, אשר עולים בקנה אחד עם הראיות האחרות ועם גרסתו של הנאשם 2 לגבי האירועים. הנאשם 1 תיאר את המפגש עם חאלד טרם האירוע, כיצד הוא והנאשם 2 נסעו תחילה לביתו של חאלד ולאחר מכן כיצד הוא וחאלד נסעו לאל וואהה, את אופן הנסיעה והמעקב אחר המכונית בו ישב המנוח עד לירי שבוצע על ידי חאלד. הנאשם 1 גם תיאר את מהלך הדברים שאירעו לאחר הירי, הטיפול בקטנוע, הסתרת האקדח ומתן הוראות לנאשמים לשתוק (ראו תיאור החקירה לעיל).

147. תהליך חקירתו של הנאשם 1 אינו מעלה תמונה של אדם השולט בחקירה והיכול לגלות טפח תוך שהוא מסתיר טפחיים. בכל שלב ועד לסיום החקירה, הנאשם 1 אינו מודה אך ורק בפרטים אשר יתאימו לראיות חיצוניות ולגרסה שהוא חפץ לספר לחוקריו באופן שרק מטיב עמן, כטענת המאשימה. אם כבר, ההיפך הוא הנכון. החוקרים שלטו בהתקדמות החקירה והצליחו לערער את הגרסאות השקריות ולהוציא את הנאשם 1 מהפחד לשתף פעולה עמם - הן על ידי הפעלת המדובב שהנאשם 1 סיפר לו פרטים מוכמנים מהאירוע במספר הזדמנויות אותם לא סיפר לחוקרים באותו שלב (לעומת הנאשם 2 שחשד לאורך כל הדרך ממדובב ששהה עמו ולא גילה לו דבר) והן בכל הקשור לתרגיל החקירה שנעשה מול נאשם 2.

148. הרושם הכללי העולה מחקירותיו של הנאשם 1 אינו של אדם המתהלל בחוקריו אלא ההיפך. במהלך ימי חקירותיו מגיע הנאשם 1 בכל פעם למבוי סתום בנסיונותיו להרחיק את עצמו ממעורבות באירוע הירי ומשחרר גרסאות יותר ויותר מרשיעות כלפי עצמו. עיון בחקירות אינו מעלה תמונה של אדם מתוחכם ושולט במצב, אלא אדם חלש ששיתף פעולה עם המבצע העיקרי למימוש תכניותיו של האחרון, כאשר היה כפוף במידה רבה להוראותיו ויודע רק באופן חלקי על כוונותיו.

149. המדינה טענה כי השקרים שהנאשם 1 סיפר בחקירות הראשונות מנועות את האפשרות לקבל את הודאתו המאוחרת כאמיתית ומלאה. כאמור לעיל, לא מצאתי את ההגיון בטיעון זה- אילו רצה, הנאשם 1 יכל להמשיך ולספר כי אינו מעורב בירי, או כי מעורבותו שולית, או להתחכם ולהיות אסרטיבי, כפי שמבקשת המאשימה לייחס לו. ברם, הנאשם 1 הודה בשלב מאוחר בחקירה כי נהג בקטנוע מכיוון שלא היה מסוגל להעליל על הנאשם 2 ולדבוק בגרסה זו.

150. יתר על כן, חלק מהפרטים להם טען הנאשם 1 אינם עולים בקנה אחד עם האינטרס האישי שלו ואינם מטיבים עם הגרסה ליפה הוא נהג וגם בכך הוכחה נוספת על האמת שבגירסתו המאוחרת. כך לגבי אמרתו כי חאלד נהג בקטנוע עד לאל-וואהה ורק שם התחלפו (ראו דברי הנאשם 1 בשחזור). מדוע אדם הטוען שהוא היה הנהג בעת הירי ישחזר את הפרט כאמור? בנוסף, הודה הנאשם 1 כי אינו נהג טוב; גם פרט זה לא היה כדאי לו למסור אם גירסתו היא שהוא נבחר על ידי חאלד לנ ג דומה כי גירסה זו יש בה אמת ומסבירה מדוע הקטנוע כבה באופן לא מתוכנן שחזרו הוא וחאלד מאל וואהה, כאשר הנאשם 1 לחץ בטעות על כפתור הכיבוי ליד המחסן, משום שאינו נהג מיומן אחרי הכל כגירסתו).

151. בנוסף, אדגיש כי ההסבר של הנאשם 1 כיצד נראה האקדח בידיו, לאחר הירי כשהיה במחסן, אינו מחייב הסקת מסקנה שהוא היה היורה. יתר על כן, קיימת ראיה אחרת, עדותו של איברהים עבד אל הדי - לפיה חאלד בסופו של דבר לקח את האקדח ממנו למקלט שבביתו, שם ניקה אותו ועטף אותו בניילון ונתן אותו לייסף ג'באריין על מנת שהלה יחביא אותו. עדות זו ללא ספק לא קושרת את נאשם 1 לירי ולאקדח, זאת, מעבר לפרטים שמסר הנאשם 1 בהודאותיו.

152. בנוסף, יצויין שלא מצאתי יסוד לקבל את טענת המדובב באימרותיו כי הנאשם 1 אמר לו כי "הוא ברצח מההתחלה עד הסוף". אימרה זו לא תועדה בקלטת ואין היא משתלבת עם האמרות האחרות שהנאשם 1 מסר למדובב, אשר חלקן גם היו מפלילות וזאת משך שהותם יחד (ת/15ב'). כמו כן, הדברים נכתבו על סמך זכרונו של המדובב בלבד (ת/309ה).

153. כמו כן, ההסבר מצד של הנאשם 1 מדוע לא סיפר את האמת בשלב מוקדם יותר הן בחקיריותיו המאוחרות והן בעדותו לפיו הוא פחד מחאלד, עולה בקנה אחד עם הפחדים מאותו סוג שביטא גם הנאשם 2 בחקיריותיו ובעדותו.

154. הנאשם 1 אמנם מסר גרסאות שקריות עוד לשלב בו החליט להודות במעורבות מלאה באירוע והודה כי נהג בקטנוע. מאותו שלב גירסתו עקבית והפרטים שהוא סיפק ביחס לכל מהלך הדברים, החל מבקשתו של חאלד שיצטרף אליו וכלה במעשים לאחר הירי משתלבים בצורה הגיונית וטבעית, עולים בקנה אחד עם הראיות האחרות, לרבות גרסתו של הנאשם 2, ויש בהם כדי לספק הסבר ממצה לחלקו של הנאשם 1 באירוע.

155. בסופו של דבר, הראיות שהצטברו בתיק מצביעות על כך שהנאשם 1 נהג בקטנוע. מולן, לא קיימות ראיות אחרות, ובודאי לא ראיות מהימנות, התומכות באפשרות שחאלד נהג. למעשה, עמדת המאשימה מבוססת על כך שהיא אינה מקבלת את הודאתו של הנאשם 1 כהודאת אמת ובכך היא מייחסת את פעולות הנהיגה והירי לנאשם 1 ולחאלד יחד מבלי לאבחן ביניהם. יושם לב כי למרות זאת המאשימה מבקשת לבסס את ההרשעה על אותה הודאה. כאמור לעיל, מסקנתי היא אחרת ומצאתי כי מדובר בהודאה מהימנה מהסיבות שפורטו לעיל (לעניין האפשרות לאבחן בין נאשמים שהואשמו בביצוע בצוותא בעבירת המתה השוו עם: דנ"פ 7229/16 נחום בן יצחק נ' מדינת ישראל (3.1.2017)).

156. לאור האמור לעיל, בצירוף הממצאים העובדתיים שיקבעו לגבי הנאשם 2, הנני קובע כי הנאשם 1 היה זה שנהג בקטנוע בעת ביצוע הירי.

עבירת הקשר

157. כעולה מהודאת הנאשם 1, הנאשם 1 וחאלד התחברו יחד על מנת לבצע את הירי ביוזמת חאלד. הקשר נוצר כאשר חאלד והנאשם 1 נפגשו בקפה סוהייב וחאלד ביקש מהנאשם 1 להצטרף אליו למשימת הירי לעבר המכונית בה ישב המנוח והנאשם 1 הסכים. "... בא אלי חאלד אל זיקו אמר לי שיש לו וספה ורוצה לצאת לאיזור אל וואהה, מקום לחתונות, אמר לי שרוצה לעשות מעשה שמה ... שיש שמה אש שפיק 'בהא ואמר שרוצה להפחיד אותו רוצה לירות מעליו, אמרתי לו יאללה..." (עמ' 1-2 ת/28 הודעת נאשם 1 מיום 27.12.13)

158. מדובר בסוג של הסכמה אשר ממלאת את התוכן הדרוש להרשעה בעבירת הקשר לפי אמות-המידה שלהלן:

"נאמר כי יסוד ה"התקשרות" הדרוש לשם התהוותה של עבירת הקשר "מצריך קיום אותם אלמנטים שהיו מספיקים ליצור הסכם אזרחי אילו המטרה היתה כשרה" (דברי מ"מ הנשיא זילברג בע"פ 330/65 לוק נ' היועץ המשפטי לממשלה [17], בעמ' 593). עם זאת ההסכם הפלילי "...איננו זהה במאפייניו להתקשרות הסכמית במסגרת המשפט האזרחי; ההתקשרות איננה טעונה אותה רמת מסוימות הנדרשת לקיומו של הסכם מחייב במשפט האזרחי... כך, למשל, הסכמה לפעול להשגת המטרה הפסולה 'בכל דרך שתזדמן' עשויה להספיק לצורך התקיימות היסוד העובדתי בעבירת הקשר... כך גם הסכמה לפגוע במתלונן 'בכל דרך שיחליט עליה הבוס' מקיימת את דרישת ההתקשרות שביסוד העובדתי של העבירה..." (דברי השופטת בינש בפס"ד פקוביץ [14], בעמ' 705. וראו דברי השופט מ' חשין בע"פ 461/92 זכאי נ' מדינת ישראל [18], בעמ' 586-589)". (ע"פ 446/01 מקס רודמן נ' מדינת ישראל (27.6.2002)) (ראו גם, י' קדמי, על הדין בפלילים (חלק ראשון) תשס"ה-2004, עמ' 279)

הנאשם 1 בצוותא חדא עם חאלד כמבצעים עבירת ההריגה

159. כאמור לעיל, חאלד והנאשם 1 סיכמו מראש על ביצוע ירי על הרכב בו נסע המנוח. בהמשך להסכמה, הנאשם 1 וחאלד החלו להוציא את תכנית הירי אל הפועל: הנאשם 1 בא עם הנאשם 2 והקטנוע לביתו של חאלד שם הורדו לוחות הזיהוי; לאחר מכן, נהג חאלד בקטנוע עם נאשם 1 לאל-וואהה והשניים המתינו שהמנוח יסיים את הופעתו; בהמשך נסעו אחרי הרכב בו ישב המנוח ועקבו אחריו, כאשר בכל זמן המעקב נמנעו במכוון מלעקוף את הרכב מצד שמאל כפי שנהג הרכב איפשר להם (ראו עדות הנהג, הילאל בדראן, לעיל); בסופו של דבר לאחר שהגיעה שעת כושר, על פי שיפוטו של חאלד, הנאשם 1 עקף את רכב המנוח מצד ימין ונצמד קרוב לצדו, אז בוצע הירי על ידי חאלד בכינון ישיר מטווח קרוב לעבר מקום ישיבת המנוח שישב כאמור במושב שליד הנהג. לאחר מכן, נסעו הנאשם 1 וחאלד למחסן ליד בית הקפה שם חאלד והאחרים ביצעו "ניקוי השטח" קרי, סילוק האמצעים, הקטנוע והאקדח, בהם בוצעה העבירה.

160. לא יכול להיות ספק כי נאשם 1 ידע שיש ברשות חאלד אקדח, שבאמצעותו התכוון חאלד לבצע ירי להפחדת המנוח. ראשית, על פי הודאתו של הנאשם 1 לפיה הוא ראה כי ברשותו של חאלד אקדח כבר בביתו של חאלד לפני שנסעו לאל וואהה (חקירה מיום 27.12.13 - ת/28ג' עמ' 5, שחזור לעיל). בנוסף, כאשר הם נצמדו לרכב הוה שראה את חאלד מוציא כלי הנחזה לאקדח (תמצית החקירה הראשית לעיל). בנוסף, הנאשם 1 מסר בהודעותיו והעיד כי חאלד אמר לו שהוא מתכוון לירות על רכב או מעליו (ת/28ג' עמ'2). ישנן הודעות בהן הנאשם 1 טען שחאלד אמר לו כי הוא רוצה לירות בקרבת הרכב ובאחרתו אמר כי חאלד אמר שהוא רוצה לירות על הרכב (חקירת הנאשם מיום 27.12.13- ת/28ג' עמ' 4, 8).

(אמל) "אמר לי, תיצמד... נצמדתי אליו ... נצמדתי אליו ... אמרתי לו תיזהר, לא ש(מילה לא ברורה) או משהו .. אני לא יודע, ידעתי שהוא רצה לירות...

...

למעלה...אולמעלהאועלהרכב.

(חוקר) או על הרכב..

(אמל) כן." ת/28ג' תמליל מיום 27.12.13 עמ' 4).

161. עם זאת, בכל הראיות אין הודאה של הנאשם 1, באופן ישיר או במרומז, כי ידע או חשד שלחאלד כוונות לקטול את המנוח. בעניין זה יובהר כי אין מקום לקבל את עדות המדובב כי הנאשם 1 אמר לו "אני ברצח מהתחלה ועד הסוף". עדות זו אינה מגובה בתמליל וגם לא מתיישבת עם כל הדברים האחרים שהנאשם הודה בהם (ת/8ב' עמ ' 9, ת/309ה', עמ' 2, תמליל ת/15ב) .

162. אם כבר ההיפך הוא הנכון; עולה כי התוצאה הקטלנית היוותה הפתעה עבור הנאשם 1: בין היתר, אפנה לתגובתו של הנאשם 1 לכששמע על כך שהמנוח נפטר מפצעיו, הוא הפך לאדם מוכה הלם, תגובה טבעית ומתאימה לאדם שלא חפץ בתוצאה חמורה זו ולא התכונן לקראתה. כך, גם למשל בשיחתו עם חאלד בסמוך לאחר שנודע לו על מות המנוח בה חאלד מורה לנאשם 1 "לשכוח" מהכל בעוד הנאשם 1 אומר לו מה יעשו עם התוצאה שהמנוח מת (תמלילי ת/28ג'- עמ' 7). יתר על כן ישנה תגובה פיזית של הנאשם 1, שהקיא כאשר שמע אודות המוות (ת/28 עמ' 2- הודעה, ת/28ג' עמ' 7- תמליל). אלה אינן תגובות של אדם שהיה שותף לכוונת תחילה של קטילה.

163. ככלל, לנאשם 1 גרסה מפורטת באשר לכל מהלך הנסיעה אל אל-וואהה ועד לסיום הערב הטרגי לאחר הירי כאשר חאלד מורה לו כיצד לנסוע אחרי הרכב בו נמצא המנוח, כיצד לעקוב אחריו ולהישאר על צד ימין של הרכב, מתי להצמד לצד ימין כאשר הגיעו לכיכר, כמו גם תיאור שלב הירי ששמע, והנסיעה חזרה לאזור המחסן ובית הקפה, כולל כיבוי הקטנוע על ידו בטעות (ת/28ג,עמ' 1-2, ת/28ג' עמ' - 64). הנאשם 1 עוד הוסיף וטען כי אמר לחאלד בטרם הירי להזהר שלא לפגוע במנוח. הנאשם 1 חזר על גרסה זו בעדותו הראשית בבית המשפט והגרסה לא התערערה במסגרת החקירה הנגדית.

164. לאימרת הנאשם 1 ביחס לחלקו ותפקידו באירוע, יש עוד להוסיף את גירסתו של הנאשם 2 לפיה חאלד אמר גם לו לפני האירוע שהוא, חאלד, רוצה לירות תמיכה נוספת לגרסת הנאשם 1 באשר לזהות היורה. בנוסף, גם אחרי האירוע טען הנאשם 2 כי שהוא פגש את חאלד מחוץ לבית הקפה, וחאלד אמר לו שהוא ירה על הרכב (ת/85ג, עמ' 76). לגבי מה שנאמר על ידי הנאשם 2 בעדותו בבית המשפט בחקירה נגדית לב"כ הנאשם 1, לפיו יום או יומיים לאחר האירוע הנאשם 1 מסר לו שהוא נהג וחאלד ירה, טוענת המאשימה שאין מקום ליתן אמון מכיוון שגירסה זו לא נמסרה עד לעדותו בבית המשפט ומהווה גרסה כבושה ומאוחרת (עמ' 563 לפרוטוקול).

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

165. הסנגור המלומד של נאשם 1 טען כי הנאשם 1 היה לכל היותר מסייע לחאלד, וזאת בקשר לעבירה של הריגה. אין בידי להסכים עם עמדה זו. באשר להבדל בין המסייע לבין המבצע בצוותא נבחנים מהות העשייה והיחס הנפשי לביצוע העבירה והשילוב בין שני רכיבים אלו. במקרה דנן מעורבותו הפיזית בעשייה של הנאשם 1 היתה משמעותית ביותר; הנאשם 1 פעל בערב של ביצוע הירי במספר מישורים אשר לכל אחד מהם היתה תרומה משמעותית לביצוע העבירה. אילו היה רק מסייע בהורדת לוחות הזיהוי מהקטנוע היה מקום לקבוע כי הוא היה בבחינת מסייע בלבד. אולם פעילותו חרגה הרבה מעבר לכך. הוא הסכים לנהוג בשעת הירי וביצע הלכה למעשה את כל רכיב הנהיגה אשר הביאה את חאלד לעמדה בה יכול היה לירות. רכיב פיזי זה של העבירה היה משמעותי ביותר ובלעדיו לא ניתן היה לבצע את הירי כפי שבוצע. אין אני מקבל את הטענה כי הנאשם 1 היה בבחינת 'כלי' בידי חאלד שרק מילא אחר הוראותיו כאוטומט. חאלד אמנם הוביל את המעשים והיה לו המניע לפגוע במנוח ואולם מעורבותו של הנאשם 1 היתה משמעותית ותרמה תרומה חיונית לביצוע המעשה האסור. מסקנתי הינה כי חלקו של הנאשם 1 בעבירה היה מרכזי בביצוע העבירה והיווה "חלק פנימי של המשימה העבריינית" (ע"פ 2638/10 פלוני נ' מדינת ישראל (24.3.2011), גם אם מדובר בשותפות ספונטנית (השוו עם ע"פ 5686/07 בסטיקר נ' מדינת ישראל (17.2.2011)). יצויין שגם אין מדובר בשותפות ספונטנית לחלוטין כפי שטען הסנגור כאשר יצויין שהאירוע תוכנן עוד קודם לכן והתנהל בשלבים טרם ביצוע הירי בפועל כאשר נאשם 1 לקח חלק בשלבי ההכנה.

166. בסיכום ביניים- גרסתו המאוחרת והמפורטת של הנאשם 1 כפי שנמסרה לחוקרים כשהחל לשתף פעולה בפענוח האירוע, ולאחר מכן בבית המשפט לפיה לא ידע שחאלד מתכוון לפגוע במנוח וכי הוא אף הזהיר אותו לפני הירי - הינה מהימנה ויש להסתמך עליה בקביעת הממצאים העובדתיים.

167. אשר על כן, על בסיס האמור לעיל, הנני קובע ממצאים עובדתיים כדלקמן:

- למשפחתושלחאלדהיה"חשבון"לאסגור"עהמנוח,עלכרשלאהופיעבאירועיהחתונהשלהבן‌זקין;
- חאלדגייסאתהנאשם1לצורך‌ביצוע‌יריעלמכונית‌שלהמנוח‌בשעות‌הלילה‌שליום22.10.13כאשר‌הירי‌בוצע‌בסמוך‌לאחר‌חצות,ביום23.10.13;
- חאלדאמרלנאשם1כי‌הוא‌רוצה‌לירות‌על‌הרכב‌שלהמנוח‌כדי‌להפחידו;
- הנאשם1והנאשם2הביאו‌אתהקטנוע‌לביתו‌שלחאלדביום22.10.13שם‌הורידו‌ממנו‌אתלוחיות‌הזיהוי;
- בחזקתו‌שלחאלדהיה‌אקדח‌טופ‌יבוים‌הא‌מור,עובדה‌שהיתה‌ידועה‌לנאשם1בטרם‌יצא‌מביתו‌שלחאלד;
- חאלדהו‌נאשם1יצאו‌עלהקטנוע‌לאיזור‌אל-וואחה‌לקראתחצות‌כאחר‌אל‌דוהג;
- בהגעתם‌לאיזור‌אל-וואחה‌אלדידרדמהקטנוע‌הש‌איראתהנאשם1לידו‌וזרא‌חמרים‌מספרדקות‌כאשר‌המנוח‌סיים‌אתהופעתו;
- הנאשם1וחאלדהמתינו‌לה‌קטנוע‌לצאתו‌שלהרכב‌בו‌יש‌בהמנוח‌לידהנהג(בצדימין‌שלהרכב);
- חאלדהורה‌לנאשם1לנהוג‌אחריהרכב‌בהמשך‌להישאר‌בצד‌הימני‌שלו,והנאשם1הצליח‌לעשות‌אתאלמרותניסיונותנהג‌הרכב‌לאפשר‌להם‌לעבור‌מצד‌שמאל;
- הנאשם1הזהיר‌אתחאלד‌לאפ‌גוע‌במנוח‌בטרם‌הירי;
- בהגיעם‌לכיכר‌כניסה‌לאום‌אלפחם‌עקפו‌הנאשם1וחאלד‌אתהרכב‌מצדימין,נצמדו‌אליו,במרחק‌שבין3-1מטרים;
- חאלדירה3-4יריות‌אשר‌אחתמהן‌פגעה‌במנוח‌במרכז‌גופו‌וגרמה‌למותו;

- בתום‌הירי‌הנאשם1וחאלד‌נסעו‌חזרה‌למחסן‌לידביתהקפה‌הכניסו‌אתהקטנוע‌אליו‌בהמשך‌חאלד‌לקח‌אתהאקדח‌לביתו(לאחר‌שהוסתר‌לפרקזמן‌קצר‌על‌ידיהנאשם1לידביתהקפה)‌ניקה‌אותו‌ומסר‌אותו‌לאדם‌אחר‌שיסתירו;

168. על רקע הממצאים האמורים מתקיימים היסודות הדרושים להרשיע את הנאשם 1 בעבירת ההריגה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 בצירוף סעיף 29 לחוק. בניגוד לטענת המאשימה, לא התקיימו היסודות להרשעת נאשם 1 בעבירת הרצח (השוו עם ע"פ 7520/02 ראיד חמאתי נ' מדינת ישראל (4.2.2004)) מובן כי אין בכך כדי להביע דעה בנוגע לחאלד אשר עומד לדין בפני הרכב אחר.

169. יוער כי בניגוד לעמדת המדינה, במקרה זה קיימת חשיבות במתן תשובה לשאלה מי היה הנהג ומי מבין השניים, הנאשם 1 או חאלד, ביצע את הירי. כאמור לעיל לא ירדתי לסוף דעתה של ב"כ המדינה בעמדתה כי אין זה משנה מי בין השנים עשה איזו מהפעולות - הנהיגה או הירי - בטענה כי מדובר ממילא במבצעים בצוותא. לטעמי, כאשר ניתן לברר את העובדות ולקבוע ממצאים, יש לעשות זאת, וכאמור לעיל, איני מקבל את עמדת המדינה שאין לייחס מהימנות להודאתו של הנאשם 1 מהטעמים שפורטו לעיל.

170. בהתאם לממצאים העובדתיים שנקבעו, לא רק שהנאשם 1 לא ביצע את הירי, אלא שהוא לא חפץ במופגן בתוצאה הקטלנית עת חשב שכוונתו של חאלד היתה לירות מעל הרכב או על הרכב. כתוצאה ממעשיו ומכוונותיו הוא נושא באחריות לעבירת ההריגה. זאת כיוון שהנאשם 1 היה מוכן ליטול חלק בתכניתו של חאלד לירות על הרכב של המנוח כאשר הוא ביצע בעצמו מעשים רבים אשר תרמו לגרימת התוצאה הקטלנית: הוא נסע מרחק קצר אחרי הרכב בשלב המעקב ונמנע במכוון מעקיפתו מצד שמאל כאשר הוא חתר להגיע לצד ימין של הרכב, אותו צד בו ישב המנוח. בהמשך, הוא הצמיד את הקטנוע בנסיעה איטית בקרבת צד ימין בסמוך מאד למנוח במרחק שבין 3-1 מטרים ממנו בלבד, על פי הוראה של חאלד.

171. הנאשם 1 היה מודע לסיכון הרב של ירי שבמצב דברים זה והיה מודע לאפשרות של תוצאה קטלנית כעולה מהראיות. גם מבלי לקבוע ממצא באשר לכוונותיו של חאלד (אשר עומד לדין בפני הרכב אחר) עולה באופן ברור כי מעשיו של הנאשם 1 הביאו למודעות שעלולה להיגרם תוצאה קטלנית כתוצאה מהעירוב של קירבה לקרבן, הימצאות נשק חם בידי חאלד, וכוונה לעשות שימוש בנשק (ע"פ 1632/08 סאלם טורק נ' מדינת ישראל,(4.6.2009)).

החזקה ונשיאה של נשק שלא כדין

172. הנאשם 1 הודה כי ראה את הנשק כבר כשהיה בביתו של חאלד אליו הוסע על ידי נאשם 2 שם גם הורדו לוחיות הזיהוי של הקטנוע; הוא ידע על הנשק שחאלד נשא בעת שנסעו יחד על הקטנוע לגן האירועים אל וואחה; ופעם נוספת כאשר נטל את הנשק בידיו בתום האירוע במחסן להחביא אותו. במעשים אלה נאשם 1 עבר עבירה של החזקת ונשיאת נשק שלא כדין בצוותא עם חאלד (ראו: י' קדמי על הדין בפלילים, חלק רביעי תשס"ו-2006, עמ' 1968, 1969 ; ע"פ 2796/95 פלוני נ' מדינת ישראל (1997)).

הערה נוספת

173. טרם מעבר לחלקו של הנאשם 2 עלי להוסיף הערות בנוגע לנושא נוסף, הוא העמדה אשר המדינה הציגה בפני בית המשפט העליון בבקשות שעניינן הארכות המעצר של הנאשם 1. ב- 2.10.14 כאשר המדינה בקשה להאריך ב-90 ימים את מעצרו של הנאשם 1 היא טענה כי "המשיב (נאשם 1) נהג בקטנוע ביודעו שחאלד ירה..." (סעיף 29 לבקשה (נ/15)). המדינה חזרה על אותה עמדה בבקשות נוספות מיום 11.1.15 (סע' 25)(נ/16) , ו-12.10.15 (נ/17). יצויין עוד כי בבקשה נוספת מאוחרת, שינתה המאשימה עמדה זו (כפי הנראה בעקבות טרוניה והערות ב"כ נאשם 1 בהליך שבפנינו).

174. לא היה זה ראוי, בלשון המעטה, כי המדינה תציג עמדות עובדתיות סותרות ביחס לעובדות המקרה בפני ערכאות שונות לגבי מי ירה ומי נהג, פעם תאמר שאינה יודעת מי נהג ומי ירה ופעם תביע עמדה ברורה לפיה נאשם 1 נהג וחאלד ירה.

הנאשם 2

175. באשר לנאשם 2 השאלה היא האם יש להרשיעו בסיוע להריגה כטענת המאשימה או עבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע לכל היותר כטענת הנאשם 2. כמתואר לעיל, לאחר חקירות רבות בהן לא הודה נאשם 2 בהשתתפות כלשהי באירוע, הוא שינה את גרסתו וביום 27.12.13 גולל בפני חוקריו גירסה מפורטת בה הודה שקודם לכן משך כל התקופה עת היה עצור לא גילה את האמת כיוון שפחד ממשפחת אבו זיקו. בהתאם לגרסה המאוחרת, הוא חזר מעבודתו ביום האירוע בשעה 19:00 עם קטנוע השייך למוסך בו עבד, החנה אותו בחצר הבית, התקלח, התארגן ונסע לבית הקפה סוהייב. הוא ישב בבית הקפה כאשר חאלד ניגש אליו וביקש ממנו להשאיל את הקטנוע לכמה שעות. כבר באותו שלב הוא שאל את חאלד מדוע הוא צריך את הקטנוע והאחרון ענה לו שהוא רוצה לירות על מישהו מחוץ לכפר. לאחר מכן, נאשמים 1 ו- 2 נסעו יחד לביתו של חאלד הכניסו את הקטנוע למקלט, בנוכחות חאלד, והורידו את לוחיות הזיהוי של הקטנוע. משם חזר הנאשם 2 לבית הקפה ברכבו של חאלד. לאחר אירוע הירי, נאשם 1 אמר לנאשם 2 שהקטנוע שלו נמצא במחסן ליד מכון השטיפה והשנים הלכו יחד למקום. כאשר הנאשם 2 שאל את הנאשם 1 מה עשו עם הקטנוע, הלה ענה לו שירו על רכב. למחרת בבוקר הנאשם 2 החזיר את הקטנוע למוסך ולאחר כמה ימים הוא נמכר. הודאה בנוסח זה עלתה לראשונה בת/81 , ת/81ב. בתמלול הסיוף הנאשם 2 שחאלד ביקש ממנו את הקטנוע ואמר לו שהוא רוצה "להרביץ למישהו" והנאשם 2 טען שהוא עמד על כך שייידע בדיוק מה חאלד רוצה לעשות עם הקטנוע וחאלד אמר לו שהוא רוצה לירות על מישהו (ת/85ז כאמור לעיל). באותה הודעה טען הנאשם 2 שהוא כעס כיוון שלא נתן את הקטנוע כדי שייעשה בו שימוש שיסתיים בהריגת אדם (אותם דברים חוזרים בת/85ד, ת/85א ו-ת/85ג) (יוער שבהמשך בעימות עם חאלד טען הנאשם 2 כי חאלד ביקש את הקטנוע כדי להכות מישהו מחוץ לכפר - בניגוד לפעמים אחרות שאז הוא טען שמשמעות המלה "אדרב" היתה להבנתו לירות (ת/85ג עמ' 25). בעדותו בבית המשפט הסכים הנאשם 2 שיכול להיות שחאלד אמר לו שהוא רוצה לירות על רכב (עמ' 554- 553 לפרוטוקול). (יוער כי בבית המשפט שינה הנאשם 2 את גרסתו בנושא פירוק לוחיות הזיהוי וטען כי רק הביא את הקטנוע לביתו של חאלד ולא נכח כשהורדו הלוחיות).

טענות הזוטא

176. בסיכומיהם העלו באי כוח הנאשם 2 טענות כלליות בנוגע לאופן התנהלות החקירה תוך כדי הפניה לקבצים של עמודים רבים בפרוטוקול הדיון שעניינם עדויות חוקרים שונים שפעלו בתיק, מבלי לפרט מה היו לדעתם המעשים הפסולים שננקטו ומבלי לפרט מיקום ספציפי בפרוטוקול. בסיכומים צויין אך באופן כללי טענה כי הופעל לחץ על הנאשם 2 תוך כדי החקירות. בסיכומיהם מיקדו ב"כ הנאשם 2 את עיקר טענותיהם כלפי תרגיל החקירה שבוצע ביום 28.12.13- 27 עת שהנאשם 1 הוכנס לחדר עם הנאשם 2 (מהלך החקירה שפורט לעיל). נטען שתחילת החקירה הנפרדת שהתנהלה ביום 27.12.13 בין הנאשמים והרגע הראשון בו החל הנאשם 2 למסור גרסה לעניין האירוע - לא תועד בשל תקלה. נטען שבדיוק בנקודת התפר האמורה מבקשת המאשימה לבסס את אחריותו הפלילית של הנאשם 2 למעשים המיוחסים לו בכתב האישום. נטען שבגין ההתנהלות הפסולה של המדינה לאורך החקירות ספק אם הנאשם 2 מסר את שמסר מתוך רצונו החופשי. נטען שהעובדה שבצילום מסירת הגרסה המפלילה נראה הנאשם ניגוח לטענת המדינה, אינה מנקה את הפסול, וזאת כיוון שמיד לאחר מסירת ההודאה המפלילה הפחיתו החוקרים את הלחץ על הנאשם 2, שכן הגיעו לתוצאה אליה חפצו להגיע.

177. נטען שהנאשם 2 נחקר כשהוא כבול בחלק מחקירותיו, ספג איומים קללות ומכות קלות. נטען עוד שבאחת הפעמים לא התקבל למתקן הכליאה משטען שהוכה ונלקח למתקן רפואי שם לטענתו הבין שקיים תיאום בין הרופאים לשוטרים שליוו אותו. נטען עוד שמדובר בבביר צעיר נעדר עבר פלילי שנחקר בפעם הראשונה בחיי ועוד ביחס למעורבות בחשד לביצוע בעבירה חמורה. נטען עוד שאין לצפות מהנהגה לספק פרטים מפורטים לגבי הזהות של החוקרים שהיכו וקללו את הנאשם 2 כאשר נטען שאין הסנגוריה רשות חוקרת שביכולתה לבדוק התנהגות חוקר מחוץ לחדר החקירות לפני ואחרי חקירה. נטען שמפאת כבודם של אנשי המשטרה בחרו ב"כ הנאשם בפני החוקרים טענות הנאשם 2 מבלי להאשים באופן מבוסס חוקר כזה או אחר.

178. נטען עוד שרבים מהחוקרים אישרו כי הנאשם 2 התלונן בפניהם על הנעשה לו במהלך החקירות ואיש מהם לא עשה דבר עם תלונותיו. נטען שבמדינה דמוקרטית בה מתקיים הליך חקירה תקין אין להרשות התנהגות כפי שתוארה במהלך משפטו של הנאשם 2. נטען שבתיק זה הראיות נובעות רובן ככולן מגרסאות שנמסרו על ידי הדעים השונים, חלקם היו בעלי אינטרס להפחית את אחריותם. נטען שחקירה הגונה חשובה ביתר שאת שתתקיים בתיקים מסוג זה על מנת להגיע לחקר האמת.

179. המדינה השיבה שטענות הזוטא לא פורטו משך תקופה ארוכה, לרבות לאחר שהחלו ההוכחות. נטען שלא הוגשו טענות זוטא מפורטות, למרות שבאי כח הנאשם 2 אישרו שיעשו זאת זמן רב קודם לכן. נטען שבסופו של עניין, ביום 15.6.14 בישיבת ההוכחות השלישית הוגשו טענות הזוטא. המדינה טענה שאי העלאת טענות זוטא מפורטות פוגמת במשקלן ואף מחזקת את ראיות התביעה.

180. נטען שהנאשם 2 טען שמהיום הראשון הוא ספג קללות ואלימות אך נטען שהוא לא ביסס טענות אלה ובין היתר משלא הוטח בפני החוקרים גירסת הנאשם 2 להפעלת לחץ עליו. המדינה טענה שהסנגוריה נמנעה מלחקור את החוקרים שכלפיהם העלה הנאשם 2 טענות. עוד נטען כי בחקירתו הנגדית של הנאשם 2 הוא השיב שקצינים והשוטרים לא הרביצו לו. כמו כן, נטען שלא בכדי לא הוגשה תלונה למח"ש. בסיכום, טענה המדינה שלא נמצאה תשתית ראייתית כדי לבסס טענת הנאשם 2 חש תסכול ממעצרו ההולך ומתמשך והתקשה להתמודד עמו, ועל כן המציא כי החוקרים מרביצים לו. כך גם המדינה דחתה את הטענות בנוגע לפגיעה בזכות היוועצות וגם לגבי מניעת שינה. נטען שהנאשם 2 בחר להודות לאור טענת הנאשם 1 שהוא (הנאשם 2) היה הנהג וכאשר הופלל הבין שהוא חייב לספר את שהיה ולכן פתח את סגור לבו. נטען עוד שהחוקרים בעדויותיהם שללו לחלוטין את דברי הנאשם 2 ביחס למעשים פסולים בחקירה לרבות הטענה שהוא לכאורה ישב אזוק בידיים במהלך חקירות רבות.

181. אין בידי לקבל טענות הזוטא של הנאשם 2. אמנם, הוא היה עצור תקופה ארוכה טרם הגשת כתב האישום, מעל ל- 70 ימים, ואכן אירעו מספר מקרים בהם עולה חשש כי הופרו זכויותיו כעצור, כך בחקירות צוות החקירה פורטו הזדמנויות שונות נהגו בו שלא כהלכה כדלקמן: שקיילו אותו (עמ' 66 ש' 15 - 17); חקרו אותו כשהיה אזוק (עמ' 66, ש' 22 - 25); לא הוקלט האירוע בו לכאורה דפק את הראש בקיר או בשולחן במהלך החקירה (עמ' 1939 ש' 5- 6); (עמ' 141, ש' 1 - 3); לא הקליטו את השיחות- חקירות שהתנהלו ברכב בדרך לחקירה (עמ' 133, ש' 1); לא תעדו את טענתו שקיבל מכות מחוקרים (עמ' 134 , ש' 16 - 1, עמ' 135 ש' 16- 18); נותר אזוק בידיים וברגלים בכניסה לחדר חקירות (עמ' 141, ש' 29); צעקו עליו במהלך החקירות (עמ' 161, ש' 14); צעקו וקללו אותו במהלך החקירות (עמ' 165, ש' 14 - 17, עמ' 166, ש' 6 - 15); כי הופעל עליו לחץ, שנטען שלא היה חריג (עמ' 166, ש' 21); תועד שהנאשם 2 התלונן על מכות (עמ' 191, ש' 29 - 31); הוא נחקר שעות ארוכות מדי במקרה אחד, משעה 05:00 עד לאחר חצות (עם הפסקות) ביום 27-28/12/2013 (עמ' 307, ש' 9 - 24).

182. ראשית, יובהר כי המקרים שפורטו לעיל מהווים את הדברים שהצלחתי לדלות מההפניות הכלליות של הסנגורים בסיכומים אל הפרוטוקולים השונים כאשר הם נמנעו ממתן הפניות ספציפיות וזאת מסיבות השמורות עמם. שנית, ומבלי להקל ראש בכל הפרה או סטיה בחקירה, לא מצאתי שהדברים שפורטו מהווים בנסיבות אירועים כה חמורים עד כדי שהם שוללים את הודאת הנאשם. ושלישית, וחשוב מכל לעניין כשירותה של ההודאה, לא היה קשר בין מקרים אלו לבין הודאת הנאשם כפי שניתנה לבסוף ביום 27-28.12.13. כפי שעולה בצורה ברורה ממעקב אחר שלבי החקירה, מה שגרם לנאשם 2 להודות היתה אשמת השווא שנודע לו כי הנאשם 1 טפל עליו. ההבנה שנאשם 1 מעליל עליו דבר שלא עשה ואם לא יודה בחלקו האמיתי בפרשה, הוא עלול למצוא עצמו מואשם במעשים שעשה אחר, הביאה את הנאשם 2 למסור את הודאתו. כמו כן, עולה כי הסיבה העיקרית אשר בגללה לא מסר הודאה עד אותו שלב היתה פחדו ממשפחתו של חאלד. הפחד שלו מפניהם בולט בחקירותיו. כך, שבסופו של דבר אין מקום לקבוע כי הודאותו לא נמסרה חופשית ומרצון. כמו כן, עוד יוער שאחרי הכל גם בחקירתו הנגדית בבית המשפט הסכים הנאשם 2 כי כאשר חאלד ביקש את הקטנוע הוא אמר לנאשם 2 כי הוא מתכוון לבצע עמו ירי (עמ' 552 , 554 לפרוטוקול).

הממצאים העובדתיים לגבי הנאשם 2

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

183. מכל האמור לעיל עולים הממצאים הבאים:
- נאשם2נענהלבקשתחאלדלספקלוקטנועכאשרחאלדאמרלושבכוונתוילירותעלמישהואועלרכבבאמצעותו;
- נאשם2השתתף בהורדתלוחיותהרישומיקטנועבביתושלחאלדטרם האירוע;
- נאשם2לקחאתהקטנועלאחרביצועהיריוהחזיראותולאחרמכן למוסך קטנועים.
-
הנאשם2נטלחלקפעילבהכנתהתשתיתלפעולהשביבצעוא יפשראתהיריבמנוח,בכרשהואסיפקקטנועלמבצעים,חאלדהנאשם1,כאשרהואידעאודותכוונותישלחאלדמפנישהאחרוראמרלו;בכלאלהישכדילמלאאחרהיסודותהדרושיהלהרשעהבסיועלהריגהולאעבירהפחותהמכך.
184. סיגוריו של הנאשם 2 העלו טענה לפיה היה זה מעשה אקראי שהקטנוע נלקח מנאשם 2 ולא מאדם אחר. בעניין זה הם הפנו לעדויותיהם של איברהים עבד אל האדי וסעיד זפטה מחאג'נה וניסו לשכנע כי משך היום שקדם לביצוע הירי ניסה חאלד באמצעות איברהים להשיג קטנוע השייך לסעיד זפטה מחאג'נה (ת.191-ת.191י', עמ' 124-118 לפרוטוקול; ת/ 339(47)- ת/339(47)(ח'). אכן, מעדויות השניים עולה כי נעשו נסיונות לשאול מסעיד זפטה קטנוע השייך לו, אך לא ניתן לקבוע ממצא כאמור באופן קונקלוסיבי נוכח אופן עדותם של העדים. ואולם, נסיון כאמור ככל שהיה מתקבל, אינו מטיב עם הנאשם 2 אלא מרע את מצבו. שהרי, בסופו של דבר אף אם נעשו נסיונות להשיג קטנוע מאדם אחר מלבד הנאשם 2, בסופו של דבר רק הנאשם 2 דאג להביא לחאלד קטנוע תוך שהוא היה מודע למטרת השאלה. כל אלה מצביעים על כך שאין מדובר באמצעי שניתן להשיג מכל אחד בכל תנאי ועבור אירוע נקודתי שהתקיים ביום 22.10.13 עת הופיע הזמר לשיר בגן ארועים אל וואחה.
185. בהינתן ממצאים אלה, מתמלאים התנאים להרשיע את הנאשם 2 בעבירה של סיוע להריגה. נאשם 2 היווה חוליה בביצוע תוכניתו של חאלד לירות על רכב לצורכי הפחדה כאשר הנאשם 2 ידע באופן מפורש שהקטנוע שהוא התבקש לספק אמור לשרת את חאלד והנאשם 1 עבור כך. יתר על כן, הנאשם 2 סייע בהורדת לוחות הזיהוי (כאמור אני מעדיף את הגרסאות הנאשם 2 עצמו מסר במשטרה אשר גם עולות בקנה אחד עם גרסתו של הנאשם 1 בעניין זה, שעה שאין מחלוקת כי השנים נסעו יחד לביתו של חאלד עם הקטנוע). הוא גם סייע בהחזרת הקטנוע למלאי הקטנועים שבעסקו של אנס לאחר מכן, וניסה להסוות את מעורבותו בכל נושא השימוש בקטנוע על ידי מחיקת מצלמות ה- DVRשחלשו על ביתו של הנאשם 2 (ראו הודעת העדה גדיר מחאמיד ת/210, ת/ 338 - הודעה של בלש תמיר סלקטר, הודעת העדה רוחיה מחאמיד ת /109). לפי הממצאים העובדתיים שנקבעו, פועלו של הנאשם 2 חורג מהעבירה של אספקת אמצעים לביצוע פשע, לאור ידיעתו אודות תכניותיו של חאלד ורמת מעורבותו באירועים אלה.
תוצאה
186. אשר על כן, לדעתי יש להרשיע את הנאשמים בעבירות הבאות:

נאשם 1
- קשירתקשרלפשעלפיסעיף499(א)(1)לחוקהעונשין,תשל"ז-1977(להלן:"החוק");
- הריגהלפיסעיף298בצירוף סעיף29לחוק;
- החזקהנשיאתנשקשלאכדין לפיסעיפים144(א)+(ב)לחוקבצירוף סעיף29לחוק.
נאשם 2
סיוע להריגה לפי סעיפים 298 + 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
הערה לסיום
187. לאחר קריאת חוות דעתה של חברתי, כב' השופטת ר' פוקס, הנני מצטרף גם לנימוקיה.
כב' השופטת ר' פוקס (אב"ד):
1. אני מצטרפת לפסק הדין של חברי כב' השופט ד' פיש, ולהלן אביא מספר הדגשים מטעמי (ההדגשות בפסק הדין הן שלי - ר.פ.)
2. כעולה מהראיות, בתאריך 23.10.13 בסמוך לאחר חצות קופחו חייו של שפיק (כבהא) מסאלחה (להלן: "המנוח") ממעבר קליע שחדר לגופו דרך עליית הלב השמאלית ופגע בכלי דם גדולים של אונות הריאה התחתונות; אלה גרמו להלם תת נפחי בעקבות איבוד דם נרחב ולמוות. הקליע האמור הוצא מגופו של המנוח בניתוח (ר' ת/171, ת/175).
יצוין כי בעת שהופשט המנוח ע"י הצוות הרפואי נפל מתוך בגדיו קליע נוסף, שהוכח כי מקורו מאותו אקדח ממנו נורה הקליע שקיפד את חייו; ר' ת/171 א' וכן אימרת החובש ת/97 (להלן: "האירוע" או "אירוע הירי").
3. בגין האירוע הוגשו שני כתבי אישום, האחד מונח בפנינו ובו עומדים לדין אמל בן מחמד מחאמיד (להלן: "נאשם 1" או "אמל") בגין עבירות רצח ועבירות בנשק שבוצעו בצוותא יחד עם אחר וקשירת קשר; וכן מוחמד בן סעד מחאמיד (להלן: "נאשם 2" או "אבו סעד") העומד לדין בגין עבירה של סיוע להריגה.
בפני הרכב אחר (הרכב כב' השופטים ר' שפירא [אב"ד], א' אליקים ות' נאות-פרי) מתנהל עניינו של חאלד ג'בארין (להלן: "חאלד") העומד לדין בגין עבירות רצח ועבירות בנשק כמבצע בצוותא עם אחר וכן קשירת קשר.

4. על פי המתואר בכתב האישום וכעולה מהראיות בחודש יולי 2012 התקיימה מסיבת חתונה וחינה של זקי ג'בארין (להלן: "זקי") אחיו של חאלד, כשלאירוע הוזמן המנוח לשיר. שמו של המנוח, שהיה זמר מפורסם, נרשם בהזמנות שהפיקה המשפחה למוזמנים.
דא עקא שהמנוח, בשל התחייבויות קודמות נעדר מהחתונה, דבר שגרם לכעס במשפחת ג'בארין ובכלל זה כעס של האב אחמד ג'בארין המכונה אבו זיקו (להלן: "אבו זיקו" או "משפחת ג'בארין").
הוכחה לדברים האלה ניתן למצוא בעדות אבו זיקו בפנינו, שאמנם ניסה למזער את עוצמת הכעס על המנוח משום שנוכחותו בחתונה היתה מביאה כבוד, והיעדרו מאירוע החתונה אליו הוזמנו מספר רב של משתתפים, גרם את ההיפך (ר' עמ' 616-617 לפרוטוקול, ר' עדות זקי הבן בעמ' 367 לפרוטוקול וכן ר' ת/306).
5. כשעתיים לפני האירוע בו נטלו חייו של המנוח, בתאריך 22.10.13 בשעה 22:00 לערך בבית קפה של סוהייב ג'בארין באום אל פאחם (להלן: "בית הקפה") פנה חאלד אל נאשם 2, חברו, שבאותו זמן עבד בחנות למכירת קטנועים, וביקש ששיאיל לו קטנוע שהיה ברשותו לאותו הערב. נאשם 2 הסכים, כשנסיבות ההסכמה פורטו בפסק הדין של חברי ויוזכרו בקצרה להלן.
6. בהמשך, על פי הוראות חאלד נהג נאשם 2 בקטנוע מבית הקפה לביתו של חאלד, שהתגורר בבית הוריו, כשהנוסע ששב מאחוריו היה נאשם 1, וזאת על פי תיאום, קודם לכן, שהיה בשעות הלילה באותו בית הקפה, בין חאלד ובין נאשם 1, בנסיבות שיפורטו להלן.
בביתו של חאלד בנוכחות השלושה (חאלד, נאשם 1 ונאשם 2) הוסרו לוחיות הזיהוי של הקטנוע.
אני מודעת לכך שנאשם 1 מוסר כי בעת הסרת לוחיות הזיהוי נכחו השלושה, אך לא תמיד מקפיד לומר או לזכור מי בדיוק הסיר הלכה ולמעשה את הלוחיות, וכן אני מודעת לגרסת הנאשם 2 בעדותו בפנינו לפיה ניסה להרחיק עצמו מהשלב בו הורדו לוחיות הזיהוי של הקטנוע, כאשר פעם בעדותו אומר כי אינו זוכר מי הוריד את לוחיות הזיהוי ופעם אומר שלא יודע במי מדובר משום שלא נכח (עמ' 542) ובכך מעלה תהייה לפיה אם לא נכח במעמד, לא היה צריך לומר כי אינו זוכר. יצוין כי נאשם 2 באימרותיו במשטרה קשר עצמו להורדת הלוחיות מהקטנוע כשהיה בביתו של חאלד.
עובדה היא לשיטתי, כעולה מהאמור, כי לוחיות הרישוי הורדו בנוכחות השלושה, בנסיבות בהן פעולת הסרת הלוחיות, שאינה זכורה כאירוע נקודתי העומד בפני עצמו, אינה מעלה ואינה מורידה.
בהמשך כשהיו השלושה בביתו של חאלד, לבקשת חאלד, הנאשם 2 נסע ברכבו של חאלד חזרה לבית הקפה כשהוא מותיר את הנאשם 1 ביחד עם חאלד וברשותם הקטנוע.
7. על פי המתואר בכתב האישום וכעולה מהראיות, בהמשך לדברים האמורים לעיל חאלד הצטייד בידיעת הנאשם 1 בנשק שמסוגל לירות ובכוחו להמיט אדם (להלן: "הנשק") והשניים (חאלד ונאשם 1) נסעו לגן האירועים אל וואחה (להלן: "אל וואחה") שם המנוח הופיע באותו ערב (קרי ביום 22.10.13). אל גן האירועים אל וואחה נהג חאלד ובמושב שמאחוריו, כנוסע, ישב נאשם 1.
8. השניים (חאלד ונאשם 1) המתינו בחניית גן האירועים אל וואחה כאשר חאלד גם הלך לכיוון האולם וחזר ממנו, וזאת עד לסיום ההופעה של המנוח ועזיבתו את המקום, עת נכנס לרכב מסוג אופל קורסה לבן וישב במושב הקדמי שליד הנהג (להלן: "הרכב" או "האופל").

הרכב בו ישב המנוח החל נסיעתו, או אז הורה חאלד לנאשם 1 לנהוג בקטנוע, כאשר חאלד יושב מאחור כנוסע - ולנסוע בעקבות רכב האופל.
9. הקטנוע דלק אחרי רכב האופל כשהנאשם 1 נוהג בקטנוע לפי הוראות חאלד, כך הורה חאלד לנאשם 1 להגביה אורות שסינוורו את נהג רכב האופל, לעקוף את הרכב מצד ימין ולהיצמד ליד מקום ישיבתו של המנוח (ר' עדות נהג האופל הילאל בדראן בעמ' 16-21 לפרוטוקול, וכן עדות הנוסע ששב מאחור מוחמד דרג'מה בעמ' 21-28 לפרוטוקול).
10. בהמשך ובנקודת זמן אותה בחר חאלד, ירה חאלד מהאקדח שהיה ברשותו 3 עד 4 יריות, לעבר רכב האופל מצידו הימני, כאשר בתום הירי ובהוראת חאלד נמלטו השניים מהמקום עם הקטנוע לכיוון בית הקפה, כעדות נאשם 1.
11. השאלה מי נהג בקטנוע בשעת האירוע ומי הנוסע ששב מאחור וירה לעבר הרכב, היא שאלה שיש עליה תשובה בחומר הראיות מעל לספק סביר, אף שהמאשימה מבקשת בסיכומיה להישאר בעמדה כי מדובר במעשה שנעשה בצוותא חדא ועל כן גם לא נדרש להכריע בשאלה האמורה.
דא עקא וכעולה מהראיות, באירוע הירי נאשם 1 היה הנהג וחאלד היה הנוסע ששב מאחור ושירה לעבר רכב האופל, כפי שיפורט להלן.
12. ויודגש כבר עתה כי לשיטתי, עמדת המאשימה לפיה האמירה כי חאלד והנאשם 1 שותפים, קרי מבצעים בצוותא לפי סעיף 29 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק העונשין"), אינה פוטרת אותה מהוכחת העבירה המיוחסת לכל נאשם ונאשם במסגרת השותפות.
ר' ע"פ 2247/10 שלום ימיני נ' מדינת ישראל, סד(2) 666 (2011) מיום 12.1.11 שם נקבע:
"פרק ה סימן ב' לחוק העונשין עוסק ב"צדדים לעבירה", אלו המצויים במעגל הפנימי של העבירה: המבצע העיקרי והשותף העיקרי (סעיף 29 לחוק), ואלו המצויים במעגל החיצוני לעבירה: המסייע (סעיף 31 לחוק) והמשדל (סעיף 30 לחוק). עניינו בשלב זה במעמדו של ימיני כמבצע בצוותא, ונפתח אפוא בלשונו של סעיף 29(ב) לחוק העונשין:
"המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקה מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר".
...בקליפת אגוז, סיווגם של הצדדים לעבירה נעשה על פי תפקידם של השותפים השונים בהגשמת המזימה העבריינית, על פי תפקידם בתכנית העבריינית ועל פי מידת קרבתם ל"גרעין הקשה" של ביצוע העבירה. מבצע בצוותא הוא מי שלוקח חלק בביצוע עבירה על ידי עשיית מעשה הדרוש להגשמת התכנית הפלילית, כאשר היסוד הנפשי הנדרש בעבירה העיקרית ומודעות לפעולה בצוותא עם האחרים."
וכן ר' ע"פ 3834/10 שמעון והבה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 06.03.2013) בעמ' 60, מפי כב' השופט א' שהם:

"הדין רואה את המבצעים בצוותא כשותפים ראשיים בביצוע עבירה. שותפים המשמשים כגוף אחד לשם ביצוע המשימה העבריינית המשותפת ומהווים חלק מהמעגל הפנימי של ביצועה. "כל אחד מהם נוטל חלק בביצוע העיקרי של העבירה. תרומתו של כל אחד מהמבצעים בצוותא היא 'פנימית'. כל אחד מהם הוא חלק מהמשימה העבריינית עצמה" (ע"פ 4389/93 מרדכי נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 239, 250 (1996) (להלן: עניין מרדכי)). מכאן, כי לא נדרש שכל מבצע יבצע בעצמו את כל רכיבי היסוד העובדתי של העבירה. ואולם, על מנת שתוטל על המבצעים בצוותא אחריות פלילית משותפת, יש להוכיח כי מתקיימת בהם מודעות לעובדה כי הם פועלים בצוותא וכי לכל אחד מהם התגבש היסוד הנפשי של העבירה אותה הם מבצעים."...
13. אמור מעתה, גם אם לשיטת המאשימה, את חאלד יש להרשיע ברצח המנוח, כאמור בכתב האישום שהוגש נגדו, אפשרי ככלל ומחויב בנסיבות המקרה בפרט - כפי שיובהר להלן, שנאשם 1, בשל יסודות העבירה שהוכחו בעניינו (עבירת הריגה) ויסודות העבירה שלא הוכחו (עבירת רצח), יורשע לפי חלקו בשותפות בעבירה של הריגה.
14. הקביעות העובדתיות האמורות לעיל, כמו שאר הקביעות העובדתיות בפסק דין זה, עיקרן בעדות הנאשם 1 בפנינו שהיתה המשך ישיר לאימרות שמסר הנאשם 1 החל מיום 27.12.13, היום בו החליט לשנות גישה, לשתף פעולה עם המשטרה ולמסור את שאירע והכל מהמסד עד הטפחות.
בגרסה שניתנה ע"י נאשם 1, החל מיום 27.12.13, ניכרים אותות אמת עת שב ושנה את גרסתו מעודד זה לאורך חקירותיו במשטרה ובעדותו בפנינו. יודגש כי גרסה זו נתמכת בפרטים רבים שלהם אישור בחומר הראיות, למעט מספר אי דיוקים אותם אפרט להלן, אשר אין בהם כדי לפגוע בגרעין הקשה של הגרסה.
15. באירוע הירי היו שניים שיודעים את שקרה; מי שנהג בקטנוע ומי שישב מאחורי הנהג, ואשר גם ירה לעבר הרכב בו ישב המנוח (לעניין חלקו של כל אחד מישובי הקטנוע, להבדיל מזהותו, ר' גם עדות הנוסע במושב האחורי של רכב האופל מוחמד דרג'מה עמ' 21-28 לפרוטוקול).
16. חאלד שהוזמן כעד בהליך שבפנינו, הכחיש בעדותו קשר לאירוע וביקש שלא לענות על השאלות שהוצגו לו, הגם שהוסבר לו כי יוטל על עדותו חיסיון מפני הפללה עצמית.
דא עקא שאף שניתן חיסיון, חאלד היה עקבי בדעתו שלא להעיד, גם שהוטחה בפניו גרסתו של נאשם 1 הקושרת אותו לאירוע כמי ששב כנוסע בקטנוע וירה 3 עד 4 יריות, וגם שהוטחה בפניו גרסתו של נאשם 2, חברו, שמסר במשטרה, ובהמשך בעדותו בבית משפט, כי חאלד עצמו הודה בפניו שהוא ירה לעבר הרכב בו ישב המנוח.
יצוין עוד כי חאלד גם באימרותיו במשטרה, שהוגשו במהלך עדותו, הכחיש קשר לאירוע ושמר על זכות השתיקה.
אמור מעתה, הקביעה מי נהג ומי ירה, אינה עדות סברה, כטענת המאשימה בסיכומים בסעיף 261 (עמ' 93), משיש עדויות ישירות של הנאשם 1 שהיה באירוע, ושל הנאשם 2 שהוא עד, המוסר את אימרת חאלד כפי שנשמעה בפניו.
17. בעניין זה , אני תמימת דעים עם חברי כב' השופט ד' פיש בקביעה העובדתית, שאין אחריה לא ספק ולא ספק סביר, לפיה הנאשם 1 היה הנהג באירוע ולא היורה, כעולה מחומר הראיות.
18. הקביעה כי הנאשם 1 נהג בקטנוע בזמן האירוע ואילו חאלד ישב מאחורי נאשם 1 וירה לעבר הרכב בו ישב המנוח, מתבססת על מארג הראיות שיפורטו להלן;
ראשית, על גרסתו של נאשם 1, מהמועד שהחל לשתף פעולה עם המשטרה, ולפיה הודה שנהג בקטנוע וחאלד הוא שירה. לגרסת נאשם 1, אני נותנת את מלוא המשקל הראייתי.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

שנית, על גרסת נאשם 2 אשר העיד בפנינו כי יומיים לאחר האירוע התוודה נאשם 1 בפניו שהוא נהג בקטנוע (עמ' 563 לפרוטוקול). אמנם הגרסה האמורה לא נאמרה באימרות נאשם 2 במשטרה באופן מפורש, אולם ממכלול האימרות במשטרה של נאשם 2 ניתן להבין כי זו גרסתו (ר' ת/81ב' עמ' 7) החל מיום 27.12.13, אז החל לשתף פעולה עם המשטרה, לאחר שכעס על נאשם 1 שייחס לו את הנהיגה, כאשר הוא (נאשם 2) יודע והוא (נאשם 1) יודע שהנהג באירוע הירי אינו אחר מאשר הנאשם 1, וכלשונו בת/81 ב' בעמ' 7 מיום 27.12.13:
"אני אספר לך מה קרה איתי בדיוק ואני אספר לך אותה מילימטר דוד אבו... במילימטר במילימטר וזה הכלב הזה חושב לעצמו שהוא יחפה על עצמו, תבין אותי אתה, שהוא יחפה על עצמו והוא יפיל אותי אני, למה אני (משפט לא ברור) הוא התחיל לדבר ו... כי יודע שהוא שקרן, אתה מבין אותי...".
שלישית, על גרסת הנאשם 2 שמסר באימרותיו במשטרה ובתמלולן וכן בעדותו בפנינו, כי חאלד אמר לו (לנאשם 2) סמוך לאחר האירוע כי הוא שירה במנוח. דברים אלה שמוסר נאשם 2 בשם חאלד התקבלו ללא התנגדות לאמיתות תוכנם, למרות שמדובר לכאורה בעדות שמיעה, ועל כך אדון להלן ביתר פירוט.
19. בעניין זה אוסיף ואדגיש כי אימרותיו במשטרה של נאשם 2, שהוגשו, ועדותו בפנינו, מתעדים את גרסת חאלד בפניו סמוך לאחר אירוע הירי, לפיה הודה חאלד בפניו (בפני נאשם 2) כי הוא שירה באירוע ממקום ישיבתו כנוסע, ודברים אלה אני מקבלת מהנימוקים הבאים:
ראשית, וכפי שצוין לעיל, מדובר בעדות (גרסה) שהתקבלה כחלק מהראיות לאמיתות תוכנה, מבלי שהיתה כל התנגדות מטעם מי מהצדדים.
שנית, מדובר אחרי הכל בחריג לעדות שמיעה, לפי סעיף 9 לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א-1971, הפותח שערי בית משפט לקבל, כראיה לאמיתות תוכנה, אימרה של אדם (בעניינו חאלד) שנאמרה מחוץ לבית המשפט באופן ספונטני, מיד לאחר אירוע (הירי) - בתנאים ובהשפעה של האירוע הנוגע במישרין לעובדה השייכת לעניין. אמור מעתה, חאלד מודה כי מבין השניים שהיו על הקטנוע (חאלד והנאשם 1) הוא (חאלד) היורה, בנסיבות בהן גם חאלד וגם נאשם 2 (שמעיד על האימרה ששמע מחאלד) עדים במשפט (ר' י' קדמי, על הראיות, חלק שני, תש"ע 2009, עמ' 611 ואילך).
שלישית, משום שמדובר בחריג לעדות שמיעה לפי סעיף 10 א' לפקודת הראיות, הדן באימרת עד מחוץ לבית המשפט. קרי, אימרה של חאלד כפי שנקלטה ע"י נאשם 2, ותועדה באימרותיו במשטרה, בנסיבות בהן חאלד הוזמן כעד במשפט וניתנה לצדדים אפשרות לחוקרו, אך בעדותו עמד על כך כי הוא לא מוכן להתעמת עם העובדות המיוחסות לו לרבות אלה שמייחס לו נאשם 2, חרף החיסיון שניתן, וכלשונו: "אני רוצה להגיד משהו, אני לא רוצה להפריע לתיק שלי, אני מבקש לא להשיב היום" (עמ' 587 לפרוטוקול); כל זה בצד הכחשה כללית לדברים, ללא מתן גרסה סדורה מטעמו (י' קדמי, שם, חלק ראשון, עמ' 357 ואילך).
אשר על כן, אני קובעת כי נאשם 1 נהג בקטנוע וכי אין לייחס לו את הירי שבא מהנוסע שישב מאחוריו.
20. בנקודה זו אדגיש כי לשיטת המאשימה, כעולה מסיכומיה, מספר עדי תביעה רלוונטיים שהובאו לעדות על ידה, אין ליתן לעדותם כל משקל, משום חוסר אמינות שדבק בהם; כך נאמר לגבי העד אברהים עבד אל האדי שהגיע לבית הקפה סמוך לאחר אירוע הירי, ר' עמ' 23 לסיכומי המאשימה:
"...כבר עתה יאמר, כי מהימנותו של עד זה אינה רבה, כל זאת בלשון המעטה".
וכך נאמר לגבי בעל בית הקפה סוהייב ג'בארין שחלקים מעדותו כונו שקריים (עמ' 42 לסיכומי המאשימה) וכ"גרסה כבושה", בנוסף לעובדה שהוצגה בפנינו לפיה מסר עדות אחרת בהליך האחר (בעניינו של חאלד) מהעדות שנשמעה כאן.

21. ב"כ הנאשם מס' 1, ובמידה מסוימת גם ב"כ נאשם 2, אינם מקבלים את גישת המאשימה וסבורים כי אין להתעלם באחת מהגרסאות של העדים שזומנו מטעם המאשימה, במיוחד אין להתעלם מהחלקים בעדות בהם העדים מפלילים את עצמם ואת האחרים, ולמצער תומכים בגרסת הנאשמים חרף חששם מחאלד ומשפחתו.
עייניתי בטענות אלה, ולדידי ככלל הכף נוטה לגישת ב"כ הנאשם 1 וב"כ הנאשם 2, במיוחד שמדובר בעדים מטעם המאשימה שמעידים נגד האינטרס שלהם ושל אחרים המקורבים אליהם לרבות חאלד, בנסיבות בהן הוכח כחוט השני קיומו של פחד וכן מורא מצד העדים מפני חאלד ומשפחתו.
22. אלא מאי, שגם ללא גרסת העדים האלה, ניתן לקבוע את עובדות האירוע ואת אמינות גרסת הנאשם 1, החל מיום 27.12.13 ולאורך ההליך המשפטי המתנהל בתיק זה, כך הדין, בהתאמה שתפורט להלן, בעניינו של נאשם 2.
גרסת הנאשם 1:
הנאשם 1 בתחילת חקירתו במשטרה ובמספר הזדמנויות, הכחיש קשר לאירוע, ואמר פעמים עובדות לא נכונות או שמר על זכות השתיקה. דא עקא שהתנהלותו של הנאשם 1, כך אני קובעת, נבעה מהוראות ומסרים ברורים שקיבל מחאלד מיד ובסמוך לאחר אירוע הירי, לפיהם עליו לשתוק (ר' ת/23 ב', עמ' 22).
בעניין זה אני מקבלת דברי הנאשם 1 כי התנהל כפי שהתנהל גם בעצת ב"כ דאז שהמליץ לו לשמור בחקירותיו במשטרה על זכות השתיקה, באומרו כי אין למשטרה כלום נגדו (ר' ת/8 ב').
23. הנאשם 1 בשים לב לפחד שחש מחאלד ומשפחתו, אותה הוא מכנה משפחת עבריינים (ר' עמ' 462 ו-470 לפרוטוקול), הצליח חלקית ב"משימה" כשבחר, כאמור, במספר אימרות שנגבו ממנו במשטרה שלא לדבר ולא לנדב פרטים על האירוע, וזאת עד יום 27.12.13, במהלכו לא יכל עוד להמשיך בהתנהלות זו, בין היתר נוכח אמירה בלתי מדויקת שיצאה מפיו לפיה נאשם 2 הוא שנהג בקטנוע, הגם שנאשם 2 אמנם נהג בקטנוע אך רק בקטע הנסיעה בין בית הקפה לביתו של חאלד.
משנאמרו הדברים הללו, לפיהם נאשם 2 הוא שנהג באירוע הירי ומשהוטחו הדברים בפני נאשם 2, שיודע היטב כי הוא לא הנהג - החלה תפנית בחקירה שהובילה הן את נאשם 1 והן את נאשם 2 לפתוח את סגור ליבם ולמסור את הידוע להם, כל אחד לפי חלקו וידיעותיו.
24. עיין בגרסאות הנאשם 1 והנאשם 2 במשטרה, שנגבו בנפרד ביום 27.12.13, מלמד כי נאשם 2 מחזק את נאשם 1, הגם ששניהם כאחד מדווחים על הפחד מתגובת חאלד ומשפחתו, ככל ששיתפו פעולה עם המשטרה, במיוחד בנסיבות בהן חאלד נחשב לחבר טוב של נאשם 2 (ר' ת/85 ג' עמ' 10 וכן ת/85 ד' עמ' 3). כך נאשם 1 מספר על חלקו כנהג הקטנוע וחלקו של חאלד ביריו, כך נאשם 2 מדווח על השניים להם נתן את הקטנוע, ועל הודאתו של חאלד בפניו סמוך לאחר אירוע הירי לפיה הוא שירה, כפי שהדברים מתועדים באימרות נאשם 2 במשטרה ובהמשך בעדותו בפנינו.
25. דברים ברוח האמור לגבי הפחד במתן גרסה, מסר גם נאשם 2 במהלך גביית אימרותיו במשטרה, וכן בעדותו בבית המשפט, גם שבעדות נאמרו הדברים בחשש ובערפול רב יותר (ר' עמ' 557 לפרוטוקול).
26. הפחד של עדים כללו ושל הנאשמים בפרט מחאלד ומשפחתו, אושר ע"י החוקרים שחקרו את האירוע, ובעניין זה אפנה לעדותו של החוקר ג'מיל מנסור עמ' 302 לפרוטוקול, שורות 8-11:

"ש. האם זיהית חשש מצד אבו סעד, נאשם 2 או מצד נאשם 1, לגולל את גירסותיהם ככל שהן נוגעות לחאלד ג'אברין?
ת. בתוך תוכי, כן. הבנתי שיש איזה פחד מצד האנשים וכמעט כל האנשים אמרו שיש פחד מסויים להסגיר או להפליל, והם נעצרים בקטע הזה."
שורות 24-31:
"ש. אני שואל אם אתה זוכר, שהם שיתפו אתך בכך שאם יזכירו את השם של חאלד קיימת סכנה למשפחה שלהם ולילדים שלהם?
ת. היה לא בסגנון הזה ולא ברמה הזו, אבל היה שדובר על משפחה של עבריינים שהם יכולים לפגוע בהם או ששלחו אנשים שיפגעו בהם או בבני משפחתם. היו גם תיקים, כמה קטעים באיזור שהתחרשו בעקבות הרצח.
ש. כשאתה אמרת עבריינים התכוונת למשפחה של חאלד, "משפחה של עבריינים".
ת. עבריינים הכוונה לכל האיזור. היו מקרים של בקבוק תבערה, בקת"ב לא זוכר בדיוק אם ירי."
27. החשש של נאשם 1 מפני חאלד, אף נצפה במהלך החקירה ובנוכחות החוקרים, בזמן העימות שנערך בין השניים.
ר' עדות ג'מיל מנסור עמ' 304:
"...אני חושב שהיה כדאי להפסיק את העימות כי העימות הוביל למשהו אחר לגמרי. העימות הוביל לכך שחאלד, (וזו הרגשה שלי) שהוא ניסה דרך אמאל להעביר לו במסרים שהוא צריך לחזור מההודאה שלו."
28. בשלב שהנאשם 1 והנאשם 2 החלו לשתף פעולה ולמסור גרסתם, רק אז פוענחה הפרשה שהעיבה על המשטרה מההיבט הציבורי בגילוי המעורבים בקטילת חיין של המנוח, שכפי שהעידו בני משפחתו, היה מפורסם ומוערך כזמר מזה 30 שנה, המוזמן לאירועים רבים (ר' סיכומים בעל פה מטעם המאשימה, עמ' 626 לפרוטוקול).
29. המאשימה מבקשת לאמץ את גרסת נאשם 1, ככל שיש בה לסבך אותו ואת חאלד, אך עותרת שלא לאמץ את כולה, בטענה כי לנאשם 1 אינטרס מובהק למזער את חלקו, במיוחד בנסיבות בהן הוכח כי הוא יודע גם למסור גרסאות שאינן אמת או לדבוק בזכות השתיקה, כפי שעשה באימרותיו הראשונות במשטרה, בטרם החל לשתף פעולה עם חוקריו.
דא עקא, שלטעמי גרסת נאשם 1 מיום 27.12.13 על קרבה וכריעה היא גרסה שיש לתת לה את מלוא המשקל הראייתי, והטענה הנסמכת על ניסיון החיים לפיה שותף מבקש לדאוג בעיקר לעצמו - דינה להידחות. כעולה מהראיות הנאשם 1 לא מסר גרסה חלקית הממזערת את חלקו באירוע, אלא מסר גרסה מפורטת מאוד המסבכת אותו.
הנה כי כן, האמירה הכללית כי מצופה משותף לעבירה שיטפול על שותפו את עיקר האשמה, דומה שבמקרה דנן נסתרת, עת הוכח אחרת. נאשם 1 מיום 27.12.13 פעל, כעולה מהראיות, למסור את העובדות כהווייתן ללא עריכה ומיון, וגם אם אלה שאינן עולות בקנה אחד עם האינטרס הטבעי השמור עימו, למזער את מעורבותו באירוע.
30. ראשית יודגש, וזה לב ליבו של ההליך, כי גרסת נאשם 1 בעדותו בפנינו היתה גרסה קוהרנטית, אמינה ומפורטת, במסגרתה ענה לכל שאלה שנשאל ללא כחל וסרק.

דומה כי מיום שהחלה תפנית במהלך חקירתו של נאשם 1, קרי ביום 27.12.13 ועד בכלל לרבות בשלב מתן העדות בבית המשפט, הנאשם 1 עקבי בגרסתו, גם כשחלקים מהגרסה הם, כאמור, בניגוד לאינטרס שלו. גרסתו, כך עולה ממנה, ניתנה מתוך רצון להעיד על העובדות ולהניח את הפרשנות המשפטית למעשיו, לאחרים.
הדברים עולים באופן בולט בעדותו בעמ' 485 לפרוטוקול, בבחינת אני את שאירע מוסר ומעמיד את העובדות לבחינת בית המשפט, כדלקמן:
"ש. אני רוצה להגיד לך שאתה לשיטתי, אומרת לך שאתה בעצם מנסה להקטין את החלק שלך, ומכיוון שאתה חושב שמי שירה העונש שלו חמור יותר ממי שהנהג, אתה בחרת לומר שאתה נהגת וחאלד ירה.
ת. אני לא יודע, אני סך הכל יודע שהעונש אותו דבר, מי שירה ומי שנהג, לא יודע בדברים כאלה, אבל אני דיברתי האמת של עצמי, מה שאני עשיתי באמת."
31. עוד עולה מעיון בגרסת הנאשם 1 כי גרסתו, בחלקים לא מבוטלים, לא היתה ידועה למשטרה וחלקים אחרים אושרו בראיות מוכמנות, הידועות רק למי שהיה מעורב, גם שמדובר בגרסה בעייתית לנאשם 1 עצמו ובניגוד לאינטרס שלו.
כך למשל העיד נאשם 1 באופן מדויק על ההוראות שקיבל מחאלד במהלך הנסיעה כיצד לנהוג בקטנוע, כיצד לצמצם את המרחק בין הקטנוע ובין רכב האופל מצידו הימני - הצד בו ישב המנוח עד כדי מטר, לשיטתו, וכיצד לסנוור את נהג הרכב; כל אלה לא רק שתאמו את הראיות שנאספו ע"י המשטרה ממצלמות האבטחה השונות סמוך לזירה, אלא תאמו את עדויות נוסעי הרכב (הנהג והנוסע שישב מאחור). הנאשם 1 מסר את גרסתו בפירוט רב, למרות שבמסכת העובדות הזו, יש כדי לסבך אותו בנהיגה מסוכנת ובעייתית מאוד, בטרם מעשה ההמתה, עד כדי קשירתו בעבירות מסוג פשע לסוגיהן, מהחמורות שבספר החוקים, ובעניינו בעבירת הריגה.
32. ודוק, עד למועד בו מסר הנאשם 1 במשטרה את גרסתו על השתלשלות האירוע החל ביום 27.12.13 - לצוות החקירה, כעדותם, היה רק מקבץ ראיות אך לא תיאור מלוא האירוע וחלקם של המעורבים. גרסת הנאשם 1 ובמידה רבה גרסת נאשם 2, אף שלא היה עד לאירוע עצמו, הבהירה את התמונה בעניינם של הנאשמים, כאשר בעניינו של חאלד שעומד לדין בהליך נפרד - יובחנו הראיות הנוגעות אליו בהליך האחר (ר' איישר לדברים בעדות הקצין ג'מיל מנסור בעמ' 296 לפרוטוקול).
33. זאת ועוד, מעיון בעדותו של הנאשם 1 בבית המשפט עולה כי חרף מעשיו החמורים והקשים, גם לשיטתו, אין הוא מבקש אלא להיצמד לעובדות האירוע, עליהן חזר לאורך העדות בבית המשפט, גם לאחר מקרה שקרה לו במלאת שנה למות המנוח ביום 23.10.14, עת נדקר בכלא ע"י אדם, שאת שמו סירב למסור, ואשר הזדהה בפניו כמקורב למשפחת חאלד ג'בארין. דבר הדקירה הוכח אך תוצאות חקירת השב"ס לא התבררו בפנינו עד תום, בין היתר על רקע פחד של הנאשם 1 למסור את זהותו של הדוקר. דומה שגם אם אין פיענוח למקרה האמור הרי מבקודת מבטו של נאשם 1, יש בכך כדי לעורר אצלו פחד וחרדה, עד להגדרתו ע"י השב"ס מאז המקרה כ"טעון הגנה".
34. הנאשם 1 צעיר בן 18.5 ביום האירוע, ללא ניסיון חיים, עשה רושם של אדם לא מתוחכם ולא מתחכם, שנקלע למצב אותו הביא על עצמו, כשהסכים לבקשתו של חאלד, שבאה ללא כל הכנה מוקדמת, לנהוג בקטנוע באירוע שהוגדר בקוויים כלליים ע"י חאלד בפניו, בטרם ביצועו, כאירוע להפחדת המנוח.
35. אין הנאשם 1 מכחיש את הקשר שקשר עם חאלד סמוך עד מאוד לאירוע, כשהסכים להתלוות אליו לאירוע במהלכו יפחיד חאלד את המנוח, נקמה על שלא הופיע לשיר בחתונת אחיו זקי; אלא מאי שאין באמור כדי לפטור אותנו מבחינת שאר הראיות ולקבוע על פיהן עובדות גם אם הן מבססות סעיפי אישום אחרים ומקלים מאלה שנרשמו בכתב האישום - עימם התמודדה ההגנה.

36. המאשימה עותרת להרשעתו של נאשם 1 ברצח, וכלשונה "על אף שהנאשם 1 מסר כי מי שהנהג על הקטנוע היה הוא עצמו, ומבלי שלנושא זה תהיה חשיבות מבחינת כוונת הקטילה לאור היותו של הנאשם מבצע בצוותא עם חאלד"... (עמ' 77 לסיכומים).
עיון בטענות המאשימה מעלה, לדידי, כי היא טועה; פעם כשלא ביקשה הכרעה בשאלה מי היה הנהג ומי היה הנוסע על הקטנוע, הגם שיש בחומר הראיות כדי להכריע בסוגיה מעל לספק סביר, וגם כשביקשה להסתמך בעיקר על ה"ביצוע בצוותא", כדי להוכיח יסודות עבירת הרצח לגבי הנאשם 1, ולהלן יובאו הנימוקים.
37. אך תחילה אתייחס לטענות ב"כ הנאשם 1 הסבור כי יש לקבוע קיומו של השתק שיפוטי כנגד המאשימה, נוכח שתי תובנות שקיימות מטעמה בהליך; תובנה אחת בניסוח כתב האישום ותובנה שנייה בניסוח הבקשות במסגרת הליכים שעניינם בהמשך מעצרו של הנאשם 1 עד תום ההליכים, כפי שהוגשו לבית המשפט העליון, שם נטען, עד שהדבר תוקן בעקבות טענות נאשם 1 בפנינו - כי הנהג הוא הנאשם 1 והנוסע שירה הוא חאלד (נ/15 - נ/18).
המאשימה בתגובה טוענת לטעות בניסוח המסמכים בהליכי המעצר עד תום ההליכים, שנבעה מהעתקה שנעשתה מתוך החלטות בית המשפט המחוזי בבקשות למעצר עד תום ההליכים, ועל כן חוזרת ומדגישה רק את האמור בכתב האישום.
גם מבלי להכריע בשאלה האם בפנינו השתק שיפוטי ומה משמעותו, משישובו לכאורה ההדורים בתיקון הבקשות - עדיין קשה לקבל, כטענת ב"כ הנאשם 1, מצב בו המאשימה מדברת בשני קולות, ולמצער באי בהירות שיש בה כדי לטעת בנאשם 1 מחשבה והסתמכות על טענות המאשימה שנשמעו דווקא בהליך המעצר.
יחד עם זאת, אני נוטה שלא להכריע במשמעות של התקלה האמורה, משאין הסוגיה נדרשת להכרעה וזאת בשים לב לתוצאה אליה הגעתי לאחר בחינת הראיות לגופן.
הפן המשפטי:
38. המאשימה טוענת כי נאשם 1 התכוון לגרום למותו של המנוח בצוותא חדא עם חאלד ועל כן עותרת להרשיעו ברצח שיסודו בכוונה תחילה.
לשם הוכחת היסוד של כוונה תחילה על המאשימה להוכיח את קיומם של שלושה יסודות מצטברים: הכנה, העדר קנטור והחלטה להמית וזאת בהתאם לסעיף 300(א)(2) לחוק העונשין הקובע כי
"...העושה אחת מאלה ייאשם ברצח ודינו מאסר עולם ועונש זה בלבד...
(2) גורם בכוונת תחילה למותו של אדם."
39. המחלוקת בעניינו היא ברכיב של ההחלטה להמית, קרי הצפייה של התוצאה הקטלנית ע"י נאשם 1 ורצונו כי תוצאה זו תתממש.
40. ואכן, החלטה להמית מתאפיינת בצפייה מראש של התוצאה הקטלנית ורצון להגיע לאותה תוצאה, וכך סוקרת המאשימה רכיב זה בסיכומיה:
"236. בעניין יסוד ההחלטה להמית, גוגשו בפסיקה מבחני עזר היכולים ללמד על קיומה של החלטה להמית, על פי מכלול נסיבות האירוע. בין היתר נשקלים מספר הפגיעות, מיקומן, הכלי שבו נעשה שימוש, צורת המעשה, ומבחנים נוספים הנסמכים על ראיות נסיבתיות. עוד נקבע, כי ההכרעה בשאלה אם הייתה או לא הייתה החלטה להמית איה נוסחה מתמטית אלא תלויה בנסיבות וכן נקבע, כי לא נדרש כי ההחלטה להמית תישקל לאורך זמן ובאופן מעמיק, אלא מספיק כי בעת האירוע או ממש בסמוך לו הממית החליט להמית את המומת."

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

בעניין זה ר' ע"פ 9604/04 מאיר כריכלי נ' מדינת ישראל, שם נאמר כהאי לישנא:
"על מנת שיתקיים יסוד ההחלטה להמית בדרש כי תוכח קיומה של הכוונה בשני מישורים: המישור השכלי, אשר משמעותו כי מבצע העבירה צפה את התוצאה הקטלנית; והמישור הרצוני, אשר לפיו המבצע שאף להגשמת תוצאה זו (ראו ע"פ 290/87 סבאח נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(3) 358, 364 (להלן: עניין סבאח); ע"פ 228/01 כלב נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 365, 375-376 (להלן: עניין כלב); ע"פ 7520/02 חמאתי נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 710, 716 (להלן: עניין חמאתי); ע"פ 5197/05 עיסא נ' מדינת ישראל (טרם פורסם), בפסקה ז לפסק הדין (להלן: עניין עיסא)). על הילך דעתו ורצונו של מבצע העבירה לומד בית המשפט מראיות נסיבתיות אובייקטיביות, אשר יש בהן כדי להעיד על מצבו הנפשי של המבצע, ואשר כללן נבחנות באמצעות "חזקת הכוונה" ובאמצעות שורה של מבחני עזר אשר גובשו ופותחו בפסיקתו של בית משפט זה.
חזקת הכוונה הינה חזקה ראיתית, הניתנת לסתירה, ואשר לפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו. "משמעותה של החזקה היא שבהיעדר ראיות לסתור ובהתקיים נסיבות חיצוניות מתאימות מוחזק המבצע כמי שמתקיימת בו הכוונה באופן שהוא צפה את התוצאה ורצה בה" (עניין כלב, בעמ' 376; ראו גם עניין חמאתי, בעמ' 717). יש להדגיש כי חזקה זו הינה אך כלי עזר ראייתי, אשר יש לעשות בו שימוש זהיר, ואשר כל ספק סביר שיעורר הנאשם יטול ממנו את כוחו (ראו: ע"פ 402/87 מדינת ישראל נ' גנדי, פ"ד מב(3) 383, 394 (להלן: עניין גנדי); ע"פ 511/91 אשקר נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(2) 45, 49 (להלן: עניין אשקר); ע"פ 3126/96 עמיר נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 638, 649; עניין חמאתי, בעמ' 717). מאחר שהנטל המוטל על התביעה הינו להוכיח את אשמתו של הנאשם מעבר לספק סביר, ברי כי לא די בכך שהנאשם יעלה תיאוריה חסרת בסיס על מנת ליצור את הספק הנדרש, וכי התביעה אינה נדרשת להפריך ספק שבסיסו בהרהורי לב או בתיאוריה שאין לה כל הוכחה או אחיזה בעובדות (ראו ע"פ 5302/03 מדינת ישראל נ' יצחק, פ"ד נט(1) 71, 76-77). אם אין בדבריו של המערער או ביתר הראיות כדי להצביע על כוונה אפשרית אחרת, אשר לה אחיזה במכלול הנסיבות, "הרי הדעת נותנת, כי מי שגרם למותו של אחר על-ידי מעשה, המיועד לפי אופיו ולפי מהותו לגרום לתוצאה קטלנית, גם נשא בלבו את הכוונה להביא לתוצאה הטבעית של מעשהו" (ע"פ 410/85 בן שימול נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(4) 757, 760).
בנוסף לחזקה זו התגבשו בפסיקה מספר מבחני עזר, אשר מסייעים לבית המשפט להסיק אם התקיימה החלטה להמית, על פי מכלול הנסיבות האופפות את האירוע. במסגרת מבחני עזר אלו יבחן בית המשפט את הכלי ששימש לביצוע המעשה; את אופן ביצוע המעשה; את מספר הפציעות ומקומן; את אופי התקרית שהובילה לאירוע וחילופי דברים שקדמו לו וכיוצא באלה מבחנים, שכולם מבוססים על מסקנות מעובדות, כפי שניתן לפרשן על פי השכל הישר וניסיון החיים (ראו עניין סבאח, בעמ' 365-366; עניין כלב בעמ' 376-377; עניין חמאתי בעמ' 717; ע"פ 1247/04 עליוואת נ' מדינת ישראל (טרם פורסם), בפסקה 6 לפסק דינו של השופט לוי; עניין עיסא, בפסקה ז לפסק הדין).
41. כפי שיובהר, לשיטתי לא מתקיים אצל הנאשם 1 יסוד הכוונה תחילה שבעבירת הרצח. דומה כי אף שהיתה לנאשם 1 מודעות לאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית, לא הוכח רצונו של הנאשם 1 כי תוצאה זו תתממש, ולמצער קיים ספק בקיומו.
באלה הנסיבות, הסוגיה תלובן לאחר שאסקור את הפן המשפטי בעבירת ההריגה.
42. עבירת ההריגה מוגדרת בסעיף 298 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, כדלקמן:
"הגורם במעשה או במחדל אסורים למותו של אדם, יאשם בהריגה, ודינו - מאסר עשרים שנים".

43. היסוד העובדתי של עבירת ההריגה כולל רכיב התנהגותי שהגדרתו - "מעשה או מחדל אסורים", ורכיב תוצאתי - "מותו של אדם".
מאחר ומדובר בעבירה תוצאתית, יש להצביע על קיומו של קשר סיבתי עובדתי ומשפטי בין מעשיו של הנאשם לבין התוצאה הקטלנית (ע"פ 6415/11 פולוחין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) מיום 24.12.12).
בקביעת קיומו של קשר סיבתי עובדתי נבחנת "הסיבה בלעדיה אין" במסגרתה נבדקת השאלה האם התנהגות הנאשם מהווה סיבה הכרחית להתרחשות התוצאה (ע"פ 9647/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) מיום 3.1.13). הדרישה לקשר סיבתי עובדתי היא כי התנהגותו של הנאשם שימשה סיבה מהותית והכרחית מנקודת ראות פיזית - אובייקטיבית, להתרחשות התוצאה. ויודגש, התנהגות זו אינה חייבת להיות הסיבה היחידה והתכופה להתרחשות המוות, אך עליה להיות בעלת תרומה הכרחית להתרחשות התוצאה הקטלנית (ע"פ 7000/10 אלפידל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) מיום 25.10.12, ע"פ 5656/11 שולמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) מיום 5.8.12).
44. הקשר הסיבתי המשפטי בעבירת ההריגה נבחן על פי מבחן "הצפיות הסבירה" דהיינו האם ניתן לצפות, באורח סביר ואובייקטיבי את האפשרות להתרחשותה של התוצאה הקטלנית.
יחד עם זאת, כאשר מדובר בעבירות בהן נדרשת מודעות סובייקטיבית של הנאשם לרכיבים העובדתיים שבעבירה, ובפרט לאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית, כמו בעבירת ההריגה, ככלל, אין צורך לבחון את שאלת הקשר הסיבתי המשפטי, ודי בקיומה של מודעות אישית - סובייקטיבית, לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית. כלומר, הקשר הסיבתי המשפטי נבלע ביסוד הנפשי של עבירת ההריגה, ואין לערוך דיון נפרד בשאלת קיומו של היסוד האובייקטיבי (ע"פ 4230/99 אבו ג'נאם נ' מדינת ישראל, פ"ד נו (1) 34 (להלן: "הלכת אבו ג'נאם"), ע"פ 5870/01 חסיין נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 221, ע"פ 5656/11 שולמן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) מיום 5.8.12).
45. עם זאת במסגרת דנ"פ 404/13 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) מיום 15.4.15, קבע בית המשפט העליון כי צפייתו הסובייקטיבית של הנאשם מיימתת את הדיון באשר לקשר הסיבתי המשפטי, לגבי השאלה האם הנאשם יכול היה לצפות את התוצאה הקטלנית, אך אין היא יכולה ליתן מענה לשאלה האם הנאשם צריך היה לצפות את התוצאה הקטלנית מבחינת מדיניות משפטית. על כן יש להותיר, כך נקבע, פתח למקרים בהם יסובר בית המשפט כי קיימים שיקולי מדיניות כבדי משקל, שיש בהם לגבור על שיקול המודעות הסובייקטיבית של הנאשם, המחייבים לבחון את הקשר הסיבתי המשפטי בעניינו של הנאשם, באשלה האם הוא היה צריך לצפות את התוצאה הקטלנית וכדברי כב' הנשיא בדימוס א' גרוניס, שם.
46. בפנינו, כפי שיובהר, מתקיימות בנסיבות הענין צייפיה אובייקטיבית בצד מודעות אישית סובייקטיבית, ואין הסוגיה האמורה לעיל נמצאת על המדוכה. אין מדובר פה בחריג שיקבע כי לא מתקיימת צייפיה אובייקטיבית בגדרי הקשר הסיבתי המשפטי וזאת משיקולי מדיניות משפטית.
כאן ייאמר בבירור כי משצפה הנאשם 1 את התוצאה הקטלנית, כפי שיפורט להלן, אין מקום כי ייקבע כי לא היה עליו לצפותה מבחינה נורמטיבית, משיקולי מדיניות.
47. באשר ליסוד הנפשי בעבירת ההריגה צריכה להתקיים מחשבה פלילית, לפיה נדרשת מודעות לרכיבים העובדתיים של העבירה, ובפרט לאפשרות של גרימת התוצאה, וכן כוונה או פזיזות לגבי התוצאה. בעניינו מדובר בפזיזות שבאה לידי ביטוי בחזות מראש של התרחשות התוצאה האסורה, כשלצידה אדישות לאפשרות בגרימת התוצאה או למצער קלות דעת ביחס אליה, קרי מודעות לאפשרות של גרימת התוצאה, גם תוך תקווה שהיא לא תיגרם.

מבחנה של הפזיזות הוא מבחן סובייקטיבי אישי ולפיכך, הפזיזות מתגבשת רק אם יוכח כי הנאשם חזה בפועל סיכון ממשי לקורבן (ע"פ 6294/11 פלוני נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) מיום 20.2.14).
48. באשר לטיב המודעות הנדרשת לגבי התרחשותה של התוצאות הקטלנית נקבע כי צריכה להתקיים אצל הנאשם מודעות לתוצאה הקטלנית ולא די במודעות לאפשרות של פגיעה בקורבן, אפילו חמורה. כך נקבע בע"פ 4351/00 מדינת ישראל נ' ג'מאל אבו - אלהווא, פ"ד נה(3), 327 (להלן: "פס"ד אלהווא"):
"הדעה השלטת כיום בפסיקתנו הינה כי במסגרת עבירת ההריגה, אין להסתפק בהוכחת מודעות מצד הנאשם לאפשרות של גרימת חבלה גופנית ממשית, ויש להוכיח כי הנאשם היה מודע לאפשרות של גרימת המוות, היא התוצאה הכלולה בהגדרת העבירה" (שם, בעמ' 333, וראו גם: ע"פ 10477/08 פיזוזאיב נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], (25.1.2010)".
49. עוד נקבע כי הוכחת היסוד הנפשי של עבירת ההריגה יכול שתעשה הן בהתבסס על אמירות של הנאשם עצמו, והן בהתבסס על ראיות נסיבתיות חיצוניות כמו גם באמצעות חזקות ראייתיות עובדתיות, המשקפות את ניסיון החיים והשכל הישר, כגון חזקת המודעות, הניתנת לסתירה.
חזקה זו מורה כי אדם מודע, בד"כ, למשמעות התנהגותו מבחינת טיבה הפיזי, לקיום נסיבותיה ולאפשרות גרימת התוצאות הטבעיות שעשויות לנבוע מהתנהגותו, כפי שנקבע בפסק דין אלהווא הנזכר לעיל:
"כאשר אדם מתנהג התנהגות פוגענית מן הסוג שיש בו באופן אובייקטיבי כדי לגרום למות קורבנו - תוך שהוא מודע לכל היסודות המהווים את הרכיב העובדתי של העבירה - רשאים אנו להניח, בהעדר ראיה לסתור, כי היה מודע גם לתוצאה הקטלנית" (וראו גם, פס"ד שולמן, פסקה 12; פס"ד בלזר, פסקה 5; וע"פ 8827/01 שטרייזנט נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 506, 524 (2003))".
50. משפורט הפן המשפטי אפנה ליישומו במקרה דנן, כך יוכרע לגישתי הבסיס להרשעתו של נאשם 1 בהריגה ולא ברצח.
51. הנאשם 1 הוא מבצע בצוותא עם חאלד של מעשה המתה אלא שלפי הראיות שהציגה המאשימה בעניינו של הנאשם 1 אין לנו אלא עבירה של הריגה, גם אם לחאלד, כאמור בהליך המתנהל בפני הרכב אחר, מיוחסת עבירת רצח.
אני קובעת כי נאשם 1 מבצע בצוותא של עבירת הריגה ולא עבירת רצח, משום הטעמים שיפורטו להלן:
52. דומה כי משנקבע על ידי כי הנאשם 1 היה נהג הקטנוע ולא הנוסע שירה, נמצא כי אין להסיק מראיות נסיבתיות חיצוניות כמו מספר היריות שנורו באירוע על היסוד הנפשי של נאשם 1 - שהרי לא היתה לו שליטה על הירי, על מספר הכדורים שנורו ועל כיוונם.
53. "חזקת הכוונה" המזכרת בסיכומי המאשימה בהוכחת אחד היסודות בעבירת הרצח, היא חזקה ראיתית הניתנת לסתירה - ולפיה אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו, ומשמעותה כי בהעדר ראיות לסתור, מוחזק המבצע כמי שמתקיימת בו הכוונה באופן שהוא צפה את התוצאה ורצה בה.
חזקה זו אינה מתקיימת בעניינו של נאשם 1 ולמצער מדובר בחזקה שנסתרה, במיוחד כשהנאשם 1 כאמור אינו אחראי לירי של 3-4 יריות, כך גם עולה בשחזור שנערך לנאשם 1 במהלכו לא ידע לתת פרטים אודות הכיוון של הירי להבדיל מהצבעתו על מקום הזירה (ר' ת/31ג' עמ' 43-44).

54. על כן אני קובעת כי השליטה על אירוע הירי, העיתוי המדויק של הירי, מספר היריות וכיוונן, לא היתה בידי הנאשם 1, שהיה עסוק בנהיגה עצמה. זאת יש לומר גם בנסיבות בהן הנאשם 1 מודע לאפשרות של גרימת התוצאה ופועל מתוך פזיזות, עת נהג בצורה חמורה ומסוכנת לפי הוראות חאלד והתקרב לרכב בו ישב המנוח בשעה שחאלד נושא אקדח; וגם כשפעל על פי הוראותיו של חאלד ביודעו על רצונו של זה להפחיד את המנוח. תקוותו של נאשם 1 שאם יתקרב יוכל חאלד לדייק בירי מבלי לסכן את המנוח ואת שאר יושבי הרכב, למשל "ירי על הבודי" כלשונו, באחת מאימרותיו - אין בה כדי לשחררו מאחריות לעבירת ההריגה.
55. דומה כי נאשם 1 בעדותו ובאימרותיו מלמד על עצמו שהיה שותף להריגה, גם כשהסכים להצטרף לחאלד לבקשתו המפתיעה בזמן ששהה בבית הקפה, שם עבד לפרנסתו, כשהוא יודע כי חאלד מבקש להפחיד את המנוח, כנקמה על שלא הופיע בחתונת אחיו זקי.
56. בגרסתו של נאשם 1, ונגד האינטרס שלו בהפללתו, הוא מאשר כי היה מודע שחאלד מבקש לירות לעבר הרכב בו ישב המנוח, על הרכב או מעליו, כשמבחינתו זה אותו דבר (ר' עמ' 486 לפרוטוקול), משמע, היה פזיז לגבי התוצאה הקטלנית.
הנה כי כן, נאשם 1 חזה מראש את התרחשות התוצאה האסורה, כשהוא אדיש לאפשרות של גרימת התוצאה ולמצער קל דעת ביחס אליה, כלומר מודע לאפשרות של גרימת התוצאה, גם שקיווה שהתוצאה לא תיגרם.
57. זאת ועוד, היסוד הנפשי של עבירת הריגה במקרה דנן נלמד גם מאימרות הנאשם 1 עצמן, כשאמר לחאלד רגעים ספורים לפני הירי - שייזהר. דומה כי במילה "הייזהר" נאשם 1 מגלה דעתו כי היה מודע לתוצאה, שהרי אם לא חזה אותה לא היה צריך לומר לחאלד להיזהר בטרם הירי - בצד היותו אדיש או למצער קל דעת לגרימת התוצאה. הדברים נאמרים במיוחד משהוכחו הנסיבות החיצוניות של האירוע, כמו למשל פועלו של נאשם 1 לצמצם את המרחק בין הקטנוע ובין הרכב, כהוראה שהונחתה עליו ע"י חאלד ששיב מאחוריו בקטנוע (עמ' 460 לפרוטוקול).
58. דומה כי החזקה הראייתית העובדתית המשקפת את ניסיון החיים והשכל הישר "חזקת המודעות" חלה בעניינו והיא מורה כי אדם מודע בדרך כלל למשמעות התנהגותו מבחינת טיבה הפיזי, בנסיבות בהן נאשם 1 יודע כי חאלד היושב מאחוריו, מחזיק בנשק חם ויורה על רכב, שבו נוסע המנוח עם עוד שניים נוספים, גם שמקווה כי הירי יהיה על הרכב או על "הבודי של הרכב", כלשונו.
59. לכך מתווספת ידיעתו של נאשם 1 לפיה חאלד מבקש להפחיד את המנוח קרי לנקוט באלימות כלשהי נגדו, בצד העובדה כי הצטייד בנשק, בטרם האירוע.
60. עמדת המאשימה לפיה האמירה "תיזהר" היא "גרסה כבושה" שלראשונה נשמעה רק בעדות בבית המשפט, אין אני מקבלת שכן מדובר בגרסה שעלתה במסגרת גרסתו של הנאשם 1 משהחלה תפנית בהתנהלותו בחקירה במשטרה (מיום 27.12.13) וזאת במספר הזדמנויות - למשל ת/28ג' עמ' 4, ועל כן אין מדובר כלל ועיקר ב"עדות כבושה", אלא דווקא באמירה שמשתלבת עם הגרסה כולה.
ודוק, גרסתו של הנאשם 1 על שאמר לחאלד "תיזהר", אין היא רק גרסה שנוחה לנאשם 1, כטענת המאשימה, שכן כפי האמור, היא גם מסבכת אותו במעגל הפנימי של המבצעים בצוותא ומהווה נדבך נוסף להרשעתו בהריגה. מהמילה "תיזהר" עולה כי גם אם הנאשם 1 ביצע פעולות שחאלד הורה לו, הרי יש בכך לבסס את מודעותו לאפשרות של גרימת התוצאה במות המנוח בפזיזות - גם כשהוא יוצא מגדרה של עבירת הרצח.
61. בנסיבות אלה ונוכח האמור לעיל, דומה שאין גם להגדיר את נאשם 1 רק כמסייע להריגה, כטענת ב"כ בסיכומיו.

62. הנה כי כן, נאשם 1 צפה שמעשיו עלולים לגרום למותו של אדם אחר, אך לא נמנע מעשיית המעשים בהם הוא מודה כדי למנוע תוצאה של קיפוח חיי אדם - ובכך יש לבסס הרשעתו בעבירת ההריגה.
63. עוד יצוין כי לגרסתו של הנאשם 1 יש תימוכין בגרסת נאשם 2 שגם הוא, כפי שיובהר להלן ביתר פירוט, התבסס על המידע שמסר לו חאלד לפיו מבקש הוא לירות לעבר רכב כדי להפחיד, גם אם נאשם 2 לא ידע, לטענתו, את זהותו של האובייקט לאירוע הירי, בטרם השאיל את הקטנוע.
הן הנאשם 1 והן הנאשם 2 הבינו את חאלד ואת כוונותיו בטרם האירוע באותו אופן, ופעלו מתוך ההבנה הזו, ובכך נמצא חיזוק לגרסת נאשם 1 בגרסת נאשם 2.
64. המאשימה בסיכומיה מפרטת את גרסתו של הנאשם 1 ומוסיפה כי היא מודעת לכך שגרסתו נתמכת בראיות רבות מוכמנות, וכלשונה בעמ' 93, סעיף 260 ס"ק ג', לסיכומים;
"פרטי חקירה מוכמנים רבים שמהווים דבר מה נוסף להודייתו של הנאשם 1 ובין היתר - סוג האקדח (תופי), המקום המדוייק בו התבצע הירי, מספר היריות, הסינור של הרכב בו נסע הנאשם, ההצמדות של הקטנוע לרכב מצד ימין, העובדה שהקטנוע כבה לפני ההגעה למחסן, מיקומו של הרכב בו נסע המנוח באולם האירועים אל וואחה לפני שנסע מהמקום, מיקום הקטנוע בזמן שהמתין שהרכב יחלוף אותו."
וכן בעמ' 11 לסיכומים.
דומה כי באלה הנסיבות גם המאשימה בדעה שגרסת הנאשם 1 מפורטת, מבוססת ונתמכת בראיות מוכמנות רבות, ובמילים אחרות גרסה שאינה קלוטה מן האוויר אלא על רגליה היא עומדת נתמכת בראיות ומהווה גרסה אחת שלה היגיון פנימי אחד.
65. באלה הנתונים, שגרסת הנאשם 1 מקובלת עליי כגרסה שיש ליתן לה משקל רב, מחוזקת בגרסת נאשם 2, מחוזקת בראיות רבות נוספות כגון עדויות יושבי הרכב, ולא נסתרת ע"י העדים האחרים שנשמעו בפנינו - אין מקום לפלג בגרסת הנאשם 1, על פי הכלל של "פלגינן דיבורא".
66. לדידי, אין לפלג בעדות הנאשם 1, בנסיבות בהן הוכחה גרסה שעל פי תוכנה הפנימי והחיצוני יש ללמוד ממנה על קיומם של סימני אמת רבים, וכפועל יוצא מכך מתחייבת קריאתה כמקשה אחת, במיוחד כשמתוכה ועל פי הפרטים הרבים שבה מצטיירת תמונה אחת ברורה, הגיונית וקוהרנטית.
67. איני מתעלמת מהטענה לפיה יש להיזהר בגרסת הנאשם 1 משום שבתחילת החקירה מסר פרטים לא נכונים או שתק, ואיני מתעלמת מהכלל הנלמד מניסיון חיים והשכל הישר לפיו שותף יבקש, ככלל, למזער את חלקו באירוע חמור.
אלא מאי שלשיטתי, אותות האמת שבגרסת הנאשם 1 והתמדתו מיום 27.12.13 בגרסה זו, כולל בעדותו בבית משפט - הם העיקר.
ויודגש, כאמור לעיל, הנאשם 1 מסר גרסה ובה פרטים רבים במהלך חקירתו, גם כשמדובר בפרטים שיש בהם לסבכו ולבסס הרשעתו, בזמן שאין הוא יודע, כלשונו, עם איזה סעיף בכתב האישום בבוא היום יצטרך להתמודד (ר' שם בסעיף 30 לעיל).

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

68. כך לדוגמה הוביל הנאשם 1 את החוקרים לביתו שם נתפס קפוצ'ון כחול שלבש באירוע, אותו הניח בארון הבגדים מבלי לכבסו. בנסיבות אלה, זוהו על הבגד במעבדה של המט"א (ת/307) ארבעה חלקיקים אותם ניתן לזהות כסימני ירי שחיזקו את גרסתו לפיה נכח בקרבת אירוע בו נורו יריות מאקדח. הנאשם 1 לא רק שלא עשה דבר כדי לשבש ראיות אלה, אלא חשף אותן בפני החוקרים והוביל את החוקרים לתפיסתן, גם שיש בראיות האלה כדי לקשור אותו לאירוע בו נורו יריות - ושוב העיד על עצמו כי מבקש הוא למסור את העובדות כהווייתן תוך סיכון שיהיה בהן לבסס הרשעתו בדין.

69. אני ערה לטענות ב"כ הנאשם 1 לפיהן החיפוש האמור לא נעשה כדבעי (עמ' 628 לפרוטוקול), שהרי וככל שזכר השוטר שערך את החיפוש, החיפוש נערך ללא כפפות. אלא שגם לו תתקבל הטענה המוצדקת הזו, עדיין תישאר הקביעה לעיל בעינה, ככל שהדברים נוגעים להסכמה של נאשם 1 לביצוע חיפוש ותפיסה של בגד שלבש בעת האירוע (עמ' 346 לפרוטוקול).

המניע:

70. המניע אמנם אינו רכיב מיסודות העבירה ובעניין זה נאמר בפסיקה, כהאי לישנא:

ע"פ 2468/03 אשרף בן מסעד אלבויראת נ' מדינת ישראל (מיום 12.1.04):

"אשר למניע, ככלל אין על המאשימה להוכיח את המניע למעשה העבירה (ע"פ 563/79 עאדי נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). יחד עם זאת נקבע כי "היעדרו של מניע נראה לעין עשוי להשפיע על שיקוליו של בית המשפט במקרים שבהם הראיות המצביעות על הנאשם כעל מבצע העבירה הן נסיבתיות בלבד, כי אז העדר של מניע עשוי לעורר ספק באשמתו. במלים אחרות - אי-קיומו של מניע עשוי להשפיע, בנסיבות מסוימות, על שיקוליו של בית המשפט ולכן אין כל פסול בכך שבית המשפט מברר בכל מקרה אם נמצא מניע למעשהו של הנאשם שבפניו" (עניין עאדי הנ"ל, 615)."

כבר מכתב האישום עולה כי המניע לפגיעה במנוח הוא של חאלד ומשפחתו לאחר שהמנוח לא נעתר להזמנה לשיר בחתונת הבן זקי - ולא מניע של הנאשם 1. לגרסתו של נאשם 1 שלא נסתרה, אביו שנפטר, עבד כצלם חתונות והיה בקשר טוב עם המנוח שהופיע באותם האירועים כזמר, כלומר לא רק שאין לו מניע אלא שכוונותיו אחרות משל חאלד.

אמור מעתה, לנאשם מס' 1 לא היה רצון במות המנוח, הגם שהיה מודע לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית, והיה פזיז לגביה, עת הסכים לנהוג בקטנוע.

71. קיומו של המניע והכעס על המנוח שלא כיבד את משפחת חאלד בנוכחותו באחד מאירועי חתונת הבן זקי, למרות שהוזמן ושמו נרשם בהזמנות לחתונה, ניתן כאמור ללמוד מעדות האב אבו זיקי, כמפורט לעיל, ועדות הבן זקי בעמ' 365-371 לפרוטוקול. בעניין זה אפנה גם לגרסת הבן זקי במשטרה, בנסיבות בהן, בעדותו בפנינו אישר אימרותיו במשטרה, שם אמר, כדלקמן (ת/306 א' עמ' 10):

"...אנשים באו סתם דוגמא והוא בא השם שלו לא מופיעה צוחקים על אנשים, צוחקים עלינו... בטח אצלנו לא אוהבים אותו בבית. לא אוהבים אותו נשבע לך תבוא עכשיו תשמע רק אשרף אבו ליל".

72. בחומר הראיות קיימים חיזוקים נוספים לאמינות גרסת נאשם 1 החל מיום 27.12.13, משהחל לשתף פעולה עם המשטרה כשמסר כי הוא נהג בקטנוע וחאלד הוא שירה, ופירט את האירוע לשלביו השונים.

73. אחת הראיות התומכות מצויה בעדות נאשם 2, חרף העובדה כי היה ועודנו נתון בפחד מחאלד ומשפחתו.

בעניין זה אפנה לעדות נאשם 2, שהעיד בפנינו ומסר באימרותיו במשטרה, כי חאלד לאחר האירוע סיפר לו שהוא זה שירה לעבר הרכב בו ישב המנוח. מנגד, חאלד, שכאמור הוזמן לעדות, בחר ככלל להכחיש ולא לענות לשאלות או למסור גרסה סדורה, בהדגישו כי אינו רוצה להעיד קודם לעדותו במשפטו המתנהל בהרכב אחר. בנסיבות אלה, נותרה עדותו של נאשם 2 בעינה, שבאה כאמור ממקום של פחד, מחד, וחברות עם חאלד מאידך, ועל כן יש לתת לה משקל ראייתי של ממש. והרי אין היגיון שממקום של פחד וממקום של חברות, יאמר נאשם 2 דברים לא נכונים על חבר קרוב (חאלד).

74. חיזוק נוסף לגרסת הנאשם 1 נעוץ בתנועותיו של נאשם 1 לאחר האירוע שהיה מופתע ומדוכא, כשהבין כי במהלך האירוע בו השתתף, קיפד המנוח את חייו.

הנאשם 1 העיד כי לאחר האירוע כשנודע לו כי הירי פגע במנוח, פרש הצידה, הקיא, הסתגר בתוך עצמו וחש ברע. ר' ת/31 ה' בשחזור, עמ' 58 ש' 2:

"כשידעתי שהוא נרצח, אז נכנסתי להלם שהוא מת, יעני, התחלתי להקיא כלומר אני נכנסתי לשרותים וחייתי מקיא שם".

סימנים אלה לא נמצאים אצל חאלד, אשר בהתנהלותו לאחר האירוע, כעולה מעדויות של העדים שהובאו בפנינו מטעם המאשימה, לקח אחריות האופיינית למי שאחראי לאירוע ולהתפתחותו החמורה; כך מיד לאחר האירוע דאג להסתרת הנשק עד שהעלים אותו לגמרי, כעדות נאשם 1 ובמידה רבה גם עדותו של אברהים עבד אל האדי; דאג להתקלה ולשרוף את בגדיו, כעדותו של אברהים עבד אל האדי (עמ' 413 לפרוטוקול ואילך); ודאג שנאשם 2, לאחר שהחזיר את לוחיות הרישוי והתקינן במקומן, ייסע עם הקטנוע לביתו (ביתו של נאשם 2) הרחק מבית הקפה, כגרסת נאשם 2. בימים שלאחר מכן החזיר נאשם 2 את הקטנוע לעסק של מעבידו, והקטנוע נמכר לצד ג' תמים.

הדברים האמורים לעיל עולים מהראיות שהוכחו בפנינו, כמפורט בפסק דין של חברי כב' השופט ד' פיש, בכל הקשור לנאשם 1, העומד לדין כאן.

75. המאשימה בסיכומיה מפנה למספר ראיות אשר לטעמה סותרות את גרסתו של נאשם 1 ועל כן לשיטתה אין לקבל את גרסתו על חלקו המופחת, כמו גם את עדותו שהוא זה שנהג בקטנוע; אלא שאיני מוצאת לאמץ את עמדתה, ואלה הנימוקים:

76. המאשימה מפנה לאימרת המדובב אשר היה בתא המעצר עם הנאשם 1, ובמסגרתה נטען כי נאשם 1 אמר לו, לדבריו, את המשפט הבא: "אני ברצח מההתחלה עד הסוף".

יצוין כי עיון באימרת המדובב עולה כי דבריו אלה הוא מציין מתוך זיכרון ולא בהזדמנות הראשונה, כלומר לא באימרה שנגבתה ממנו בסמוך לשמיעת הדברים (ר' ת/309 ה' עמ' 2).

עוד יודגש כי דברים המצוטטים ע"י המדובב אינם מופיעים בתמליל.

הטענה כי הדברים לא נקלטו בהקלטה משום שהנאשם 1 בחר שלא לדבר בקול - אין לקבל, משלא אושרו כהווייתם ע"י המדובב בעדותו (עמ' 587 לפרוטוקול).

אשר על כן, אני קובעת שצירוף כל האמור לעיל, מטה את הכף לקביעה כי את הדברים המיוחסים לנאשם 1 ע"י המדובב, אין לקבל.

כעולה מהפסיקה, בעדותו של המדובב יש להקפיד ולהיזהר, ועל כן דומה כי אם המשפט המצוטט המיוחס לנאשם 1 לא מופיע בתמליל, יש לקבוע כי הנאשם 1 לא אמר אותו, במיוחד כשבתמליל יש התייחסות אחרת לדברים, עת נשמע המדובב אומר לנאשם "אתה אמרת לי שאתה היית ברצח" והנאשם 1 בתגובה אומר למדובב שלא הבין אותו (ת/15 ב' עמ' 10).

מעבר לאמור, גם אם האמירה נאמרה, כטענת המאשימה המבקשת לאמץ אימרת המדובב, הרי יש לקבוע כי נועדה היא לכל היותר להדגיש כי הנאשם 1 מודה שהוא היה באירוע הירי מתחילתו ועד סופו (כנהג הקטנוע) והרי זו אכן גרסתו העקבית, ולא מעבר לכך.

77. המאשימה מפנה לאימרת נאשם 2 שמסר כי נאשם 1 אמר לו בפגישתם לאחר האירוע את המשפט "ירינו והוא מת וזהו זה" (ת/85 ג' עמ' 4) ובהמשך גם מוסר נאשם 2, באותה נשימה, שנאשם 1 אמר לו "פצענו מישהו" (ת/85 ג' עמ' 5), וזאת כחיזוק לגישתה.

על כך אומר כי לא רק שאין כאן אמירה אחת ברורה, אלא שמדובר בדברים שנאמרו ע"י נאשם 2 לאחר שהבין כי נאשם 1 הפליל אותו בדבר שלא עשה, כלומר גרסה שנאמרה מתוך כעס רגעי רב, ועל כן מעוררת ספק, מעבר לספק, האמור, העולה מהשוני הלשוני.

יצוין כי כעסו של נאשם 2 על נאשם 1 היה כה רב עד כי כינה אותו באותה הזדמנות, במסגרת אימרתו במשטרה, במילה "כלב" משום שהפלילו לשווא (כמצוטט בסעיף 18 לעיל).

על האמור יש להוסיף כי בהמשך, קרי בעדותו של נאשם 2 בפנינו, הוא הכחיש את הדברים.

מעבר לאמור, דומה כי גם אם הייתי מקבלת גרסת נאשם 2, כפי טענת המאשימה (דבר שאין לקבל כאמור), איני סבורה שיש כאן "הודאה" בירי, במיוחד שאין בדברים מסוימות ורצון לספר את הסיפור המלא, עת נוקט נאשם 1 בלשון רבים ללא כל מאמץ ומבלי שנדרש לדייק ולמסור מי היורה.

78. המאשימה ערה לכך שאין רישום שיחות טלפון ביום האירוע בין נאשם 1 לבין חאלד וגם לא ביום שקדם לאירוע, אך מבקשת לקשור בין השניים כקושרי קשר משמעותי לביצוע המעשה בצוותא חדא, על פי משפט סתום שאמר הנאשם 1 תחילה למדובב ואחר כך חזר עליו בחלק מאימרותיו - לפיו ראה את חאלד באותו יום, כנראה בשעות היום, ולפני אירוע הירי; והוא הפטיר בפניו משפט ואמר לו "היום הוא יום מיוחד" או שיש לו מחשבות לגבי היום הזה.

הנאשם 1 בעדותו ביקש לחזור ולהדגיש כי מדובר באמירה שמסר אך אין היא נכונה, אלא שגם אם אדחה טענתו זו, עדיין אין משמעות למשפטים המצוטטים, אם לא מתלווים להם הסיבות והטעמים בגינם נאמרו הדברים ע"י חאלד.

"היום יום מיוחד" יכול שיובן מכל מיני טעמים, לרבות העובדה שבאותו היום התקיימו בחירות בהן נטל חאלד חלק פעיל, כעדות אביו (עמ' 615-616 לפרוטוקול).

79. עוד טוענת המאשימה כי נאשם 1 אינו חלש, נגרר או פסיבי, כפי שמבקש לייחס לעצמו, עת גילה אסרטיביות בפגישה לאחר האירוע למשל עם העד שמכונה אברהים היפני, כשאמר לו שלא יתערב במה שהוא רואה לנגד עיניו, וזאת לאחר שהוא וחאלד חזרו לבית הקפה לאחר הירי.

עייניתי בטענה ומצאתי לדחותה, שכן אין דין התנהלות הנאשם 1 לפני האירוע, כדין ההתנהלות לאחר האירוע, שכובד האירוע על כתפיו, כשהוא אומר דברים בעלמא לאברהים היפני; כל זאת בצד המשך התנהלותו בדרך של ציות ומילוי אחר הוראות שנותן לו חאלד בלקיחת האקדח ממנו (מחאלד) והסתרתו באופן זמני בסביבת בית הקפה, עד שחאלד מחליט לקחת את האקדח ולהעלימו כליל, כעולה מעדותו של נאשם 1 ומהראיות שפורטו בפסק הדין של חברי כב' השופט ד' פיש.

80. כאן המקום להדגיש את העובדה כי בטלפון הנייד של נאשם 1 אין את פרטיו של חאלד ברשימת אנשי קשר, ובטלפון הנייד של חאלד אין את פרטיו של נאשם 1 ברשימת אנשי קשר, בנוסף לכך שאין שיחות בין שני המנויים לא ביום האירוע ולא ביום לפניו. עובדה זו מחזקת את גרסת נאשם 1 כי לא היה קשר של תכנון וביצוע סדור, מוסכם וברור בינו ובין חאלד אלא פגישה אקראית בבית הקפה ביום האירוע, זמן קצר לפני התרחשותו, והסכמה מהירה ונחפזת של נאשם 1 לנהוג בקטנוע שהיתה בבדר טובה, כטענתו (עמ' 459 ו-462 לפרוטוקול).

לטענה כי בימים 13.9.13, 14.9.13, 27.9.13, 13.10.13 ו-15.10.13 נרשמו שיחות בין שני המנויים (5 שיחות) אין אני נותנת כל משקל משלא עומת הנאשם 1 לא בחקירותיו במשטרה ולא במהלך עדותו לגבי שיחות אלה, מה טיבן והאם בכלל נעשו על ידו או שמא נתן את המכשיר הנייד שלו לאחר כדי שידבר בו.

בעניין זה אני מפנה לסיכומי המאשימה שמסכימה לכלל לפיו אין לתת משקל לעובדות מהותיות שלא הוטחו בפני העדים הרלוונטיים, גם אם הדברים מיוחסים על ידה לסוגיה אחרת (עמ' 121 לסיכומי המאשימה) - וכן לספרו של המלומד י. קדמי, על הראיות, חלק רביעי תש"ע-2009 עמ' 1949.

81. אשר על כן, אני סבורה כי יש להרשיע את הנאשם בהריגה, ביחד עם אחר, כפי שהוכח ללא ספק סביר.

82. בעניין הרשעתו של הנאשם 1 בקשירת קשר לביצוע פשע, קרי קשר לביצוע ירי לעבר הרכב בו ישב המנוח, וכן בהחזקה ונשיאה של נשק שלא כדין - אני מצטרפת לפסק הדין של חברי ולנימוקיו, משהוכחו העבירות הללו ללא ספק סביר.

הנאשם 2:

83. הנאשם 2, כאמור, במהלך כ-50 ימי מעצרו הראשונים ובעיצומה של החקירה, לא מסר פרטים שידע, ובחר להכחיש עובדות שהוטחו בפניו - עד שהבין ששתיקתו עלולה לסבך אותו גם בדברים שלא עשה.

דא עקא, שהנאשם 2, להבדיל מנאשם 1, גם שבחר להעיד על עובדות שידועות לו, עשה זאת בדרך עקלקלה.

לדידי, וכך אני קובעת, חרף המגמה לכאורה של העמימות ואי הבהירות בעדות, ניתן לדלות ולקבוע מעדות נאשם 2 עובדות ברורות אשר גם תומכות בגרסת נאשם 1 וגם מהוות תשתית להרשעתו בסיוע להריגה.

84. דוגמה לאמור ניתן ללמוד מטענתו לפיה אימרותיו נגבו ממנו שלא מרצון טוב וחופשי, שעה שבמרבית אימרותיו, חרף הלחץ האסור שהופעל עליו, כטענתו, מסר נתונים שגויים ופעמים אף נמנע מלמסור עובדות שבידיעתו, כלומר מרצונו החופשי שלט על מוצא פיו.

הנאשם 2 טוען טענה למשפט זוטא ופסילת אימרותיו אך במו ידיו, כפי שיובהר, הכשיל בירור טענותיו, ועל כן יש לקבוע כי בדרכו גדע את הענף עליו ביקש לשבת.

כך למשל טוען הנאשם 2 כי הוכה על ידי החוקר אבי אלשיך שזרק לעברו כוס ריקה, אלא שב"כ בזמן עדות החוקר, לא שואל את החוקר ולו שאלה אחת בעניין זה, כך גם היה בעת חקירתו של החוקר ואסים רבאח.

הנאשם 2 מעיד בחקירה ראשית כי החוקרים קיללו אותו, התעללו בו, היכו אותו, אך לא מזכיר את יתר טרוניותיו לפיהן גם מנעו ממנו שינה ומנעו ממנו את הזכות להתייעץ עם עו"ד. כשעומת עם הדברים בחקירתו הנגדית פטר עצמו באמירה סתמית לפיה אם היה צריך להעיד על הכל בחקירה ראשית, עוד שני דיונים בבית המשפט לא היו מספיקים לו (עמ' 511 לפרוטוקול).

85. וביתר פירוט אדגיש כי סעיף 12(א) לפקודת הראיות, שעניינו קבילותה של הודאת נאשם שנמסרה מחוץ לכותלי בית המשפט, קובע כהאי לישנא:

"עדות על הודיית הנאשם כי עבר עבירה, תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה היתה חופשית ומרצון".

86. התכלית המרכזית אותה נועד הסעיף להגשים היא וידוא אמינותן של הודאות, וזאת על דרך פסילת הודאות שהושגו בנסיבות המעוררות ספק ביחס לאמיתותן או שהושגו בדרך של פגיעה בחופש הבחירה ובאוטונומיית הרצון של הנחקר.

87. כבר נאמר כי כל חקירה, גם חקירה הוגנת, קשה היא לנחקר ומעמידה אותו במצבים שאינם נוחים, שעה שהחוקרים מבקשים להציל מפיו מידע ולקדם את החקירה. גם אם האווירה נראית רגועה, הרי שלא מדובר בשיח רעים אלא בניסיון לברר את גרסתו ולרדת לחקר האמת (ע"פ 1507/10 מוחמד אבו סנינה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), 12.6.14).

88. בפסיקה נקבע כי לא כל פגיעה בזכות מוגנת של נחקר תוביל לפסילת קבילות הודאתו מכוח סעיף 12 לפקודה, אלא רק כזו שגרמה בפועל לפגיעה חמורה בחופש הבחירה ובאוטונומיית הרצון שלו, הכל בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

יפים לכך הדברים שנאמרו בע"פ 7033/04 יאיר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) מיום 11.9.06:

"...אף אם המערער חש באי-נוחות בהמלך חקירתו, אין הדבר בהכרח מעיד על כך שהופעלו נגדו אמצעי חקירה בלתי-הוגנים, וודאי שאין די בכך כדי לשמוט את הקרקע תחת הודאותיו. יש לזכור, כי חקירה מעצם טבעה עשויה להעמיד את הנחקר במצב של לחץ וחוסר נוחות. עמד על כך בית-משפט זה בבב"ץ 4054/95 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל, פ"ד נג(4) 817 בציינו:

"חקירתו של פושע - כתב השופט ויתקון לפני למעלה מעשרים שנה - 'אינה משא ומתן בין שני סוחרים שלווים והגונים המנהלים את עסקם על בסיס אמון הדדי מירבי' (ע"פ 216/74 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד כט(1) 340, 352). חקירה היא 'תחרות של מוחות', שבה מנסה החוקר לחדור למחשבתו של הנחקר ולקבל ממנו מידע הנחוץ לו'."

עוד אפנה בהקשר זה לע"פ 369/78 יוסף ראשד אבו מדיג'ם נ' מדינת ישראל לג (3) 376 שם נקבע ע"י השופט ח' כהן:

"עדיין נשאלת השאלה אם היה במכות שספג - אם ספג - כדי לשלול חופשיות הודיתו של המערער נימר או רצונו לתתה. יש והמודה ספג מכות מידי חוקריו, וההודיה שנתן בסופה של חקירה היתה חופשית וניתנה מרצון ... השאלה היא שאלה שבעובדה: "האם היה באמצעים הפסולים כדי להביא נאשם מיוחד זה העומד לפנינו ליד הודיתו שקר או כדי לשלול רצונו, או שמא נאשם מיוחד זה אין אותו אמצעי פסול עשוי להשפיע עליו"... העובדה שלא היה באמצעים הפסולים כדי לשלול רצונו ולפגום בחופשיות הודיתו, טעונה הוכחה חיובית, ועל פי רוב ניתן להוכיחה על ידי עצם ההודיה, צורתה, טיבה, תוכנה ואופן נתינתה. גזירת המחוקק היא שרק ההודיה שלא היתה חופשיה או שלא ניתנה מרצון פסולה היא כראיה, למעט הודיה שהיתה חופשית וניתנה מרצון, תהא אשר תהא ההתעללות שקדמה לה. הודיה הכשרה כראיה, אין בית משפט רשאי להעלים עינו ממנה כאילו אינה קיימת. זו שיטתי שאני דוגל בה מימים ימימה: תמיד גרסתי, הודית הנאשם לחוד, והתעללות חוקריו לחוד; כשם שזה דינו לבוא על עונשו כחוק בשל העבירה שעשה ושהודה בה מרצון, כן אלה דינם לבוא על עונשם כחוק בשל מעשיהם הבלתי חוקיים שנתגלו לבית משפט במשפט "זוטא". אין בה בפסילת ראיה שהיא כשרה, כאילו היתה שלא כדין. פושע מסוכן עלול לצאת לחופשי על לא שום זכות בכפיו, ונמצאת מלחמת המשפט בפשע מסוכלת ומנוצחת; ואין הפסילה פוגעת כהוא זה בחוקרים האלימים שמעלו בתפקידם כאנשי משטרה וכעובדים המדינה, ונמצא כבוד האדם ובטחונו מופקר בידי בעלי זרוע בלתי אחראיים".

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

89. הנאשם 2 בסיכומיו סעיף 15 טוען כי "הודאתו של הנאשם נגבו ממנו שלא מרצונו החופשי והופעל עליו לחץ בלתי סביר שבא לידי ביטוי: בצעקות, קללות, אלימות פיזית קלה ושבירת רוח הנחקר..."
באלה הנסיבות נמצא כי הטענה למניעת מפגש עם עו"ד או מניעת שינה, כפי שנטען בעבר, אינה עוד על המדוכה.
90. זאת ועוד, במהלך שמיעת הראיות לא עמד הנאשם 2 כאמור על הוכחת טענותיו, כלשון ב"כ בסיכומים בסעיף 62:
"מפאת כבודם של אנשי המשטרה בחרו ב"כ הנאשם 2 להציג לחוקרים את טענות הנאשם 2 מבלי להאשים באופן בלתי מבוסס חוקר כזה או אחר. מעניין מה הייתה תגובת המאשימה אם ב"כ ההגנה היו מאשימים את אחד השוטרים כשאין ביכולתם לאשש טענתם."
באלה הנתונים דומה כי נאשם 2 למעשה זנח טענותיו, ביכר להעלות טענות בעלמא ללא הטחתן בפני העדים הרלוונטיים, במיוחד כשמצטרפים לכל אלה טיעוני המאשימה לפיהם טענותיו של הנאשם 2 לגבי אימרות שניתנו ללא רצון טוב וחופשי, כלל לא הוכחו.
לכך יש להוסיף את העובדה כי הנאשם 2 גם זנח את תלונתו נגד החוקרים במסגרת החקירה המבוצעת במח"ש (מחלקה לחקירת שוטרים) שם אמנם הוגשה תלונה ע"י ב"כ דאז, אך היא נסגרה משום שהנאשם לא מסר גרסה מטעמו (עמ' 539 לפרוטוקול).
91. דומה, וכך אני קובעת, כי הלחץ של הנאשם 2 במסירת אימרותיו במשטרה היה לא אחר מאשר החשש שיטפלו עליו מעשים שלא עשה, בנסיבות בהן נאשם 1 ביום 27.12.13 מסר כאמור באופן בלתי מדויק בלשון המעטה, כי הנאשם 2 הוא שנהג בקטנוע באירוע; וכן בשל לחץ של משפחת אבו זיקו ובנו חאלד - כל אלה אין להם קשר להתנהלות החוקרים.
92. באימרותיו של הנאשם 2 במשטרה מהשלב בו החליט למסור את העובדות שבידיעתו (קרי מיום 27.12.13), אף שחלקן לא תועדו בהקלטה בשל תקלה טכנית, עיקריהן, כדלקמן:
א. חאלד, חברו של נאשם 2, ביקש ממנו קטנוע והוא הסכים לתת לו, משום שפחד והתבייש לסרב. הבקשה הופנתה אליו בשעה 22:00 לערך ביום 22.10.13, כשהיה בבית הקפה, כשאירוע הירי התרחש באותו הלילה בסיום הופעת המנוח בגן האירועים אל וואחה סמוך לאחר חצות (ת/85 ד' עמ' 2 ועמ' 6).
לגרסתו, חאלד ביקש קטנוע כדי לירות על רכב של מישהו מחוץ לכפר (ת/85 ג' עמ' 17) ובהמשך בתמליל המוקלט (בחלק השני) מוסר נאשם 2 כי חאלד ביקש ממנו את הקטנוע, וכשנשאל למה התכוון חאלד כאשר אמר לו את המילה "אדרב", השיב נאשם 2 שקיים פירוש למילה של "לירות" וקיים פירוש של "להרביץ", אלא שבהמשך הוסיף נאשם 2 כי "אני מתרגם את זה למישהו שהוא רוצה לירות בו או לירות על הרכב שלו" (ת/85 ג' עמ' 25).
כבר עתה יודגש כי מנקודת מבט של הנאשם 2, ומתוך הפרשנות שלו לדברים שנאמרו לו ע"י חאלד, יש לקבוע כי הוא מודע שחאלד מבקש את הקטנוע כדי לבצע ירי שאפשר שיימגר בתוצאה קטלנית, והדברים עומדים במלוא תוקפם, גם כשמסר בהזדמנויות אחרות כי מדובר במעשה של הפחדה, וגם כשבמקום אחר מסר כי חאלד ביקש את הקטנוע משום שהוא רוצה לירות על רכבו של מישהו אבל הוא לא אמר האם נמצא ברכב אותו אדם או שלא (ת/85 ג' עמ' 16-17).
ב. חאלד, בסמוך לאחר שחזר מאירוע הירי, סיפר לו (לנאשם 2) כי הוא ירה על רכב וכנראה מישהו נפצע, וכן הוסיף חאלד ואמר לו שלא יספר על כך לאף אחד (ת/85 ד' עמ' 3).

ג. לגרסתו, בכל תקופת מעצרו שנמשכה ימים רבים לא אמר את האמת מכיוון שפחד מחאלד ומשפחתו.
וכלשונו: "...קודם כל אני מפחד בגלל שאני אין אף בנאדם אז אמרתי לעצמי אני אשתוק שאני מוכן לקבל שני מאסרי עולם אבל רק לא לדבר כי הם יהרגו אותי, אני אומר לך את האמת הם יהרגו אותי" (ת/85 ג' עמ' 10, וכן ת/85 ד' עמ' 3).
ד. לדבריו, לוחיות הזיהוי של הקטנוע הורדו בנוכחותו ובנוכחות חאלד ונאשם 1, לאחר שהקטנוע היה בתחום ביתו של חאלד, משהובא לשם בנהיגת נאשם 2 ביחד עם הנוסע שישב מאחור הוא נאשם 1.
הנאשם 2 לא זוכר מי בפועל הוריד את לוחיות הזיהוי, אך לא שולל כי הוא זה שהורידן (ת/85 ד' עמ' 5 שורה 153-154).
ה. הנאשם 2 מאשר כי החזיר את הקטנוע לאחר האירוע לחצר ביתו ואחר כך לפי דרישת חאלד שב לבית הקפה ברכבו של אברהים עבד אל האדי; וכן מוסר כי הסיר מצלמות DVRשמתעדות את החזרת הקטנוע לביתו על מנת למחוק את התיעוד שאצור בהן, כששמע מה התרחש עם הקטנוע שהשאיל.
93. אימרותיו אלה של נאשם 2 מיום 27.12.13 דומה כי נמסרו מתוך רצון טוב וחופשי וזאת אקבע, גם אם אקבל טענתו כי במהלך החקירות הקודמות למועד האמור היו, לצערנו, צעקות, קללות ואלימות פיזית קלה, כלשון ב"כ בסיכומים.
דומה כי אימרותיו במשטרה של הנאשם 2, כפי תוכנן, החל מיום 27.12.13, נמסרו לאחר שחש שהוא עלול להיקשר למעשים שלא ביצע, במיוחד משהושמעו באוזניו דבריו של נאשם 1, המייחס לו כאמור את הנהיגה על הקטנוע באירוע הירי.
94. בעניין זה גם אפנה לחקירתו הנגדית שם נשאל על החקירות בהן מסר את גרסתו המפורטת והמלאה, האמורה לעיל, בימים 27-28 לחודש דצמבר, ולגבי חקירות אלה, הסכים כי הן היו נינוחות, וכלשונו עמ' 525 לפרוטוקול, שורות 19-21:
"ש. לא אמרו לך להגיד מישהו מסוים ורק ביקשו שתספר?
ת. לא, הם שאלו מה חאלד עשה, מה אמל עשה. הם גם היו נחמדים בשעה הזאת שאמרו לי שאמל הלך לשחזר וכולם היו שמחים וצוחקים איתי."
95. מסירת גרסה מפורטת על האירוע בימים המדוברים 27-28 לדצמבר 2013, עת החלה התפנית בחקירה היתה, אם כן, חופשית ומרצון ומתוך שיקול דעת מושכל, כלשונו בעמ' 506 לפרוטוקול, שורות 18-21:
"ש. מה קרה שבסוף מסרת הודעה הקושרת אותך במידה מסוימת ביותר למה שיוחס לך.
ת. חשבתי עצמי כאילו שאני רצחתי כל הזמן ואני נהגתי ואמרו עלי שאני נהגתי חשבתי שאני נכנס לרצח עצמו. אני בא ואמרו לי שאני נהגתי, הייתי בעימות. אני בכלל לא הייתי הנהג ולא הייתי ברצח."
96. דא עקא, שגם אם הייתי שוללת הסתמכות על אימרותיו של הנאשם 2 במשטרה, אני סבורה כי על עיקריה העיד הנאשם 2 במסגרת עדותו בבית משפט, גם שביקש להוסיף עמימות לדבריו - מקום בו יש לקבוע כי עצם מסירת הגרסה היא הנותנת, גם אם נוספו אמירות, כלאחר יד, בדמות של "אולי" ואמירות סתמיות ספקניות אחרות.
לדידי, אין אפשרות, כפי שיוצג להלן, למסור גרסה עמומה בה מייחס נאשם 2 לעצמו, לנאשם 1 ולחברו חאלד דברים חמורים, ולהוסיף את המילים "אולי נאמרו הדברים" או ביטויים דומים לכך. אמירה קשה כנגד אינטרס שלו עצמו או של חבריו, הנקשרת במילה "אולי" - אין לקבל אלא יש למצוא בה דווקא הוכחה לרצונו של נאשם 2 לומר אמת, אך גם בדרך לא דרך לרצות אחרים לרבות את חברו חאלד, שממנו וממשפחתו הוא מפחד.

97. להלן מספר ציטוטים מפרוטוקול בית המשפט המעידים על גרסתו של הנאשם 2 בעניין הודאתו של חאלד בפניו, על כי חאלד היה היורה באירוע:
א. הנאשם 2 מעיד שחאלד סיפר לו לאחר האירוע כי הוא שירה - ר' עמ' 572 לפרוטוקול וכן עמ' 574 לפרוטוקול ש' 1-4:
"ש. שהוא אמר לך שהוא היה עכשיו עם הקטנוע שלך וירה במישהו?
ת. אולי שיתף משהו אחר גם, מאיפה אני יודע מה קרה איתו?
ש. כשהוא שיתף אותך שהוא ירה ברכב, היו אנשים נוספים אתכם?
ת. לא."
וכן עמ' 575 לפרוטוקול ש' 12-16:
"ש. בעמ' 63, ת/85 ג', תראה מה אתה אומר: אתה שאלת את חאלד מה עשית, נוכח זה שהבנת שהוא ירה על רכב, ואמר לך חאלד, אל תכעס, ונישק אותך. אתה זוכר את זה?
ת. לא זוכר במיוחד.
ש. אם אמרת את זה, זה אמת?
ת. כן."
וכן עמ' 573 לפרוטוקול שורות 1-12:
"ש. אנחנו מבינים שבשלב הזה אתה כן יודע מחאלד שהוא זה שירה ואתה הולך לבקשת חאלד לשים את הקטנוע בבית ולחזור חזרה לבית הקפה?
ת. לא בגלל זה בכלל. אחרי שהחזרתי את הקטנוע הוא אולי שיתף אותי ואמר לי ואני מפנה אותך לקרוא.
ש. אחרי ששמת את הקטנוע?
ת. אולי אחרי שהחזרתי את הקטנוע חאלד שיתף אותי בכל מה שקרה.
ש. אתה מתאר את התחושות שלך אתה אומר ששמעת את זה "התחלתי להשתין במכנסיים" אתה זוכר שאמרת את זה?
ת. לא זוכר שאמרתי את זה.
ש. כמה שורות לאחר מכן, שורה 36 אמרת שאחרי שהוא סיפר לך את מה שהקראתי בפניך קודם אתה אומר "הוא אמר לי אבל אמר לי שאני לא אספר".
ת. אולי כן, אם זה מה שאמרתי בחקירות, אני לא זוכר."
וכן ר' עוד ציטוטים מהעדות כפי שמובאים בסעיף 101 להלן.
ב. הנאשם 2 מעיד כי נאשם 1, יומיים לאחר האירוע, סיפר לו כי הוא זה שנהג בקטנוע (עמ' 577 לפרוטוקול).
ג. הנאשם 2 במענה לשאלה מדוע במועד ההקראה מסר כי כלל לא הגיע לביתו של חאלד ביום האירוע, שעה שבעדותו מודה שהגיע לביתו של חאלד עת נהג בקטנוע והסיע את נאשם 1 שישב מאחור - משיב תשובה סתומה שאין אחריה דבר (עמ' 540 לפרוטוקול).

ד. בעדותו בבית המשפט מוסר הנאשם 2 כי התעקש וביקש לדעת מחאלד מדוע הוא צריך לשאול ממנו את הקטנוע וכלשונו היה "נדניק", אף שמצד שני מוסר כי גם אם חאלד לא היה עונה לו הרי, כחבר, היה נותן לו את הקטנוע בכל מקרה (עמ' 520-521 לפרוטוקול).
ה. במענה לשאלה מי הוריד את לוחיות הרישוי של הקטנוע, כשהקטנוע היה כבר בביתו של חאלד לפני הנסיעה לגן האירועים אל וואחה, השיב כי הוא אינו זוכר ומיד תיקן עצמו שאינו יודע כי לא נכח (עמ' 542).
ו. הנאשם 2 מאשר בעדותו בפרוטוקול בעמ' 557 ש' 7 ובעמ' 559 כי התנהלותו בחקירה נבעה מפחד ונוקט בשיטה של רמזים עבים השקולים לאמירה ברורה לגבי משפחת ג'באריו, מבלי לציין במפורש את שם המשפחה.
ז. הנאשם 2 מוסר בעדותו בבית המשפט כי מחק את המתועד בDVR-משום שלא רצה שיקשרו אותו לאירוע, ולא כפי שטען בעבר כי עשה זאת משום שלא רצה שיהיו ראיות על כך שהוא נוהג בקטנוע ללא רישיון נהיגה (עמ' 517 לפרוטוקול).
98. אשר למידע שהיה בידו מדוע חאלד מבקש ממנו את הקטנוע ביום 22.10.13 כשעתיים לפני האירוע, ומדוע מסר לו את הקטנוע חרף האמור, מעיד הוא על כך בעדותו בדרכים שונות, כאשר בסופו של יום, מכולן ללא ספק סביר מצטיירת תמונה אחת, לפיה הוא צפה והיה מודע לכך שחאלד עלול לגרום למותו של אדם אחר, באמצעות הקטנוע, גם אם התייחס לתוצאה בפזיזות - וכך אני קובעת.
בעניין זה ר' עמ' 552 שורות 20-22:
"ש. כולנו שמענו שאתה אמרת, שחוץ מזה שחאלד אמר לך שהוא רוצה להרביץ, הוא גם אמר לך שהוא רוצה לירות על רכב של מישהו, מחוץ לאום אל פאחם. נכון?
ת. כן, אולי חאלד זרק את המילה הזאת, כאילו שרוצה לירות, אולי."
כיצד התשובה "כן" עולה בקנה אחד עם המשך התשובה, אלא אם תאמר כי נאשם 2 עונה בחיוב, אך משיקולים זרים ובכללם פחד מחברו חאלד ומשפחתו, מוסיף אמירות בעלמא של "אולי" וכיוצא באלה ביטויים שאין אחריהן דבר, כך נהג גם בהמשך עדותו, כדלקמן:
עמ' 552 שורות 23-27:
"ש. מה זה אולי? אתה מסרת לשוטרים שזה מה שחאלד אמר לך.
ת. חאלד אמר לי בהתחלה להרביץ, אבל כששאלתי למה, רוצה לדעת מה יש, אולי הוא זרק לי, אמר לי לירות על הרכב, אני לא זוכר. נכון שאמרתי את זה בחקירה, אבל אני אולי זרקתי את המילה הזאת, אני לא התעניינתי בכלל, חשבתי אולי זרק לי סתם מילה, אולי אני רוצה לעשות שוד."
כלומר נאשם 2 מודע לגרסתו של חברו חאלד - כפי שנשמעה בפניו, ועליה הוא מעיד בעדותו, אך גם משאיר פתח עמום סתמי שלא ממין העניין. ודוק, היעלה על הדעת שנאשם 2 ייחס לחאלד חברו רצון לירות על רכב מבלי ששמע את הדברים, בנסיבות בהן הוא בוודאי לא רוצה להעליל עליו עלילות שווא.
וכן עמ' 552-553 לפרוטוקול:
"ש. אתה אומר "עמדתי על זה בדיוק לדעת מה הוא רוצה לעשות" ואז אתה אומר לחוקרים שחאלד אמר לך, אני רוצה לירות על רכב. זאת אומרת, אתה ידעת שאתה נותן לו את הקטנוע כי הוא רצה להרביץ למישהו ולירות על רכב של מישהו מחוץ לאום אל פאחם. זה נכון?

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

ת. בהתחלה הוא אמר לי להרביץ, אולי אני שאלתי אותו, אני לא זוכר, אבל בחקירה... הוא זרק לי מילה. (בעזרת התרגום) כשאמר לי שהוא רוצה להרביץ למישהו, כשאני התעקשתי לדעת מה הוא רוצה לעשות עם הקטנוע, אני שכחתי, אני לא זוכר אם הוא אמר לי שהוא רוצה לירות על אוטו, יכול להיות שהוא אמר לי, יכול להיות שהוא זרק את המילה ככה סתם, בגלל שהתעקשתי."

עמ' 553 שורות 3-7:

"ש. אני אומרת לך שחאלד אמר לך לפני שנתת לו את הקטנוע שהוא רוצה לירות על רכב של מישהו, ואתה נתת לו את הקטנוע כשידעת שזו המטרה של חאלד, ובכך אתה בעצם סייעת לו להרוג את המנוח שפיק כבהה. מה יש לך להגיד?

ת. לא, אין דבר כזה. אם את אומרת שאני יודע, למה הוא לא אמר לי את השם של הבן אדם, מה הבעיה?"

הדברים מקבלים משנה תוקף בהמשך העדות, שם האמירות יותר נחרצות, ועומדות לא רק בפני עצמן - אלא גם מבהירות את הגרסה כולה:

עמ' 554 שורות 4-8:

"ש. בהודעה האחרונה שלך מיום 8.1.14 ת/89 אומר שכל מה שאמרת בהודעה ת/85, מה שדיברנו עכשיו, זה נכון, למעט שתי עובדות: העובדה שאתה הורדת את לוחיות הרישוי, והעובדה שחאלד אמר לך שהוא הולך לירות על רכב. היום אתה בעצם אומר לנו חאלד אמר לי את המילה "לירות על רכב" אבל אני לא הורדתי את לוחיות הרישוי. נכון?

ת. כן."

עמ' 567 שורה 21 עד עמ' 568 שורה 4:

"ש. מפנה לעמ' 17 שם אתה אומר שאחרי שעמדת על כך שתדע את הסיבה שחאלד רוצה את הקטנוע, אתה אומר שהוא אמר לך שהוא רוצה כדי לירות על רכבו של מישהו ואז השתכנעת לתת לו את הקטנוע לחאלד?

ת. בפעם הראשונה הוא אמר לי שהוא רוצה להרביץ למישהו אמרתי לו מה מה מה, וחאלד אמר לי אולי זרק את המילה של לירות וזהו.

ש. לכן אני שואל אותך ונתמקד, אתה אומר שהסיבה הזו שיכנעה אותך לתת לו את הקטנוע?

ת. לא.

ש. אתה אומר "עמדתי על זה שאני אדע" ואחרי שידעת נתת לו את הקטנוע?

ת. לא על ירי. הוא זרק לי את המילה ירי, בגלל שאני אמרתי לחאלד, למה, למה, למה. הוא אמר לי בהתחלה להרביץ למישהו.

ש. וזו אתה מוסיף שלא יהיה ספק (שורות 16, 17) אמר לי חאלד "אני רוצה לירות עליו" החוקר שואל אותך על מה? ואתה משיב: "אפילו הוא אמר לי שהוא רוצה על החלק הקדמי".

ת. אולי סתם אמרתי אותה.

ש. אחרי שאתה 17 חקירות מה 24.10 סתם אמרת את זה על החבר הכי טוב שלך?

ת. אולי אמרתי את זה סתם, מלחצים. אתה עכשיו אמרת אולי היה בן אדם בתוך הרכב אולי לא, ועכשיו אתה אומר לי גם קדמי."

וכן עמ' 573, שורות 13-15:

"ש. אם ידעת שזה מה שחאלד עומד לעשות עם הקטנוע שלך למה נתת לו את אותו, אמרת שאתה נותן את הקטנוע לחאלד לבקשתו כדי שירה?

ת. אמרתי בהתחלה הוא אמר להרביץ ואח"כ כשהתעקשתי הוא זרק לי מילה כזו של לירות."

99. הנה כי כן, גם אם אקבל את עדותו של הנאשם 2 כי בחקירתו במשטרה מסר את גרסתו שלא "מרצון טוב וחופשי" (עמ' 551 לפרוטוקול) עדיין תיוותר עדותו בבית המשפט ממנה עולה ללא ספק סביר כי היה מודע או לפחות "עצם עיניים" לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית.

כעולה מעדותו של נאשם 2, שחלקים ממנה מצוטטים לעיל, הוא היה מודע לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית, ולמצער "עצם את עיניו", דבר השקול למודעות בפועל.

100. סעיף 20(ג)(1)לחוק העונשין, קובע כי:

"רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלברר".

כאשר מתעורר חשד בלבו של אדם, כי הפעולה שהוא עומד לעשותה אסורה, והוא אינו עושה כדי לברר אל נכון אם יש היתר לכך, שקולים מעשיו כנגד ידיעה ברורה בדבר איסור הפעולה (ע"פ 4164/09 פלוני נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) מיום 29.7.10).

כך נקבע ע"י כב' השופט א' א' לוי בע"פ 11699/05 כריס סרפו נ' מדינת ישראל, סב(4) 498:

"למקרא הוראה זו אתה למד, כי מקום בו מפעם בלבו של מבצע העבירה חשד בדבר טיב התנהגותו, או בדבר קיומה של נסיבה הנמנית עם פרטי העבירה - הוא לא יוכל להתגונן בטענה לפיה פעל בהעדרה של מודעות. במצב דברים מעין זה - כך ממשיכה הוראתו של סעיף 20(ג)(1)וקובעת - מוטלת על מבצעה של עבירה החובה לפעול כדי להפריך את החשד ולברר את מצב הדברים לאשורו, וכל עוד לא עשה כן, או שעשה אולם חשדו לא הופרך, רואים אותו כמי שהיה מודע בפועל בעת ביצועה של העבירה לאותו פרט. לשון אחר: התעורר בלבו של אדם חשד, והוא אינו טורח להזימו, יש לראותו כמי שעוצם את עיניו והתעלם במודע מאפשרות קיומה של נסיבה".

עוד נקבע בע"פ 5734/91 מדינת ישראל נ' לאומי ושות' בנק להשקעות בע"מ, פ"ד מט (2) 4:

"...יצוין כי בשיטתנו המשפטית, המודעות ו"עצימת העיניים" לעניין המחשבה הפלילית שקולות הן, ו"עצימת עיניים" מהווה תחליף למודעות בפועל ...".

101. ועוד, על ידיעתו אודות מי נהג ומי ירה בזמן האירוע, מעיד נאשם 2 בעדותו על מה ששמע מנאשם 1 מיד לאחר האירוע, לפיה הוא שנהג (אימרת חוץ של נאשם 1) ועל מה ששמע מחאלד בהודאתו בפניו כי הוא שירה, כלשונו בעמ' 572, שורות 24-32 (אמרת חוץ של העד חאלד):

"ש. בהמשך בעמ' 74 ש' 9 ואילך, החוקר שואל אותך באופן ישיר ביותר מה אמר לך חאלד, ואמרת שהוא אמר לך "פגעתי ברכב" והחוקר שואל אותך "מה הכוונה פגע בי" ואז אתה אומר שהוא אמר לך "פגעתי זה יריתי ברכב".

ת. אולי כן.

ש. אני רוצה להבין אותך כבן אדם בעולם שאתה תגיד את מה שקראתי עכשיו אם זה לא אמת וחאלד לא אמר לך את זה?

ת. לפעמים אני בן אדם שראיתי שמכניסים אותי לדבר כזה ובשביל להציל את עצמי אני אגיד. זה לא שקר מה שאני אמרתי. אולי חאלד אמר לי."

102. אזכיר כי גם הפעם, כפי שחזינו במקומות אחרים, מעיד נאשם 2 ומוסר גרסה ברורה, בצד ניסיון - אותו אין לקבל, לערפל לכאורה את הדברים, מקום שלערפול אין לייחס כל משקל ומשמעות. דומה כי הגרסה של נאשם 2 אחרי הכל, לפיה חאלד אמר לו סמוך לאחר הירי כי הוא זה שירה באירוע - על רגליה עומדת, וממנה עולה כי היא גם תומכת בגרסת הנאשם 1 לפיה הוא שנהג באירוע וכי את הירי אין לייחס לו.

אמור מעתה, הערפול, המדומה, של הנאשם 2 בעדותו, גם בנקודה זו, כמו לאורך עדותו בפנינו, אינו מערער את הגרסה הברורה של נאשם 2, לפיה חאלד אמר לנאשם 2 כי הוא זה שירה לעבר הרכב בו ישב המנוח, למרות הפחד של נאשם 2 להעיד כנגד חברו (ר' גם פירוט נוסף מתוך העדות בבית המשפט בנקודה זו, בסעיף 97 לעיל).

103. באלה הנסיבות, אני קובעת כי היסודות בעבירה של סיוע להריגה הוכחו ע"י המאשימה מעל לספק סביר;

מסייע הוא מי שמצוי במעגל החיצוני לעבירה (סעיף 31); כך הוא נאשם 2 משהוכח כאמור לעיל, כי היה מודע שמעשיו המתוכננים של חאלד, עלולים לגרום למותו של אדם אחר, כשהסכים להשאיל לחאלד את הקטנוע שברשותו, ולכך יש להוסיף את הדברים הבאים:

104. ראשית, כעולה מעדותו של נאשם 2, הוא נענה לבקשת חאלד להשאיל לו קטנוע ביום האירוע, 22.10.13 בשעה 22:00 סמוך עד מאוד לאירוע ממוקד ומתוכנן לשעת חצות של אותו יום, מועד סיום הופעתו של המנוח בגן האירועים אל וואחה. כך התאפשר לחאלד בסופו של יום לבצע את שתכנן ולהגיע עם קטנוע (קטנוע שהשאיל לו נאשם 2 בסמוך) לגן האירועים אל וואחה, בטרם המנוח יספיק לעזוב את המקום ואת העיר אום אל פחם.

דומה כי טענת הנאשם 2 על המקריות והספונטניות בפנייה של חאלד אליו בבקשה כי ישאיל את הקטנוע בהסתמך על מצב דברים קודם, לפיו נעשה ניסיון של חאלד לקבל קטנוע מגורם אחר - אינה מפחיתה לשיטתי מחלקו, אלא דווקא מחדדת את החיוניות של הקטנוע שהושאל על ידו בזמן ובמקום שהושאל, אחרת אולי האירוע לא היה יוצא לפועל בהעדר קטנוע זמין אחר. הדברים הללו נאמרים למעלה מן הנדרש, חרף הקשיים בקביעת עובדות בסוגית הקטנוע הנוסף, שנעשה ניסיון להשיגו - ורק משום הנטען מטעם נאשם 2 בסיכומיו.

105. שנית, הנאשם 2 לא רק מסכים להשאיל את הקטנוע לחאלד, אלא גם עוזר (מסייע) לחאלד בהתארגנות לקראת ביצוע המעשה האסור, כך נעתר לבקשתו של חאלד לנהוג בקטנוע עד לביתו של חאלד, כשהוא מביא את נאשם 1 כנוסע שיושב במושב מאחוריו.

בהמשך, ולמצער אך בנוכחותו של נאשם 2 - מוסרות לוחיות הזיהוי של הקטנוע, דבר המלמד על תכנון מעשה אסור קונקרטי שעומד להתבצע, כשלצורך הענין ובעטיו של האירוע יש להסיר את לוחיות הזיהוי של הקטנוע כדי למנוע את זיהויו; הן בזמן ההמתנה למנוח בגן אירועים אל וואחה, הן בזמן הנסיעה אחרי רכב האופל בו ישב המנוח כנוסע, הן בשעת הירי לעבר הרכב והן בזמן ההימלטות מהזירה.

106. הנה כי כן, אין מדובר בעבירה בלתי מסוימת של מתן אמצעים לביצוע פשע (סעיף 498 לחוק העונשין), כטענת הנאשם 2, אלא סיוע לעבירה של הריגה באירוע מוגדר, כשהנאשם 2 נמנה על המעגל החיצוני.

ר. פוקס, שופטת

[אב"ד]

כב' השופט ח' שרעבי:

אני מסכים עם דבריהם של חבריי, נימוקיהם והתוצאות אליהן הגיעו.

ח. שרעבי, שופט

אשר על כן, הוחלט פה אחד, כדלקמן:

א. להרשיע את נאשם 1 בעבירות הבאות:

1. הריגה - עבירה לפי סעיפים 298 + 29, לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. החזקה ונשיאה של נשק חלשל קדין - עבירה לפי סעיפים 144(א)+(ב) + 29 לחוק העונשין.
3. קשירת קשר - עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין.

ב. להרשיע את נאשם 2 בעבירה של סיוע להריגה - עבירה לפי סעיפים 298 + 31 לחוק העונשין.

ניתנה היום, ד' שבט תשע"ז, 31 ינואר 2017, במעמד הצדדים.

ר. פוקס, שופטת
[אב"ד]

ד. פיש, שופט

ח. שרעבי, שופט

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©